

152.46

16940

9.3

การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อ
ลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

19 S.A. 2539

ปริญพานิพนธ์
ของ
วิริยา พันธุ์คง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว

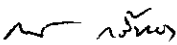
พฤษภาคม 2539

ลิขสิทธิ์เป็นของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

B. 51892

คณะกรรมการควบคุมและคณะกรรมการสอบได้พิจารณาปัญหานี้พบน
ฉบับนี้แล้ว เห็นสมควรรับเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาการศึกษา
มหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว ของมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒได้

คณะกรรมการควบคุม

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนากองภักดี)

คณะกรรมการสอบ

..... ประธาน

(รองศาสตราจารย์กมลรัตน์ กรีทอง)

..... กรรมการ

(อาจารย์ทัศนากองภักดี)

 กรรมการที่แต่งตั้งเพิ่มเติม

(ผู้ช่วยศาสตราจารย์สมเจตน์ อภิมนตรีรักษา)

บัณฑิตวิทยาลัยอนุมัติให้รับปัญหานี้ฉบับนี้ เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว ของ
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

..... คณบดีบัณฑิตวิทยาลัย

(ดร.ศิริยุภา พูลสุวรรณ)

วันที่ .. 9 .. เดือน .. ๗ .. ๕๓๓๙ .. พ.ศ. 2539

ประกาศคุณูปการ

ปริญญานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จได้ด้วยความรู้ความสามารถของ รองศาสตราจารย์
กมลรัตน์ กรีทอง อาจารย์ทัศนาก ทองภักดี และผู้ช่วยศาสตราจารย์
สมเจตน์ อภิมนตรีรักษา ที่กรุณาให้คำปรึกษา พร้อมทั้งแนวคิด ข้อเสนอแนะ
ตลอดจนแก้ไขข้อบกพร่องต่าง ๆ ผู้วิจัยรู้สึกซาบซึ้งและขอกราบขอบพระคุณเป็น
อย่างสูงมา ณ โอกาสนี้

ขอกราบขอบพระคุณ ศาสตราจารย์ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ ที่กรุณา
ให้ข้อเสนอแนะและคำแนะนำเกี่ยวกับแบบสอบถาม อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา และอาจารย์พรณพิศ วาณิชการ ที่กรุณา
ให้คำแนะนำ และเป็นผู้ทรงคุณวุฒิในการตรวจเครื่องมือที่ใช้ในการทำวิจัยครั้งนี้

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ พงษ์ศักดิ์ รุ่งโรจน์พาณิชย์ ผู้ช่วยผู้อำนวยการ
ฝ่ายต่าง ๆ หัวหน้างานโสตทัศนศึกษา อาจารย์ผู้สอนวิชาสังคมศึกษา วิชา
ภาษาไทยชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 และนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียน
สันติราษฎร์วิทยาลัยที่ให้ความสะดวกและความร่วมมือด้านต่าง ๆ แก่ผู้วิจัยตลอด
ระยะที่ทำการทดลองครั้งนี้เป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณผู้อำนวยการ ผู้ช่วยผู้อำนวยการฝ่ายต่าง ๆ อาจารย์และ
นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีอยุธยา ที่กรุณาให้ความร่วมมือในการ
ทดลองคุณภาพของเครื่องมือเป็นอย่างดี

ขอขอบพระคุณคุณเทวิน ขอเหนี่ยวกลาง ที่ให้ความอนุเคราะห์ในการ
วิเคราะห์ข้อมูลทางสถิติ และหน่วยงานพัฒนาชุมชนเขตบางกอกน้อยที่ให้ความ
อนุเคราะห์เครื่องถ่ายวิดีโอ

ขอขอบคุณคณะอาจารย์โรงเรียนจรรยาวิทยา และขอขอบคุณพี่ ๆ
เพื่อน ๆ ร่วมงานโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย พี่ ๆ เพื่อน ๆ น้อง ๆ วิชา
เอกจิตวิทยาและการแนะแนวทุกคนที่คอยให้ความช่วยเหลือ และคอยให้

กำลังใจในการทำงานจนสำเร็จ

ผลความดีจากการวิจิตรครั้งนี้ขอน้อมรำลึกถึงแต่ดวงวิญญาณคุณพ่อวงศ์
พันธ์คง และคุณแม่กิมเลียง พันธ์คง ที่ล่วงลับไปแล้ว ที่เป็นที่พึ่งทางใจ และ
กำลังใจจนกระทั่งประสบความสำเร็จในครั้งนี้

วิริยา พันธ์คง

สารบัญ

บทที่		หน้า
1	บทนำ.....	1
	ภูมิหลัง.....	1
	ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	6
	ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า.....	7
	ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	7
	นิยามศัพท์เฉพาะ.....	8
2	เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการวิจัย.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล.....	11
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง... ..	29
	เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ.....	49
3	วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า.....	67
	แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง.....	67
	เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	68
	วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล.....	74
	วิธีดำเนินการทดลอง.....	75
	การวิเคราะห์ข้อมูล.....	76
	สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	77
4	ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
	สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79

บทที่	หน้า
ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	79
5 บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	85
บทย่อ.....	85
ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า.....	85
สมมติฐานของการศึกษาค้นคว้า.....	85
ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า.....	85
เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า.....	86
การดำเนินการทดลอง.....	86
การวิเคราะห์ข้อมูล.....	87
สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า.....	88
การอภิปรายผล.....	88
ข้อเสนอแนะ.....	93
บรรณานุกรม.....	95
ภาคผนวก.....	107
ประวัติย่อของผู้วิจัย.....	218

บัญชีตาราง

ตาราง

หน้า

1	แสดงแบบแผนการทดลองแบบ Randomized Control Group Pretest-Posttest Design.....	75
2	แสดงการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของ นักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์ จำลอง.....	81
3	แสดงการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของ นักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิค แม่แบบ.....	82
4	แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้า ชั้นเรียน ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับ การใช้เทคนิคแม่แบบ.....	83
5	แสดงค่าคะแนนความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของ นักเรียนจากแบบบันทึกอาการด้านร่างกาย.....	84
6	แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูด หน้าชั้นเรียน โดยการใช้การสังเกต.....	114
7	แสดงคะแนนความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง.....	115
8	แสดงคะแนนความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการทดลอง.....	116
9	แสดงค่าผลต่างของคะแนนอาการความวิตกกังวลในการพูดหน้า ชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและ นักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ.....	117
10	แสดงคะแนนความถี่และอันดับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการทดลอง.....	118

11 แสดงคะแนนความถนัดและอันดับความวิตกกังวลในการพูดหน้า	
ชั้นเรียนของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลัง	
การทดลอง.....	119
12 แสดงคะแนนผลต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน	
ของนักเรียน กลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ภายหลัง	
การทดลอง.....	120

บทที่ 1

บทนำ

ภูมิหลัง

มนุษย์ต้องรวมกันอยู่เป็นหมู่คณะ จึงมีความจำเป็นต้องคบหาสมาคม และติดต่อกันเป็นหลัก ในชีวิตประจำวันของมนุษย์ ไม่ว่าจะเป็นวัยใด อาชีพอะไร อยู่ ณ ที่ใด จะต้องใช้การพูดมากที่สุด เพื่อเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความเข้าใจ ความต้องการของแต่ละคนไปสู่ผู้อื่นด้วยวิธีการต่าง ๆ

สัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่มนุษย์ใช้ติดต่อสื่อสารกันตั้งแต่สมัยโบราณมาจนถึงปัจจุบันมีอยู่ 3 อย่าง คือ ท่าทาง ภาษาพูด และภาษาเขียน แม้ว่ามนุษย์จะสื่อความหมายกันได้หลายวิธี แต่การพูดนั้นเป็นการสื่อความหมายที่สำคัญที่สุด (พิศมัย ถีตะแก้ว. 2524 : 4) และการพูดนั้นก็จะสามารถสื่อความหมายได้ลึกซึ้ง ชัดเจน รวดเร็วกว่าวิธีอื่นและใช้การพูดกันมากที่สุด เพราะการพูดทำให้เกิดความเข้าใจได้ง่าย สะดวก รวดเร็วยิ่งได้เพิ่มเติมสีหน้า ท่าทาง แววตา และกระแสเสียงเข้าไปด้วยแล้ว ก็ยิ่งให้ความชัดเจนยิ่งขึ้น ถ้าผู้พูดสามารถทำให้ผู้ฟังเกิดความศรัทธาเลื่อมใสได้ ก็เท่ากับว่าผู้พูดสามารถถ่ายทอดความรู้สึกนึกคิดไปยังผู้ฟังได้ตามที่ตั้งความมุ่งหวังไว้ จนทำให้ผู้ฟังเกิดความเห็นคล้อยตามในคำพูด และพร้อมที่จะปฏิบัติตามในสิ่งที่เห็นว่าเป็นประโยชน์ต่อตนเองและต่อสังคม

เป็นที่ยอมรับกันว่าการพูดมีความสำคัญต่อทุกคน เพราะเป็นปัจจัยที่สำคัญอย่างหนึ่งในการประกอบอาชีพ บุคคลผู้ประสบความสำเร็จในธุรกิจ คือ บุคคลที่ไม่เพียงแต่มีความรู้อย่างดีพอ หากจะต้องมีความสามารถในการพูดได้คล่องแคล่ว โดยเฉพาะอย่างยิ่งในสังคมปัจจุบันการส่งเสริมให้สมาชิกของสังคมได้มีโอกาสเรียนรู้และฝึกฝนศิลปในการพูดย่อมเป็นประโยชน์ในการที่จะเป็นเครื่องมือ ช่วยให้ออกแสดงความคิดเห็น สามารถอาศัยการพูดเป็นสื่อสร้างความเข้าใจซึ่งกันและกัน

(อัมพร แก้วสุวรรณ. 2522:1)

การพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ นั้น ทำให้หลายคนเกิดความรู้สึกไม่สบายใจเป็นอย่างยิ่ง เกิดความวิตกกังวลหลายประการ วิตกว่าจะพูดผิด ผู้ฟังไม่พอใจ จะลืมเรื่องที่เตรียมมา และจะเป็นผลทำให้ผู้ฟังผิดหวัง จึงพยายามที่จะควบคุมตนเองเป็นอย่างมากที่จะไม่ให้วิตกกังวล ซึ่งก่อให้เกิดความผิดพลาดมากยิ่งขึ้น

บุคคลส่วนใหญ่เมื่ออยู่ในห้องประชุมที่มีคนจำนวนมาก มักจะหลีกเลี่ยงการใช้คำพูดหรือออกไปแสดงความคิดเห็นหน้าห้อง สภาพการณ์ในห้องเรียนก็เช่นเดียวกัน นักเรียนนิสิต นักศึกษา ที่ครูอาจารย์มอบหมายให้มาพูดหน้าชั้นเรียนเกือบทุกคนจะไม่อยากออกมาพูดเพราะเกิดความรู้สึกประหม่า ตื่นเต้นในการพูด บางคนประหม่าน้อย บางคนประหม่ามากจนเกิดอาการเหงื่อไหล มือเท้าเย็นพูดไม่ออก หัวใจเต้นเร็วและแรง (วิภา มีสวัสดิ์. ม.ป.ป.:2)

แมกซ์โบรสกี้ (Buss. 1980:165;citing McCroskey. 1977: 90-91) ได้รายงานเกี่ยวกับพฤติกรรมของนักเรียนที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนว่า นักเรียนหลายคนรู้สึกจะเป็นลม เมื่อต้องออกมาพูดหน้าชั้นเรียน บางคนหาตัวไปเมื่อถึงเวลาที่ต้องออกมาพูด บางคนหลบคลานไปหลังห้อง เมื่อถูกเรียกชื่อจะอ้างว่า "ยังไม่พร้อม" บางคนก็ขาดเรียนไม่มาโรงเรียนในวันที่ต้องออกมาพูด นักเรียนที่ถูกเรียกชื่อทันทีทันใดโดยไม่รู้ตัวก็เกิดอาการอาเจียน.." ส่วนแอสตรง (Strang. 1957:248) ได้ศึกษาความวิตกกังวลในด้านการเรียนของเด็ก พบว่าเด็กแสดงความวิตกกังวลในเรื่องการสอบและการพูดหน้าชั้นเรียน และจากการศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่าสิ่งที่ชาวอเมริกันวิตกกังวลและเกิดความประหม่าตื่นเต้นมากที่สุด คือ ความกลัวต่อการพูดหน้ากลุ่มคนหรือการพูดต่อหน้าที่ชุมชน ซึ่งมีเปอร์เซ็นต์สูงสุดถึง 40.6% (วิรัช ลภีรัตนกุล. 2526:80-81)

เคล เวนเจอร์และคนอื่น ๆ (Barker and Kibler. 1971 ; 284 ; citing Clevenger and others. 1967) ได้ศึกษาการเต้นของ

หัวใจของนักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน พบว่า ในการออกมาพูดหน้าชั้นเรียนอย่างกระตือรือร้นนั้น อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างมีความสัมพันธ์กับช่วงเวลาวิกฤติในการพูด อัตราการเต้นของหัวใจขึ้นสูงสุดเมื่อนักศึกษาถูกเรียกชื่อให้ออกมาพูดหน้าห้อง และเมื่อเลิกพูด รอส และออสบอร์น (Ross, 1974 : 91 ; citing Ross and Osborne.n.d.) พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้นมีปัญหาในเรื่องความวิตกกังวล กลัว ประหม่า ในการพูดหน้าชั้นเรียน ในห้องเรียนโดยเฉลี่ยแล้วมีนักศึกษามากกว่า 3 ใน 4 ที่มีปัญหาในเรื่องนี้ ส่วนนักศึกษาจำนวน 1 ใน 4 รายงานว่าอยากแก้ไขความรู้สึกที่เป็นปัญหานี้

จากการที่ผู้วิจัย เป็นครูแนะแนวในโรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ซึ่งสอนทั้งชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นและมัธยมศึกษาตอนปลาย พบว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนต้นมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนมากกว่า นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาตอนปลาย ผู้วิจัยได้ทำแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ชั้นมัธยมศึกษาตอนต้น คือชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 - ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 พบว่าชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนมากที่สุด ดังนั้นผู้วิจัยจึงไปสัมภาษณ์อาจารย์ที่สอนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 พบว่านักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนมากในวิชาภาษาไทย เพราะเนื่องจากเป็นวิชาที่มีกิจกรรมที่จะต้องอภิปรายและรายงานหน้าชั้นบ่อยครั้งมาก จึงทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนด้านอาการที่เกิดทางร่างกาย ได้แก่ หัวใจเต้นแรง หายใจเร็ว ขาสั่น มือสั่น หน้าซีด หน้าแดง ไม่สบตาผู้ฟัง สิ้นไม่อยู่หนึ่ง เสียงสั่น พูดตะกุกตะกัก พูดเร็วหรือช้าเกินไป พูดวกวน พูดหยุดกลางคัน พูดเบาเกินไป และออกไปพูดช้ากว่าที่ควรจะเป็น ด้านอาการที่เกิดทางอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ ตื่นเต้น ไม่มั่นใจ ลืมเนื้อหาบางตอนที่พูด กังวลใจ และกลัวว่าจะพูดได้ไม่ดีเท่าที่ตนเองตั้งใจ จากความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนดังกล่าวทำให้นักเรียนไม่ประสบความสำเร็จในการเรียน

เท่าที่ควร มีผลทำให้ขาดความเชื่อมั่นในด้านสังคมและการทำงาน รวมทั้งการเข้าสมาคมต่าง ๆ ด้วย ดังนั้นผู้วิจัยจึงมีความประสงค์ที่จะศึกษานักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ซึ่งมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนมากที่สุด

การลดความวิตกกังวลสามารถทำได้หลายวิธี เช่น การกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบ การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก การผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย การใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบ เป็นต้น ในที่นี้ผู้วิจัยสนใจที่จะใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบ เพราะการใช้สถานการณ์จำลองนั้น ทิศนา ขัมมณี (2522:202) กล่าวว่าเป็นการจำลองสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้นและให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน กรมวิชาการ (2532:128) กล่าวว่าการใช้สถานการณ์จำลองเป็นการนำเอาสถานการณ์ปัญหาที่นักเรียนประสบในชีวิตประจำวันมาเป็นสถานการณ์ในห้องเรียนให้นักเรียนทดลองแสดง ทำให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหาด้วยตนเอง เกิดความคิดและศรัทธาที่จะนำความรู้ไปใช้เมื่อพบปัญหาจริง ก็สามารถใช้ความรู้ที่แก้ปัญหานั้นแก่ปัญหาของตนเองได้ ดังนั้นการใช้สถานการณ์จำลอง จึงเป็นวิธีการทำให้ผู้เรียนรู้จักคิดเป็น แก้ปัญหาเป็น นอกจากนี้ สำเริง เวชสมุทร (2523:18-19) กล่าวว่าสถานการณ์จำลอง คือ การจำลองสถานการณ์หรือสภาพการณ์นั้นจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริง หรือคล้ายคลึงกับสิ่งที่เป็นจริงในสังคมมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติแสดง ออกความคิดเห็นหรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น ๆ การปฏิบัติเหล่านี้ผู้เรียนจะได้กระทำเหมือนว่า เขาอยู่ในสถานการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียนหรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพที่เป็นอันตราย หรือได้รับความเสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีโอกาสตัดสินใจและแก้ปัญหาของเขา ดังเช่นผลการวิจัยของ กันยา ประสงค์เจริญ (2526:31-32) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความ

รับผิดชอบ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่า กลุ่มทดลองมีการพัฒนาตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุม ดวงจันทร์ หนูทอง (2533 : 85-89) ศึกษาผลการใช้แบบหนังตะลุงที่มีต่อการใช้เหตุผลทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบ ปรากฏว่านักเรียนในกลุ่มทดลองมีการใช้เหตุผลทางจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงกว่าในกลุ่มควบคุม วีระ อุตสาหะ (2534 : 66-69) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียน ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นกว่ากลุ่มที่ให้เสนอเทศ

นอกจากนี้การใช้เทคนิคแม่แบบในการลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนน่าจะสามารถกระทำได้เพราะ ดร.ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530:61) กล่าวว่าเทคนิคแม่แบบเป็นกลวิธีในการสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ โดยให้ผู้ประสงค์จะเลียนแบบสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่น่าสนใจ สมโภช เอี่ยมสุภานิต (2528:79) ได้กล่าวถึงการใช้เทคนิคแม่แบบว่าเป็นกระบวนการที่บุคคลสังเกต ฟังหรืออ่านเกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือสัญลักษณ์แทนบุคคล แล้วประมวลเป็นข้อมูลในการแสดงพฤติกรรมของตนต่อไป นอกจากนี้ แบนดูรา (Bandura. 1977:22-27) กล่าวว่า พฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากแม่แบบ โดยกระบวนการสังเกต (Observation Learning) ได้แก่ การสังเกต พฤติกรรมและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้อื่น เช่น การได้ยินคำบอกเล่า การได้อ่านข่าวสาร บันทึก ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางอ้อมและจะเป็นข้อมูลที่บุคคลนำมาพิจารณาสำหรับการกระทำพฤติกรรมใหม่ในอนาคต ผู้ที่ช่างสังเกตและช่างคิด ก็จะมีโอกาสเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าและลึกซึ้งกว่า และผู้เรียนที่ประสบตัวอย่าง หรือแบบอย่างที่แตกต่างกันก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ต่างกันด้วย เมื่อบุคคลได้เห็นแม่แบบที่จะสามารถรับรู้สัญลักษณ์ของการกระทำนั้น และสัญลักษณ์เหล่านั้นจะชี้้นำให้แสดงพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม ดังเช่นผลการวิจัยของ ชำรงค์ น่วมศิริ (2527 : 53-55) ได้ทดลองสอนจริยศึกษาจากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็น

สถานการณ์จำลองเปรียบเทียบการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ พบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์ สร้างเป็นสถานการณ์จำลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม วรณา เลิศชัยนดี (2528 : 165 - 166) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกใช้นวัตกรรมแก้ปัญหา และผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาพบว่า การเลือกใช้นวัตกรรมแก้ปัญหาด้านความรู้ ความจำ ความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้และการวิเคราะห์กลุ่มทดลองสูงกว่า กลุ่มควบคุม

พุทธรักษา เพชรสถิต (2533 : 57-62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหา สิ่งแวดล้อมของนักเรียนพบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่ม

ด้วยเหตุผลดังกล่าว ผู้วิจัยจึงมีความสนใจที่จะนำการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบมาใช้ลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กับนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังได้รับ

การใช้สถานการณ์จำลอง

2. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนแตกต่างกัน

ความสำคัญของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิจัยนี้จะ เป็นแนวทางสำหรับครู ครูแนะแนว ตลอดจนผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียนในการที่จะนำการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบ นำไปใช้ลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน

3. ตัวแปรที่จะศึกษา

3.1 ตัวแปรอิสระ ได้แก่ วิธีลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนซึ่งแบ่งออกเป็น 2 วิธีคือ

3.1.1 การใช้สถานการณ์จำลอง

3.1.2 การใช้เทคนิคแม่แบบ

3.2 ตัวแปรตาม ได้แก่ ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

นิยามศัพท์เฉพาะ

1. การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจัดสภาพการณ์ให้คล้ายคลึงกับสภาพจริงจากเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นในโรงเรียน แล้วจะให้นักเรียนแสดงบทบาทตามสถานการณ์นั้น เพื่อให้นักเรียนได้เรียนรู้เกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน สถานการณ์จำลองนี้จะมีเนื้อหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน การใช้สถานการณ์จำลองมีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยบอกวัตถุประสงค์ของการใช้สถานการณ์จำลองให้นักเรียนทราบ จากนั้นให้นักเรียนอาสาสมัครแสดงบทบาท

ขั้นที่ 2 ขั้นดำเนินกิจกรรม

ให้นักเรียนแสดงบทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที

ขั้นที่ 3 ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล

เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ผู้วิจัยให้นักเรียนทบทวนและวิเคราะห์ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในขณะปฏิบัติกิจกรรม

ขั้นที่ 4 ขั้นสรุป

นักเรียนแลกเปลี่ยนประสบการณ์และช่วยกันสรุปข้อคิดที่ได้จากสถานการณ์จำลอง และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การใช้สถานการณ์จำลองนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 1

2. การใช้เทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ผู้วิจัยให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้โดยการสังเกต เลียนแบบ และแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อพฤติกรรม

ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน มีขั้นตอนดังนี้

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากลุ่มเกี่ยวกับเรื่องที่ต้องการให้นักเรียน

สังเกตเกี่ยวกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวิธีทัศน์ที่แสดงออกถึงความ

วิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ทั้งทางบวกและทางลบให้นักเรียน

สังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็น

ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง ตามหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนด

2.2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบ

ทางบวกและแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและ
เมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 2 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิค

แม่แบบและผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การใช้เทคนิคแม่แบบนี้ใช้กับกลุ่มทดลองที่ 2

3. ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน หมายถึง ความรู้สึกไม่
สบายใจ อึดอัดใจ กระวนกระวายใจ หวาดหวั่น ประหม่า กลัวในสิ่งที่ยัง
ไม่เกิดขึ้น ไม่มั่นใจในพูดหน้าทั้งก่อนการพูดหน้าชั้นเรียน และในขณะที่พูดหน้า
ชั้นเรียนในวิชาภาษาไทย ได้แก่

3.1 อาการที่เกิดทางร่างกาย

3.2 อาการที่เกิดทางอารมณ์และจิตใจ ดังรายละเอียดดังต่อไปนี้

3.1 อาการที่เกิดทางร่างกาย ได้แก่ หัวใจเต้นแรง หายใจเร็ว

ทาล้น มือสั่น หน้าซีด หน้าแดง ไม่สบตาผู้ฟัง ยืนไม่อยู่นิ่ง เสียงสั่น พูดตะกุกตะกัก

พูดเร็วหรือช้าเกินไป พูดวุ่น พูดหยุดกลางคัน พูดเบาเกินไป และออกไปพูด
ช้ากว่าที่ควรจะเป็น

3.2 อาการที่เกิดทางอารมณ์และจิตใจ ได้แก่ ตื่นเต้น ไม่มั่นใจ
ลืมเนื้อหาบางตอนที่พูด กังวลใจ และกลัวว่าจะพูดได้ไม่ดีเท่าที่ตนเองตั้งใจ
ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสามารถวัดได้ด้วยแบบสอบถามความวิตก
กังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

เอกสารและงานวิจัยที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ประกอบด้วย

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
 - 1.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
 - 1.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
 - 2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง
3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ
 - 3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

1. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล

1.1 ความหมายและลักษณะของความวิตกกังวล

ความวิตกกังวลเป็นสภาวะอารมณ์อย่างหนึ่ง ซึ่งนักทฤษฎี นักจิตวิทยา และนักการศึกษาหลายท่านได้ให้ความหมายแตกต่างกันหลายแนว แต่ส่วนใหญ่ มักสอดคล้องกันในแง่ที่เป็นความรู้สึกไม่สบายใจ หว้นกลัวและตึงเครียด แล้วแสดงออกเป็นพฤติกรรมในลักษณะต่าง ๆ กัน

อิงลิชและอิงลิช (English and English. 1968 : 35) ได้ให้ความหมายของความวิตกกังวลอย่างละเอียด ซึ่งอาจสรุปได้ดังนี้

ความวิตกกังวล เป็นสภาวะของความไม่สบายใจ อันเนื่องมาจากปรารถนาอันแรงกล้า และแรงขับไม่อาจไปถึงเป้าหมายที่ต้องการได้

ความวิตกกังวล หมายถึง ความกลัวอันว่าวันสัปดาห์นี้อาจมีปรารภ
อันแรงกล้า และแรงขับไม่อาจไปถึงเป้าหมายที่ต้องการได้

ความวิตกกังวล หมายถึง ความกลัวอันว่าวันสัปดาห์นี้อาจมีสิ่งเลวร้าย
เกิดขึ้นในอนาคต

ความวิตกกังวล หมายถึง ความกลัวที่ต่อเนื่อง อาจสังเกตเห็นได้แต่
ในระดับต่ำ

ความวิตกกังวล หมายถึง ความรู้สึกที่ตนเองถูกข่มขู่ เป็นการขู่เชิญ
ที่น่ากลัว โดยบุคคลนั้นไม่อาจบอกได้ว่าสิ่งที่เรารู้สึกว่ามาขู่เชิญเขานั้นคืออะไร

โรเจอร์ (Epstein. 1972:297 ; citing Rogers. 1951 :
unpaged) ได้ให้ทัศนะคติเกี่ยวกับความวิตกกังวล พอสรุปได้ว่า ความวิตกกังวล
คือภาวะที่ตึงเครียดซึ่งเกิดจากความไม่สอดคล้องกันระหว่างตนตามการรับรู้ของ
บุคคลกับตนตามประสบการณ์ที่เป็นจริง ไม่ยอมรับตนเองตามที่เป็นจริง บิดเบือน
ประสบการณ์ต่าง ๆ ไปตามมโนภาพที่ตนเองอยากจะเป็น

เพิร์ล (Patterson. 1973:348 ; citing Perls. 1969 :
unpaged)

ความวิตกกังวล คือ ช่องว่างระหว่างปัจจุบันกับอนาคต นั่นก็คือ ความ
รู้สึกที่เกิดขึ้น เมื่อความคิดของบุคคลกระโดดจากปัจจุบันไปสู่อนาคต อีกนัยหนึ่ง
คือความวิตกกังวลเกิดขึ้นเมื่อบุคคลคิดถึงเรื่องที่ยังไม่เกิดขึ้น

เมย์ (อาภา จันทรสกุล. 2528 : 62; อ้างอิงมาจาก May. 1958 :
unpaged) กล่าวถึงความวิตกกังวล พอสรุปได้ว่า ความวิตกกังวลคือ
ประสบการณ์ที่บุคคลรู้สึกว่าตนเองมีสภาพเหมือนสิ่งไร้ค่า ไม่มีความหมาย ไม่
สามารถเป็นตัวของตัวเอง หรือรับผิดชอบต่อตนเองได้ ทำให้บุคคลเผชิญหน้า
ต่อการรับรู้เกี่ยวกับตนเอง ศักยภาพที่ตนมีอยู่เมื่อบุคคลหลีกเลี่ยงที่จะพัฒนาไปให้
เต็มศักยภาพ ความรู้สึกผิดจะตามมา

รูบุช (กาญจนา พงศ์พฤกษ์. 2523:21; อ้างอิงมาจาก Ruebush.

1963:460) ให้ความหมายว่า "ความวิตกกังวลเป็นสภาพที่บุคคลรู้สึกไม่สบายใจ ซึ่งต่างจากสภาพทางอารมณ์อย่างอื่นโดยเด่นชัด และมักจะมีลักษณะทางร่างกาย บางอย่างเกิดพร้อมกับสภาพทางอารมณ์ดังกล่าวด้วย"

โมวเวอร์ (Mower. 1963:264-265) ได้กล่าวถึงความวิตกกังวล ไว้ว่า ความวิตกกังวลคืออารมณ์ แต่เป็นอารมณ์ซึ่งคล้ายกับเมื่อเราหิว หรือ กระหาย เป็นสภาพที่ตึงเครียด หรือสภาพที่คนเราไม่สบายใจ ซึ่งต้องการจะจัด ให้หมดไป นอกจากนั้นเป็นตัวการที่ผลักดันให้คนเราทำพฤติกรรมบางอย่าง ซึ่ง ในแง่นี้อาจถือได้ว่าเป็นแรงจูงใจ

ออสซูเบล (Ausubel. 1968 : 245) มองความวิตกกังวลต่างไปจาก ความหมายข้างต้น โดยมองในแง่สภาวะของบุคคลอันเกิดจากความสูญเสียความ ภาคภูมิใจ (Self-Esteem) กล่าวคือ ความวิตกกังวล หมายถึง แนวโน้ม ของบุคคลที่ตอบสนองต่อเหตุการณ์ หรือสถานการณ์ต่าง ๆ ด้วยความกลัว เพราะ มีความรู้สึกว่าการเหตุการณ์หรือสถานการณ์นั้นจะทำให้เขาต้องเสียความภาคภูมิใจ (Self-Esteem) ความวิตกกังวลต่างจากความกลัวธรรมดาในแง่ที่ว่า สิ่งที่มา กระทำนั้นมักจะกระทำต่อความภาคภูมิใจของบุคคลมากกว่าที่จะกระทำต่อร่างกาย ของบุคคลนั้น

ฮิลการ์ด (Hilgard. 1962:173 - 174) พยายามชี้ให้เห็นถึงความ สัมพันธ์ระหว่างความวิตกกังวล กับความกลัว และแรงจูงใจไว้ดังนี้ ความ วิตกกังวลเป็นสภาพคล้ายกับความกลัว และมีความสัมพันธ์กับความกลัวอย่างใกล้ชิด นอกจากนี้ยังมีความสัมพันธ์ในด้านการจูงใจ (Motivation) ทั้งนี้เนื่องจาก ความวิตกกังวลเป็นสภาพที่บุคคลรู้สึกกระวนกระวายใจ เป็นความกลัว ซึ่งต่างจาก ความกลัวธรรมดา กล่าวคือ ความกลัวธรรมดานั้นมีวัตถุที่ทำให้กลัว หรือสิ่งที่ทำให้ กลัวปรากฏเป็นรูปร่างให้เห็น แต่ความวิตกกังวลเป็นความกลัวที่ไม่มีวัตถุ หรือ สิ่งที่ถูกกลัวปรากฏเป็นรูปร่างให้เห็น ดังนั้นอาจพูดได้ว่าความวิตกกังวลเป็นความกลัว ที่เลื่อนลาง ไม่แจ่มชัด แต่คล้ายกับความกลัวในแง่ที่ว่า เป็นสภาพที่ทำให้บุคคล

รู้สึกไม่สบายใจเกิดความตึงเครียด สภาพเหล่านี้บุคคลต้องการหลีกเลี่ยง นอกจากนี้อาจถือได้ว่า ความวิตกกังวลเป็นแรงขับ (Drive) อย่างหนึ่งด้วย

อ่าพล โธมัส (2515:14) ได้สรุปว่า ความวิตกกังวล มีลักษณะที่สำคัญ 3 ประการคือ

1. ความวิตกกังวล หมายถึง สภาพทางอารมณ์ที่คนเรารู้สึกไม่สบายใจ ตึงเครียด รู้สึกไม่มั่นคงปลอดภัยเนื่องจากตนถูกข่มขู่ รู้สึกวุ่นวายสับสน เกิดความหวาดกลัว ซึ่งสภาวะเหล่านี้บุคคลต้องการหนีหรือจัดให้หมดไป
2. ความวิตกกังวลมีลักษณะคล้ายความกลัว แต่เป็นความกลัวที่เลื่อนลอย ไม่มีสิ่งใดที่ปรากฏให้เห็น หรืออาจบอกได้ว่าสิ่งที่ทำให้เกิดกลัวคืออะไร
3. ความวิตกกังวลอาจถือได้ว่า เป็นแรงขับซึ่งสัมพันธ์กับแรงจูงใจ

สวเนย์ ดันติพัฒนานันท์ (2521:15-19) ได้แบ่งความวิตกกังวล ออกเป็นประเภทต่าง ๆ พอสรุปได้ดังนี้

1. ความวิตกกังวลแบบคนปกติ (Normal Anxiety) เป็นภาวะของความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นในชีวิตประจำวัน เป็นแหล่งของพลังงานที่กระตุ้นให้บุคคลมีพลังในการต่อสู้เพื่อการดำรงชีวิต และเอาชนะอุปสรรคต่าง ๆ พบได้ในบุคคลที่ถูกคุกคามสวัสดิภาพ เช่น การเจ็บป่วย การสอบหรือเหตุการณ์ที่คุกคามเสถียรภาพ ความมั่นคงของบุคคล เช่น การตกงาน การย้ายที่อยู่ใหม่ เป็นต้น ความวิตกกังวลที่เกิดขึ้นจะได้สัดส่วนกับสิ่งกระตุ้นและจะเกิดอยู่ไม่นาน เมื่อสิ่งกระตุ้นลดลงความวิตกกังวลก็ลดตามไปด้วย

2. ความวิตกกังวลในโรคประสาท เป็นภาวะความวิตกกังวลที่เกิดขึ้น ไม่ได้สัดส่วนกับสิ่งกระตุ้น แม้ว่าจะมีสาเหตุของความวิตกกังวลเพียงเล็กน้อยก็ตาม บุคคลนั้นก็ตื่นกลัวและตอบสนองสภาวะความวิตกกังวลเกินขอบเขต

3. ความวิตกกังวลที่เป็นพยาธิสภาพหรือความวิตกกังวลเรื้อรัง ทำให้บุคคลนั้นอยู่ในภาวะตึงเครียดตลอดเวลา สาเหตุของความวิตกกังวลชนิดนี้ โดยมากเกี่ยวข้องกับสิ่งที่เก็บกดไว้ (Repressed Material) หรือขัดแย้งที่

ตนเองยอมรับไม่ได้ (Inner Conflict) มีผลทำให้เกิดพฤติกรรมแปลก ๆ ที่บุคคลอื่นไม่สามารถจะเข้าใจได้

สวินีย์ ดันติพัฒนานนท์ (2522 : 129 - 130) กล่าวถึงผลของความวิตกกังวลต่อพฤติกรรมแสดงออกว่า เมื่อบุคคลเกิดความวิตกกังวลขึ้นพฤติกรรมจะแสดงออกโดยอัตโนมิติ เช่น หงุดหงิด โหม่ง่าส กระสับกระส่ายไม่อยู่นิ่ง ความรู้สึกขุ่นเคือง ไม่เป็นมิตร ในบางครั้งพฤติกรรมก็จะแสดงออกมาโดยการเบนความสนใจจากภาวะความวิตกกังวลไปสู่อาการเจ็บป่วยทางร่างกาย เช่น ไซโคโซมาติก (Psychosomatic) หรือผู้มีอาการแปรปรวนของจิตประสาท เป็นต้น

ดังนั้นจะเห็นได้ว่าความวิตกกังวลมีผลต่อร่างกาย อารมณ์ ความคิดที่พฤติกรรมจะแสดงออกมาโดยอัตโนมิติ

จำลอง ดิษยวาทิช (2522:44) ได้ให้ความหมายว่า ความวิตกกังวล คือความไม่สบายใจ ความกระวนกระวาย ความหวาดหวั่น หรือความพรั่นพริ้ง ความวิตกกังวลมีลักษณะคล้ายกับความกลัว ข้อแตกต่างมีอยู่ว่า ความวิตกกังวลมีต้นตอมาจากภายในจิตใจ (Intrapsychic) เป็นเรื่องสำคัญอาจจะหมายถึงความกลัวที่กรุ่นอยู่ไม่รู้หาส ซึ่งเกิดขึ้นพร้อมกับการคาดหมายถึงสิ่งที่จะได้รับผลไม่ดีในอนาคต โดยไม่มีสาเหตุมาจากภายนอก บางครั้งอาจมีอันตราย หรือสาเหตุภายนอก แต่ความกลัวที่เกิดขึ้นนั้นไม่สมส่วน (Disproportionate) กับเหตุการณ์ที่เกี่ยวข้อง ส่วนความกลัวที่แท้จริงนั้นจะต้องมีอันตรายภายนอก (External Danger) และเกิดขึ้นสมส่วนกับอันตรายนั้น

ประสิทธิ์ บัวคลี่ (2514:8) สรุปว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาวะของจิตใจที่มีความตึงเครียด หวาดระแวงและกลัวบางครั้งหาสาเหตุได้บางครั้งหาสาเหตุไม่ได้ เป็นสภาวะที่มีความชัดเจนในสิ่งเร้าน้อยกว่าความกลัว และมักจะเกี่ยวข้องกับความต้องการที่เกี่ยวข้องเนื่องกันหลายประการ

สุวัทนา อารีพรรค (2524:82) ได้ให้ความหมายว่าความวิตกกังวล

เป็นความรู้สึกไม่สบายใจ อึดอัด ตึงเครียด หรือกลัวอันตราย ซึ่งว่าอาจจะเกิดขึ้นแต่ไม่รู้ว่าจากอะไร

วัลลภ ปิยะมโนธรรม (2524:76) มองความวิตกกังวลในแง่การเรียนรู้ ความวิตกกังวล กลัว ประหม่า มักเกิดจากการเชื่อมสัมพันธ์ระหว่างความรู้สึกตอบสนองของร่างกาย เช่น สะดุ้งตกใจ เจ็บปวดทรมาน หรือกำลังอยู่ในสภาวะหวั่นไหว กับสิ่งกระตุ้นจากสิ่งของบางอย่าง หรือสถานการณ์บางอย่างที่เรื่อกว่าเป็นสิ่งเร้า ซึ่งอาจจะเป็่็นสิ่งที่มีรูปร่างลักษณะแปลก ๆ หรือเป็นการถูกขู่ด้วยภาษา การตวาดด้วยน้ำเสียง การทารุณกรรมลงโทษ หรือการต้องรับรู้ในเรื่องที่ทำให้เกิดความรู้สึกต้องขัดแย้งกันเองจนกลายเป็่็นเงื่อนไขทางอารมณ์ติดตัว

1.2 ทฤษฎีความวิตกกังวล

ประมวญ ดิฉินสัน (2511 : 110 - 112) ได้รวบรวมทฤษฎีความวิตกกังวลของฟรอยด์ (Freud) ฮอร์นี (Horney) และซิลลิวน (Sullivan) ดังต่อไปนี้

➢ ฟรอยด์ ได้กล่าวถึงความหวาดวิตกกังของเด็่ก อันเนื่องมาแต่ความกลัวว่าจะถูกพลัดพรากจากแม่ ทั้งนี้ยอมเกี่ยวโยงไปถึงสาเหตุดั้งเดิม คือความกลัวพ่อซึ่งเป็นทัศนคติอันเนื่องมาจากปมออดิปัส

ฮอร์นี กล่าวว่่า ความวิตกกังวลเรื่งแรกเกิดแต่ความช่วยเหลือตนเองไม่ได้ในยามที่ต้องเผชิญกับโลกอันปราศจากความเป็นมิตร ไร้ชุดิธรรมและไม่พึงปรารถนา และยามที่ต้องเผชิญกับสิ่งแวดล้อม ซึ่งกริดขวางมิให้เด็่กใช้ความพยายามที่จะเป็นตัวของตัวเอง ภาวะที่ขัดขวางความเจริญเติบโตโดยอิสระของเด็่กนั้นมิใช่เกิดจากผู้ใหญ่ที่ดุ หรือกระทำรุนแรงเอาจกักับเด็่กเท่านั้นก็หาไม่ ภาวะดังกล่าวอาจเกิดขึ้นได้เ็นเมื่อผู้ใหญ่หมกมุ่นอยู่แต่ปัญหาของงาน หรือความวิตกกังวลของตนจนกระทั่งไม่มีเวลาให้แ่กการสังเกตรับรู้และสนับสนุนให้กำลังใจเด็่ก

ซิลลิวน ให้ความหมายว่่าความวิตกกังวลจะเกิดขึ้นจากความไม่เห็นดี

เห็นชอบจากบุคคลสำคัญในชีวิตเด็ก เมื่อผู้ที่มีความสำคัญต่อชีวิตของเด็กมีเจตคติต่อเด็กอย่างไร เด็กก็จะมีเจตคติทำนองเดียวกันนั้นต่อตนเอง เพราะชิลลิวนเชื่อว่าเด็กจะตีราคาตนเองตามที่มีผู้อื่นคิดและรู้สึกเกี่ยวกับเด็ก เช่น ถ้าพ่อแม่คิดว่าเด็กเป็น "ห่วงผูกคอ" เด็กก็จะรู้สึกว่าตนเกิดมาเป็นภาระของพ่อแม่แทนที่จะเป็นบุคคลที่มีคุณค่า

ฟรอยด์ (Hjelle and Ziegler. 1983:46-47 ; citing Freud. 1926:n.d.:unpaged) ได้ให้ความสำคัญแก่ความวิตกกังวลอย่างมาก ได้แบ่งความวิตกกังวลออกเป็น 3 ประเภทคือ

1. ความวิตกกังวลตามความเป็นจริง (Realistic Anxiety) คือความวิตกกังวลต่อความเป็นจริง หรือกลัวต่ออันตรายที่แท้จริงในโลกภายนอก
2. ความวิตกกังวลแบบโรคประสาท (Neurotic Anxiety) คือความกลัวว่าสิ่งที่ทำไปตามสัญชาตญาณนั้นจะได้รับการลงโทษ ความวิตกกังวลแบบนี้มีรากฐานมาจากความเป็นจริง
3. ความวิตกกังวลเกี่ยวกับหลักศีลธรรม (Moral Anxiety) เป็นความรู้สึกกลัวต่อความรู้สึกรับผิดชอบ (Conscience) คือ กลัวว่าความคิด หรือการกระทำบางอย่างจะขัดกับศีลธรรมที่บุคคลได้รับการอบรมสั่งสอนมาแต่วัยเด็ก ความวิตกกังวลแบบนี้มีรากฐานมาจากความเป็นจริงเหมือนกัน ทั้งนี้เพราะบุคคลเคยถูกลงโทษจากการฝ่าฝืนหลักศีลธรรม ดังนั้นจึงเกิดความกลัวว่าจะถูกลงโทษอีก ถ้าสิ่งที่คิดหรือกระทำนั้นฝ่าฝืนระเบียบกฎเกณฑ์หรือหลักศีลธรรม

ความวิตกกังวลเมื่อเกิดขึ้นแล้ว และไม่สามารถแก้ไขด้วยวิธีการที่มีประสิทธิภาพจะเป็นความวิตกกังวลที่กระทบกระเทือนจิตใจอย่างรุนแรง (Trauma) อีกทั้งจะไม่สามารถต่อสู้กับความวิตกกังวลด้วยวิธีการที่มีเหตุผลได้ จึงต้องใช้วิธีการอื่น ๆ ที่เรียกว่ากลไกป้องกันตัว (Defense Mechanism)

จากแนวความคิดของฟรอยด์ อาจจะสรุปได้ว่า ความวิตกกังวลเป็นสภาพบางอารมณ์ในขณะที่บุคคลเกิดความรู้สึกไม่สบายใจ รู้สึกตึงเครียดในใจ

ขาดความมั่นคงปลอดภัยหรือเกิดความกลัว ทำให้มีอาการหมั่นหมอง เศร้าซึม หงุดหงิด อารมณ์เสื่อง่าย หวาดระแวง คิดฟุ้งซ่าน เป็นต้น (บังอร ภูวภิรมย์ขวัญ. 2526:90-92)

แคทเทล (Cattell.1965:245) กล่าวว่า นักจิตวิทยาพยายาม ศึกษาว่า ความวิตกกังวลจะมีผลต่อการเรียนรู้และการทำงานของคนเราอย่างไร ซึ่งนักจิตวิทยายังมีทัศนะเป็น 2 ฝ่าย กล่าวคือ นักจิตวิทยากลุ่มจิตวิเคราะห์ ถึงแม้จะไม่ได้ศึกษาความวิตกกังวลกับการเรียนรู้โดยตรง แต่มีความเชื่อว่า ความ วิตกกังวลเป็นตัวที่บั่นทอนประสิทธิภาพในการทำงาน มีผลร้ายต่อคนเราและเป็น ต้นเหตุของโรคจิต ส่วนนักจิตวิทยาอีกพวกหนึ่ง ได้แก่ สเปนซ์ (Spence) และ โมวเรอร์ (Mowrer) มองความวิตกกังวลในแง่ที่ดี ซึ่งจะมีส่วนช่วยส่งเสริมการ เรียนรู้และช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการทำงาน

เลวิต (Levitt. 1967 : 112-113) ได้กล่าวถึงทฤษฎีสเปนซ์ (Spence) ที่มีชื่อว่า "ทฤษฎีไอโอวา" (The Iowa Theory) สรุปได้ว่า ความ วิตกกังวลเปรียบเสมือนเป็นแรงขับ (หรือแรงจูงใจ) ซึ่งช่วยกระตุ้นให้อินทรีย์ เกิดพลัง หรือเกิดแรงจูงใจที่จะทำพฤติกรรมบางอย่าง ดังนั้นความวิตกกังวลจึงมี ส่วนช่วยส่งเสริมการเรียนรู้และเพิ่มความเร็วและประสิทธิภาพในการทำงาน ผลของความวิตกกังวลจะช่วยให้เกิดความเข้มในการตอบสนอง สำหรับการเรียนรู้ ที่สลับซับซ้อนนั้นผลของความวิตกกังวลอาจจะขัดขวางการเรียนรู้ในระยะแรก ๆ แต่เมื่อผู้เรียนได้คุ้นเคยกับงานที่ทำ หรือสร้างนิสัยในการเรียนรู้ที่ถูกต้องแล้ว ความวิตกกังวลจะช่วยการเรียนรู้ในที่สุด

ยาลาสัน (Levitt.1967:114-116) หรือเรียกกันว่า "ทฤษฎีเยล" (Yale Theory) อธิบายว่าความวิตกกังวลจะมีผลต่อคนเราอย่างไรสัมพันธ์อยู่กับ สถานการณ์และสิ่งเร้า รวมทั้งลักษณะของบุคคลด้วย อันได้แก่เป้าหมายและค่านิยม ของเขา ดังนั้นความวิตกกังวลอาจมีทั้งผลดีและผลเสีย นอกจากนั้นบุคคลอาจ พัฒนาวิธีการตอบสนองต่อความวิตกกังวล ซึ่งวิธีการตอบสนองนั้นอาจสัมพันธ์หรือ

ไม่มีความสัมพันธ์กับงานที่ทำก็ได้ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับธรรมชาติของงานและขึ้นอยู่กับว่าบุคคลรับรู้งานในลักษณะอย่างไร

เยอร์คส์ (Yerkes) และดอดสัน (Dodson) (Levitt.1967: 116-120) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับความวิตกกังวลและตั้งกฎเกี่ยวกับความวิตกกังวล ซึ่งมีชื่อว่า "กฎของเยอร์คส์และดอดสัน" (The Yerkes - Dodson Law) มีใจความสำคัญว่า ความวิตกกังวลหรือความกลัวจะสัมพันธ์ในแบบตรงข้ามกับงานที่สลับซับซ้อน แต่โดยทั่วไปความวิตกกังวลจะสัมพันธ์กับการเรียนรู้ในลักษณะเป็นเส้นโค้ง (Curvilinear) ซึ่งหมายความว่า ความวิตกกังวลในระดับต่ำจะส่งผลต่อการเรียนรู้น้อยมาก หรืออาจไม่ช่วยเลย ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าแรงจูงใจที่เกิดขึ้นไม่เพียงพอที่จะก่อให้เกิดผลในการทำงาน แต่ความวิตกกังวลหรือแรงขับซึ่งอยู่ในระดับสูงเกินไปก็จะไปขัดขวางกระบวนการเรียนรู้ทำให้ผลการเรียนรู้คล้ายกับเมื่อมีความวิตกกังวล หรือแรงขับในระดับต่ำหรืออาจเร็วกว่า แต่ความวิตกกังวลในระดับปานกลางช่วยให้การเรียนรู้ดีขึ้น

1.3 ประเภทความวิตกกังวล X

เอฟส์ไตน์ (Epstein. 1972 : 303 - 305) ได้นำแนวคิดต่าง ๆ เกี่ยวกับความวิตกกังวลมาประมวล พอสรุปได้ว่า ความวิตกกังวลเกิดจากเงื่อนไขต่าง ๆ 3 แบบ ได้แก่

1. ความวิตกกังวล ซึ่งเกิดจากการเร้าเกินระดับ การเร้าดังกล่าวนี้เป็นการเร้าทางกายภาพ ซึ่งมีมากเกินไปจนขีดความสามารถที่อินทรีย์จะรับไว้ได้ ปฏิภานตอบสนองที่อินทรีย์แสดงออกต่อการเร้านี้เป็นการตอบสนองที่ถูกวางเงื่อนไขมาจากความเจ็บปวดทางกายภาพแล้วก่อให้เกิดความกลัวและความวิตกกังวลขึ้น และขีดของความสามารถที่อินทรีย์จะต้านรับสิ่งเร้านี้ขึ้นอยู่กับทำให้ความสำคัญของอินทรีย์แก่สิ่งเร้าที่ว่า อินทรีย์เคยถูกวางเงื่อนไขมาอย่างไร

2. ความวิตกกังวล ซึ่งเกิดจากความไม่กลมกลืนกันของความคิด โดย

ปกตินั้นมนุษย์มีความต้องการโดยธรรมชาติที่จะจัดประสบการณ์ของตนให้สอดคล้องกับความคาดหวัง ระบบการสร้างความคิดหวังนี้เป็นกระบวนการทางปัญญา และหากความคาดหวังไม่สอดคล้องกับความเป็นจริง ก็จะก่อให้เกิดสภาพการณ์ที่เป็นตัวเร้า ทำให้เกิดความกดดันและนำไปสู่ความวิตกกังวลได้

3. ความวิตกกังวล ซึ่งเกิดจากความไม่สามารถตอบสนองสิ่งเร้าที่เกิดขึ้นได้เนื่องด้วยเงื่อนไขต่าง ๆ ที่ปิดกั้นไว้ ได้แก่ การไม่รู้ขั้นตอนของตัวเร้าที่ชัดเจน การตอบสนองต่อการเร้านั้นต้องใช้เวลารอคอยที่ยาวนาน มีความขัดแย้งกันระหว่างการตอบสนองที่ต้องเลือก หรือการตอบสนองที่ควรจะเป็น ไม่อยู่ในวิสัยที่บุคคลจะจัดให้มีขึ้นได้ เงื่อนไขเหล่านี้ก่อให้เกิดความคับข้องใจและนำมาสู่ความวิตกกังวล และสภาพความรู้สึกเฉพาะบุคคลที่สัมพันธ์กับความวิตกกังวลลักษณะนี้ก็คือ ภาวะอับจนหนทาง

บิงอร์ ภูวภิรมย์ขวัญ (2526:90-92) ได้รวบรวมเรื่องเกี่ยวกับประเภทของความวิตกกังวลจากนักจิตวิทยาหลาย ๆ ท่าน ดังต่อไปนี้คือ

๑ แคทเทล (Cattell) ได้แบ่งพฤติกรรมที่แสดงความวิตกกังวล 6 ด้านคือ

1. ตื่นเต้นตกใจง่าย รุกขี้รุกรน ใจร้อน ขาดความรอบคอบ ขาดความอดทนต่อสิ่งเร้า
2. หวาดกลัว กังวลใจ เศร้าหมอง มีความทุกข์ รู้สึกว่าตนเองติดอยู่เสมอ
3. อารมณ์ตึงเครียด เคร่งเครียด เอาจริงเอาจัง เกิดความคับข้องใจ หงุดหงิดอยู่เสมอ
4. อารมณ์หวั่นไหวง่าย อารมณ์ไม่คงที่ อารมณ์เลื่องง่าย เปลี่ยนความสนใจง่าย ไม่เป็นตัวของตัวเอง
5. ขี้อาย ประหม่า ไม่กล้าแสดงออก ขาดความเชื่อมั่นในตนเอง ไม่สละสลวยผู้อื่นโดยตรง

6. มีความขัดแย้งในตนเอง เนื่องจากควบคุมตนเองให้อยู่ในระเบียบวินัยไม่ได้คือ มีจิตใจวุ่นวายคิดฟุ้งซ่าน ควบคุมอารมณ์ไม่ได้ ชอบทำอะไรตามใจตนเอง ไม่สนใจต่อระเบียบกฎเกณฑ์ของหมู่คณะและสังคม

สไปล์เบอร์เกอร์ (Spielberger) และนักจิตวิทยาอีกหลายคนได้ศึกษาเรื่องความวิตกกังวล และค้นพบว่าการจำแนกประเภทของความวิตกกังวลจะช่วยให้เข้าใจเรื่องนี้ได้ชัดเจนยิ่งขึ้น โดยแบ่งความวิตกกังวลเป็น 2 ประเภท ได้แก่

1. Trait Anxiety เป็นความวิตกกังวลที่เกี่ยวข้องกับลักษณะต่าง ๆ ทางบุคลิกภาพอย่างยิ่ง ความวิตกกังวลแบบนี้จะมีระดับต่าง ๆ คล้ายคลึงกับการแบ่งระดับเขาวนปัญญา ซึ่งจะแตกต่างกันไป ขึ้นอยู่กับความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยมีได้ขึ้นอยู่กับสภาพการณ์ต่าง ๆ แต่อย่างใด

2. State Anxiety เป็นความวิตกกังวลที่มีสาเหตุมาจากสถานการณ์ต่าง ๆ และอาจเปลี่ยนแปลงความเข้มของความวิตกกังวลว่ามีมากหรือน้อยก็ได้ จากช่วงเวลาที่เกิดขึ้นกับสถานการณ์ต่อไปในอนาคต เช่น ก่อนการผ่าตัดบุคคลจะมี State Anxiety สูงกว่าภายหลังผ่าตัดแล้ว ดังนั้นจึงอาจสรุปได้ว่าสถานการณ์ที่มีความกดดัน มีผลต่อ State Anxiety แต่ไม่มีผลต่อ Trait Anxiety

1.4 อาการและพฤติกรรมของบุคคลที่มีความวิตกกังวล X

พฤติกรรมที่แสดงความวิตกกังวล กลัว ประหมาของบุคคลโดยทั่วไป จำแนกเป็นส่วนย่อย ๆ ดังต่อไปนี้ (วิลลภ กันทรพัญ์.2513:27-28)

1. ตื่นเต้น (Excitable) คือ มีลักษณะไม่อดทนต่อสิ่งเร้าต่าง ๆ ที่มารบกวนจิตใจ เมื่อมีเรื่องยุ่งยากกระทบจิตใจก็เก็บความรู้สึกไว้มากมักจะแสดงออกมาโดยทันที เช่น โกรธ บึ้งตึง ร้องไห้

2. หลาดกลัวหรือหวาดหวั่น (Apprehensive) คือ ลักษณะที่หวาดกลัว

หรือประหม่าไม่กล้าแสดงออก หลักเลื่องการแสดงความคิดเห็นหรือการกระทำที่ปรากฏแก่คนหมู่มาก ถ้าจำเป็นต้องแสดงออกก็มักจะเงอะงะหรือเคอะเขิน

3. เคร่งเครียดเอาจริงจัง (Tense) คือ ลักษณะที่เอาจริงจังต่อชีวิต อารมณ์มักเครียดอยู่ตลอดเวลาหรือบ่อย ๆ จิตใจหมกมุ่นไม่ค่อยขยับเขยื้อนแจ่มใส ไม่ชอบการพูดเล่น กังวลต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว เห็นสิ่งต่าง ๆ รุนวาท

4. อารมณ์อ่อนไหว (Affected by Feeling) คือ ลักษณะที่โกรธง่าย เสียใจ ดีใจ น้อยใจง่าย หวั่นไหวไปกับคำพูดหรือการกระทำของผู้อื่นได้ง่าย ควบคุมอารมณ์ไม่ค่อยอยู่

5. ขี้อาย (Shy) คือ ลักษณะที่ไม่กล้าแสดงออก ชอบหลบหน้าคนหมู่มาก ไม่กล้าเลื่องทำในสิ่งที่ไม่เคยทำมาก่อน

6. จิตใจรุนวาท (Undisciplined Self-Conflict) คือ ลักษณะที่คิดมาก เมื่อมีเรื่องยุ่งยากใจก็นำไปคิดเป็นเวลานาน ไม่ค่อยลืมนำ สิ้นหนำมักซึมเศร้าหรือใจลอยเพราะเป็นคนช่างคิด ✕

แนวความคิดเรื่องความกลัว ประหม่า ในการพูดต่อหน้าทีประชุม มีนักจิตวิทยาอธิบายว่า การประหม่าในการพูดมิใช่ความกลัวประเภทจะถูกทำร้าย แต่เป็นความกลัวในแง่ที่ว่าสังคมจะไม่เห็นด้วยกับการพูดหรือคำพูดของตน การวิพากษ์วิจารณ์ในทางไม่ดี ก่อความสะเทือนใจแก่ผู้พูด ตัวเองไม่มั่นใจหรือคาดไม่ถึงว่าจะได้รับปฏิกริยาตอบโต้จากผู้ฟังอย่างไร (อรวรรณ ปิลันธน์โอวาท. 2522:1) ดังนั้นความประหม่าเกิดจากความกลัวหลายประการ กลัวผู้ฟังไม่พอใจ กลัวจะลืมนำเรื่องที่เตรียม กลัวที่ประชุมจะผิดหวัง (ทินวัฒน์ มฤคพิทักษ์. 2525:37)

นักจิตวิทยาที่ศึกษาเรื่องความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดชี้ให้เห็นว่าความวิตก กลัว ประหม่าในการพูดนั้นเกิดจากสาเหตุ 3 ประการคือ (สวนิต ชุมภักดิ์ และถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. 2524:37)

1. การมองเห็นจุดอ่อนของตนเองมากเกินไป ย่อมทำให้เกิดความวิตกกังวลมากไม่กล้าแสดงตนต่อหน้าคนอื่น เมื่อเกิดความไม่กล้า ความ

ประหม่าก็เกิดขึ้น

2. การเกิดความขัดแย้งภายในตนเอง มีผลทำให้เกิดความ
ว้าวุ่นใจ หรือวิตกกังวลจนกลายเป็นความประหม่า เวลาที่จะพูดในโอกาสสำคัญ ๆ
ก็ปรารถนาจะประสบความสำเร็จในการพูด ต้องการพูดให้ดีให้คนฟังสนใจและ
พอใจ แต่ขณะเดียวกันก็เกิดความกลัวว่าการพูดนั้นจะล้มเหลว คนฟังจะเบื่อ
ไม่ได้รับประโยชน์หรือหัวเราะเยาะเอาในใจ

3. การวาดภาพไว้ในใจอย่างผิด ๆ ผู้พูดบางคนวาดภาพไว้ว่าผู้ฟัง
ที่ตนจะไปพูดนั้นคงจะฟังอย่างเพ่งเล็ง คอยจับผิดทุกคำพูด หากพูดอะไรผิดพลาด
เพียงเล็กน้อยก็จะถูกนำไปวิพากษ์วิจารณ์อย่างมาก ทำให้เกิดความหวาดกลัว
จนกลายเป็นความประหม่าตื่นเต้นได้

ความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนมีผลทำให้บุคคลขาดความเชื่อมั่น
ในตนเองในด้านสังคม การงานและการเข้าสมาคมต่าง ๆ (Smith, 1975:207)
และความวิตก กลัว ประหม่าที่เกิดจากการพูดติดต่อกันระหว่างบุคคลได้ ซึ่งส่งผล
ให้กลายเป็นคนเงือบขี้น ไม่ค่อยพูดหรือไม่กล้าแสดงออกในสิ่งที่รู้สึก

จินดา งามสุทธิ และอัมพร สุขเกษม (2516:8-9) ได้รวบรวม
อาการของความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดไว้ ได้แก่ คอและปากแห้ง
ลิ้น รู้สึกเกร็งเครียดหรือเกร็งที่ท้อง พูดไม่ออก พูดติดตะกุกตะกักหรือติดอ่าง
หัวเข่าสั่น มือสั่น เสียงเบากว่าปกติ เหนื่อยออกมากกว่าปกติ หัวใจเต้นถี่เร็ว
จังหวะการพูดเร็วหรือช้าเกินไป มีความรู้สึกไม่สบายในท้อง หายใจขัด ไม่กล้า
สบตาผู้ฟัง รู้สึกว่าผู้ฟังไม่ชอบ หรือไม่เห็นด้วย พูดไม่จบ หุดกลางคัน ลังเล
มากรู้สึกกลัวอย่างมากก่อนพูด

ทั้งอาการและพฤติกรรมของคนที่มีความวิตกกังวลประหม่า ไม่จำเป็น
ว่าจะต้องมีครบทุกข้อ แต่อาจแสดงให้เห็นเพียงบางข้อก็ได้ และความสำคัญมาก
น้อยก็ไม่เท่ากัน ทั้งนี้แล้วแต่ระดับของความวิตกกังวล กลัว ประหม่าของ
แต่ละคนมี (วิภา มีสวัสดิ์, 2523-14)

1.5 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวลในการพูด

งานวิจัยในต่างประเทศ

สแตรง (Strang.1957:248) ได้ศึกษาวิจัยในสหรัฐอเมริกา พบว่า สิ่งที่ทำให้ชาวอเมริกันหวาดกลัว และเกิดความประหม่าตื่นเต้นมากที่สุด คือ ความกลัว ในการพูดหน้ากลุ่มคนหรือพูดต่อหน้าชุมชน ซึ่งมีค่าสูงสุดถึงร้อยละ 40.6 และศึกษา ความวิตกกังวลในด้านการเรียนของเด็ก พบว่า เด็กแสดงความกลัวออกมาใน เรื่องการสอนและพูดหน้าชั้น (วิรัช ลภีรัตนกุล.2526:80-81)

รอส และออสบอร์น (Ross.1974:91;citing Ross and Osborne. n.d.) พบว่า นักศึกษาที่เรียนวิชาการพูดเบื้องต้น มีปัญหาในเรื่องความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนในห้องเรียนโดยเฉลี่ยแล้วมีนักศึกษามากกว่า 3 ใน 4 ที่มีปัญหาในเรื่องนี้ ส่วนนักศึกษา จำนวน 1 ใน 4 รายงานว่าอยาก แก้ไขความรู้สึกที่เป็นปัญหานี้

เคลเวนเจอร์ และคนอื่น ๆ (Barker and Kibler. 1971:284; citing Clevenger and others.1967) ได้ศึกษาการเต้นของหัวใจของ นักศึกษาที่ได้รับมอบหมายให้ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน พบว่า ในการออกมาพูด หน้าชั้นเรียนอย่างกระตือรือร้น อัตราการเต้นของหัวใจเพิ่มขึ้นและลดลงอย่างมี ความสัมพันธ์กับช่วงเวลาวิกฤติในการพูด อัตราการเต้นของหัวใจขึ้นสูงสุดเมื่อนักศึกษาถูกเรียกชื่อให้ออกมาพูดหน้าห้อง และเมื่อเริ่มพูด

กอร์ดอน และบอยด์ (Ross. 1974:93-94;citing Gordon and Boyd.1951) ศึกษา นักศึกษาที่มีปัญหาวิตกกังวล กลัว ประหม่า ในการพูดต่อ หน้าชุมชนโดยศึกษาในแง่ประสบการณ์ สติปัญญา และบุคลิกภาพ พบว่า ผู้ที่มีความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดนั้น มักมีสาเหตุต่อไปนี้คือ

1. ไม่มีโอกาสได้ออกไปแสดงกิจกรรมเกี่ยวกับการพูดหน้าชั้นเรียนบ่อยครั้งนัก
2. ไม่มีส่วนร่วมในกิจกรรมเสริมหลักสูตร หรือกิจกรรมทางสังคม

เท่าที่ควร

3. มีปัญหาในเรื่องการปรับตัวทางด้านสังคม
4. เป็นผู้ที่มีแนวโน้มขาดความสามารถในด้านการออกเสียง
5. เป็นผู้ที่มีความสนใจน้อยทางด้านกิจกรรมที่เกี่ยวข้องกับคำพูดที่แสดงออกเกี่ยวกับตนเอง และในการทำงานซึ่งเกี่ยวกับการประเมินผล

กาวาลาส (Gavalas.1977:171-A) ได้ทดลองใช้วิธีการ Group Systematic Desensitization กับการลดความกังวลในการสอบของนักเรียนเกรด 9 ที่ได้รับการปฐมนิเทศเรื่องการควบคุมตนเองต่างกัน โดยต้องการศึกษาว่า นักเรียนที่มีการควบคุมตนเองโดยใช้อำนาจภายในกับนักเรียนที่มีการควบคุมต่างกันหรือไม่ หลังจากได้รับวิธีปฏิบัติจาก Systematic Desensitization และสุดท้ายต้องการทราบว่า Systematic Desensitization มีผลกระทบกระเทือนต่อการควบคุมตนเองของเด็กแต่ละคนหรือไม่ โดยให้แบบสอบถาม TAQ (Test Anxiety Questionnaire) และ IAR (Intellectual Achievement Responsibility) ผลจากการศึกษาปรากฏว่า การให้การปฐมนิเทศเรื่องการควบคุมตนเองที่แตกต่างกันนั้นไม่มีผลที่แตกต่างกันทางด้านผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเมื่อพิจารณาตัวแปรในเรื่องเพศก็ไม่ปรากฏว่าแตกต่างกัน แต่แสดงให้เห็นว่า เด็กมีแนวโน้มที่จะมีการควบคุมตนเองภายในมากกว่า สำหรับด้านลดความกังวลในการสอบของเด็กนักเรียนที่มีความกังวลสูงนั้น Group Systematic Desensitization เป็นวิธีการที่ใช้ได้ดี

บัส (Buss.1980:178-179) ได้ศึกษาพบว่า บุคคลที่มีความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองต่ำ และมีความอาจจะเป็นผู้ที่มีความความวิตกกังวลในการพูดที่ชุมชน

สรุป จากการวิจัยและการศึกษาของผู้ที่สนใจในเรื่องความวิตกกังวลกลัว ประหม่าในการพูดในที่ชุมนุมชน พบว่า นักเรียนนักศึกษาส่วนใหญ่จะมีปัญหา

ในเรื่องความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนหรือพูดต่อหน้ากลุ่มคนที่มีจำนวนมาก และนักเรียนนักศึกษาที่มีปัญหาในเรื่องนี้ จะมีความรู้สึกเชื่อมั่นในตนเองน้อย ไม่ค่อยกล้าแสดงออกในเรื่องต่าง ๆ เช่นการแสดงความคิดเห็น การตัดสินใจ ฯลฯ

งานวิจัยภายในประเทศ

เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2527:บทคัดย่อ) ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2526 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน จำนวน 24 คน สุ่มแบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน กลุ่มควบคุมได้รับข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูดและการเพิ่มความเชื่อมั่นให้แก่ตนเอง ผลจากการวิจัยพบว่า นักเรียนที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

อัมใจ พุทธรัตตะ (2530 : บทคัดย่อ) ศึกษาผลการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุ่มกายเพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร จำนวน 20 คน แบ่งเป็นกลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลอง 10 คน กลุ่มควบคุม 10 คน พบว่านักเรียนที่ได้รับการฝึกผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุ่มกาย มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนต่ำกว่านักเรียนที่ไม่ได้รับการฝึกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

วิภา มีสวัสดิ์ (2523:บทคัดย่อ) ศึกษาผลของวิธีการกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างเป็นระบบที่ใช้ในการลดความรู้สึกวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต และเพื่อเปรียบเทียบความรู้สึกวิตก กลัว ประหม่าในการพูดหน้า

ชั้นเรียนของนิสิตโดยใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกล่อลวงใจกับวิธีการปรับตัวตามธรรมชาติ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาคือ นิสิต ชั้นปีที่ 2 คณะศึกษาศาสตร์ มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร ภาคเรียนที่ 1 ปีการศึกษา 2523 จำนวน 28 คน แบ่งเป็นกลุ่มควบคุม 15 คน กลุ่มทดลอง 13 คน นิสิตกลุ่มควบคุมมีการปรับตัวตามปกติธรรมชาติ นิสิตกลุ่มทดลองใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกล่อลวงใจ ฝึกให้ตามโปรแกรม ใช้เวลาในการทดลอง 8 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 1 ชั่วโมง ผลจากการศึกษาค้นพบว่าวิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกล่อลวงใจ มีผลในการลดความกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียน และวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ตัวแปรร่วม (Ancova) พบว่า นิสิตที่ใช้วิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกล่อลวงใจกับนิสิตที่มีการปรับตัวตามธรรมชาติมีความรู้สึกวิตก กลัว ประหม่าในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

กาญจนา พงศ์พฤกษ์ (2522:62-64) ได้ศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวลและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการศึกษาเป็นนิสิตปริญญาตรี ปีการศึกษา 2522 มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์ จำนวน 239 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบวัดความกล้าแสดงออกระดับวิทยาลัย แบบวัดยึดมั่นในทัศนคติ และความวิตกกังวล สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูลคือ สัมประสิทธิ์ สหสัมพันธ์แบบเพียร์สัน พบว่า พฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกมีความสัมพันธ์ทางลบกับความวิตกกังวลอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และความวิตกกังวลมีความสัมพันธ์ทางลบกับความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เอี่ยมจิต ติศรีแก้ว (2524:95-98) ได้ศึกษาผลของการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคลิกภาพและความวิตกกังวลของนักเรียนหญิงชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนร้อยเอ็ดวิทยาลัย จำนวน 32 คน เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล ได้แก่ แบบทดสอบพฤติกรรม กล้าแสดงออก แบบสำรวจบุคลิกภาพทางด้านเก็บตัว-แสดงตัวและแบบสำรวจความ

วิตกกังวล การศึกษาพบว่า กลุ่มที่ได้รับการฝึกพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก มีการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมทางด้านการแสดงออกที่เหมาะสม การเปลี่ยนแปลงบุคลิกภาพทางด้านเก็บตัวมาเป็นแสดงตัวมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และมีระดับของความวิตกกังวลลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยทั้งในประเทศและต่างประเทศที่เกี่ยวข้องกับความวิตกกังวล กลัว ประหม่า ในการพูด สรุปได้ว่า ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์จึงได้มีผู้หาแนวทางในการลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนด้วยวิธีการต่าง ๆ ได้แก่ การฝึกพฤติกรรมกลัวแสดงออก การผ่อนคลายความเครียดแบบจิตคลุมกาย การกำจัดความรู้สึกอ่อนไหวอย่างมีระบบ ความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวลและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง และการฝึกพฤติกรรมในการแสดงออกที่มีต่อการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรม บุคลิกภาพและความวิตกกังวล เนื่องจากความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพราะเป็นอุปสรรคต่อการแสดงความคิดเห็นของนักเรียน และยังเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ต่าง ๆ ผู้วิจัยจึงสนใจศึกษาการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร

2. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

ความหมายของการใช้สถานการณ์จำลอง

เบคและมอนโร (Beck and Monroe. 1965 : 45) กล่าวว่า ความหมายดั้งเดิมของสถานการณ์จำลอง คือ ความหลอกลวง หรือการแสดงผิด แต่ปัจจุบันสถานการณ์จำลอง หมายถึง กระบวนการซึ่งอยู่ในรูปแบบหรือความคล้ายคลึงกับสภาพที่เป็นจริง ซึ่งสร้างขึ้นมาเพื่อตรวจสอบภาวะหรือเพื่อการสอน

ชูลท์ (Schultz. 1972:4) กล่าวถึงการใช้สถานการณ์จำลองว่าเป็น การสอนแบบปฏิบัติการที่ใช้แบบจำลอง หรือกระบวนการต่าง ๆ เหมือนระบบของจริง การสอนโดยการใช้สถานการณ์จำลองเป็นการสอนที่สมมติสถานการณ์ต่าง ๆ ให้คล้ายกับสภาพที่เป็นจริง โดยฝึกให้ผู้เรียนหรือผู้ที่อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ฝึกปฏิบัติ และแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง และยังทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ดีกว่าวิธีสอนแบบบรรยาย

นอกจากนั้น ครูชแชงค์ (Cruichshank. 1972) กล่าวว่าสถานการณ์จำลอง คือ ผลผลิตที่เกิดขึ้นเมื่อมีสถานการณ์หรือผลของสิ่งใดสิ่งหนึ่งที่เกิดขึ้นแล้ว สถานการณ์จำลองนี้จะรวมไปถึงเรื่องจำลอง ภาพจากทีวีทัศน์และการเล่นละครด้วย

สำหรับนักการศึกษาของไทยได้ให้ความหมายของการใช้สถานการณ์จำลองไว้ดังต่อไปนี้

ทิสนา แคมมณี (2522 : 202) ให้ความหมายของสถานการณ์จำลองไว้ว่า สถานการณ์จำลองหมายถึง การจำลองสถานการณ์หรือการสร้างสถานการณ์ให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริง แล้วให้ผู้เรียนลงไปอยู่ในสถานการณ์นั้น และให้มีปฏิริยาโต้ตอบกัน วิธีการนี้จะช่วยให้ผู้เรียนได้มีโอกาสแสดงพฤติกรรมต่าง ๆ ซึ่งในสถานการณ์จริงผู้เรียนอาจไม่กล้าแสดง เพราะเป็นการเสี่ยงต่อผลที่จะได้รับมากเกินไป

สำเริง เวชสมุทร (2523 : 18-19) กล่าวว่า สถานการณ์จำลองคือ

การจำลองสถานการณ์ หรือสภาพการณ์นั้นจำลองมาจากสภาพที่เป็นจริงหรือ คล้ายคลึงกับสิ่งที่ เป็นจริงในสังคมมากที่สุด แล้วให้ผู้เรียนได้ปฏิบัติ แสดงออก ความเห็น หรือหาทางแก้ปัญหาในสถานการณ์นั้น ๆ การปฏิบัติเหล่านี้ผู้เรียนจะได้ กระทำเหมือนว่า เขาอยู่ในสถานการณ์นั้นจริง ๆ ซึ่งเป็นวิธีการฝึกที่ไม่ทำให้ผู้เรียน หรือผู้ที่เกี่ยวข้องทั้งหมดอยู่ในสภาพที่เป็นอันตราย หรือได้รับความเสียหายใด ๆ อีกทั้งยังทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด มีโอกาสตัดสินใจเลือกวิธีการในการแก้ปัญหา และเลือกหลักการหรือทฤษฎีมาใช้ ในการตัดสินใจแก้ปัญหาของเขา

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522 : 104) ให้ความหมายว่า สถานการณ์จำลอง คือ การจัดสภาพแวดล้อมเลียนแบบของจริงให้ใกล้เคียงสภาพความเป็นจริงมากที่สุด และให้ผู้เรียนได้ฝึกฝนการแก้ปัญหา และตัดสินใจในสถานการณ์ที่เขากำลังเป็นอยู่นั้น

จากการศึกษาความหมายของการใช้สถานการณ์จำลองดังกล่าว จึงสรุป ได้ว่า การใช้สถานการณ์จำลอง หมายถึง การจำลองเหตุการณ์หรือการเลียนแบบ สภาพเหตุการณ์หรือการสมมติสถานการณ์ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่ เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนได้ศึกษาปัญหาจากสถานการณ์จำลองนั้น ๆ ด้วยตนเอง ซึ่งวิธีการนี้จะทำให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ในสภาพที่ใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด และมีทักษะในการตัดสินใจปัญหาและเลือกแนวทางแก้ปัญหา มีความ เข้าใจในเหตุการณ์นั้น ๆ ด้วยตนเองได้ดียิ่งขึ้น อีกทั้งยังสามารถถ่ายทอด การเรียนรู้จากการฝึกไปสู่เนื้อหาที่ต้องการได้

2.1.1 ความมุ่งหมายในการสถานการณ์จำลอง

อัญชลี แจ่มเจริญ (2522:5) กล่าวถึงความมุ่งหมายในการ สร้างสถานการณ์จำลองไว้ดังนี้คือ

1. เพื่อให้ผู้เรียนได้พบและรู้จักกับปัญหา ซึ่งอาจเกิดขึ้นใน อนาคตได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. เพื่อให้ผู้เรียนรู้จักคิด และนำเหตุผลมาอภิปราย เพื่อประกอบ การตัดสินใจแก้ปัญหา

3. เพื่อพัฒนาผู้เรียนให้ทำงานร่วมกันเป็นกลุ่ม ให้รู้จักวิพากษ์วิจารณ์และอดทนต่อการถูกวิพากษ์วิจารณ์ ยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่นมีวินัยในตนเอง สำนึกถึงสิทธิและหน้าที่ของตนเองและผู้อื่น

4. เพื่อเปลี่ยนแปลงกิจกรรมการเรียนการสอน จากการฟังครูสอนแต่ผู้เดียวมาเป็นการที่ผู้เรียนมีส่วนร่วมมากยิ่งขึ้น

2.1.2 องค์ประกอบของการสร้างสถานการณ์จำลอง

โคลแมน (Stadsklev.1974:15; citing Coleman. 1976) กล่าวถึง องค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลองดังนี้

1. ผู้เล่น หรือผู้แสดง ซึ่งถูกกำหนดให้เป็นกลุ่มเล็ก ๆ แต่ละคนต้องพยายามทำให้ประสบความสำเร็จตามจุดประสงค์
2. กฎเกณฑ์ จะเป็นตัวกำหนดขอบเขตและคำจำกัดความในการกระทำที่ถูกต้องตามธรรมชาติของผู้เล่น และกฎเกณฑ์ยังสร้างคำสั่งเหตุการณ์และโครงสร้างพื้นฐานในขอบเขตของการกระทำหรือการแสดงที่ถูกจัดขึ้น
3. เวลา จะเกี่ยวข้องกับความต้องการของเวลาในการเล่น และการจบเกม
4. กิจกรรมของชีวิตจริงและกฎของพฤติกรรมซึ่งถูกกำหนดโดยกฎเกณฑ์ กิจกรรมนี้จะทำหน้าที่แทนสถานการณ์จำลอง และเป็นตัวกำหนดวัสดุอุปกรณ์ในการเล่น

นาตยา กัทรแสงไทย (2525:292-294) กล่าวถึง องค์ประกอบของเกมสถานการณ์จำลองว่าประกอบด้วย

1. จุดมุ่งหมาย จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้ในเกมต้องชัดเจนว่าออกแบบไว้ มุ่งที่จะสอนอะไร จุดมุ่งหมายอาจมีลักษณะของการพัฒนาสติปัญญา

เช่น ความคิด ความคิดรวบยอด และการให้เหตุผล หรือการพัฒนาด้านจิตพิสัย เช่น ค่านิยม คุณธรรม อารมณ์ และเจตคติ หรือพัฒนาทั้งสองอย่าง สิ่งสำคัญอีกอย่างหนึ่งก็คือ จะต้องแยกความแตกต่างระหว่างจุดมุ่งหมายของการเรียนและจุดมุ่งหมายของเกม จุดมุ่งหมายของเกม หมายถึง เป้าหมายของผู้เล่นเกม จุดมุ่งหมายของเกมจะเน้นวิถีทางที่จะนำไปสู่จุดมุ่งหมายของการเรียน

2. สาระของเกม สาระของเกมต้องแสดงให้เห็นถึงลักษณะของความเป็นจริง แม้ว่าสาระของเกมนั้นไม่อาจถอดแบบลักษณะของสภาพที่เป็นจริงได้ทั้งหมดก็ตาม แต่ต้องให้มีลักษณะใกล้เคียงที่สุดและต้องสอดคล้องกับจุดมุ่งหมายมากที่สุด การออกแบบเกมต้องคำนึงถึงความรู้ที่จะให้แก่ผู้เรียนด้วย นั่นคือ การจะให้ผู้เล่นเกมใด ต้องให้ผู้เล่นมีความรู้เกี่ยวกับเรื่องที่จะเล่นด้วย

3. ปฏิกริยา ลักษณะของความเป็นจริงจะเกิดขึ้นได้ก็ต่อเมื่อผู้เล่นมีปฏิกริยาต่อกัน การออกแบบเกมต้องคำนึงถึงว่าการกระทำของผู้เล่นแต่ละคนมีผลต่อผู้เล่นคนอื่น ๆ อย่างไร

4. บทบาท เกมสถานการณ์จำลองจะต้องสร้างขึ้นตามสถานการณ์ของสังคม เพื่อที่จะให้ผู้เล่นต้องปฏิบัติตามนั้น ถ้าผู้เรียนยังไม่มีประสบการณ์เกี่ยวกับบทบาทที่ผู้เรียนจะเล่น ครูจำเป็นต้องให้ผู้เรียนมีประสบการณ์ก่อน กิจกรรมนี้จำเป็นอย่างหนึ่งที่จะต้องให้ผู้เล่นเข้าใจว่า บทบาทที่เล่นคืออะไร และจะแสดงบทบาทตามนั้นได้อย่างไร

5. กฎ กฎที่กำหนดไว้ในเกมถือเป็นการจำกัดและการกำกับการแสดงของผู้เล่น การกำหนดกฎเกณฑ์ต้องทำให้ชัดเจนว่าผู้เล่นแสดงเป็นตัวอะไร เป้าหมายและอุปกรณ์ประกอบการแสดงคืออะไร การจัดลำดับเหตุการณ์และกำหนดเวลาเล่นระหว่างช่วง หรือขั้นตอนของการแสดงผู้แสดงจะสามารถทำหรือไม่ทำอะไรได้บ้าง กฎที่กำหนดขึ้นต้องสะท้อนให้เห็นสถานการณ์ในชีวิตความเป็นจริงมากที่สุด

6. การอภิปราย การอภิปรายหลังจากที่เล่นเกมแล้ว เป็น

สิ่งที่สำคัญที่สุดอย่างหนึ่งของกิจกรรมนี้ การอภิปรายต้องร่วมกันทุกฝ่าย ทั้งตัวครู ผู้แสดงและผู้ดู การอภิปรายต้องพยายามค้นหาว่าอะไรเกิดขึ้น และทำไมจึงเกิดขึ้น การอภิปรายจะช่วยให้ครูประเมินความสำเร็จ หรือความล้มเหลวของเกม และควรทำทันทีหลังจากที่เล่นเกมจบไม่ควรให้เวลาผ่านไปแล้ว ลักษณะของการอภิปรายมีหลายอย่าง ครูอาจใช้คำถามที่เน้นการประเมินผลผู้เรียนในเกม เช่น ให้ผู้เรียนอธิบายว่าผู้เรียนมีความคิดและได้พิจารณาอะไรบ้างต่อการกระทำของตนในระหว่างที่เล่นเกม ยุทธวิธีอะไรบ้างที่ผู้เรียนใช้ เป็นต้น และการอภิปรายยังเกี่ยวข้องกับการวิเคราะห์สภาพของการเล่นของผู้เล่นทั้งหมด

2.1.3 หลักการและกระบวนการเรียนรู้ของเกมนสถานการณ์จำลอง

สแตนเสคป์ (ทรายทอง ตั้งถาวรกิจ. 11 ; อ้างอิงมาจาก Stadskev. 1974:15) ได้เสนอหลักการ EIAG และกระบวนการเรียนรู้ 2 กระบวนการ คือกระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) และกระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์ (Experiental Processing) ดังรายละเอียด

1. หลักการ EIAG รูปแบบพื้นฐานของการเรียนรู้จากเกมสถานการณ์จำลอง

หลักการ EIAG นี้จะทำให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากกิจกรรมของเกมนสถานการณ์จำลองให้เป็นไปอย่างเป็นระบบ และสามารถนำประสบการณ์ที่เกิดขึ้นไปใช้ในชีวิตประจำวันได้อย่างมีประสิทธิภาพ ประกอบด้วยโครงสร้างดังนี้ คือ

1.1 E - Experience "Do" การกระทำกิจกรรม อันเป็นประสบการณ์ตรง

1.2 I - Identify "Look" การจำแนกแยกแยะ และการสังเกต โดยเป็นการพรรณนาหรือการอธิบาย กระบวนการ สัญลักษณ์

ความรู้สึก ความผิด และพฤติกรรมที่นักเรียนได้กระทำระหว่างการกระทำ
กิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง

1.3 A - Analyze "Think" การวิเคราะห์โดยเป็น
การคิดวิเคราะห์เพื่อที่จะทำให้มองเห็นสาเหตุและผล เพื่อทำให้มองเห็นความ
สัมพันธ์ของสิ่งที่เกิดขึ้นในกระบวนการของเกมสถานการณ์จำลอง หรือการ
วิเคราะห์ปัญหา วิเคราะห์การตัดสินใจที่ได้กระทำลงไป วิเคราะห์ความคิด
ความรู้สึกที่เกิดขึ้น ซึ่งผลจากการคิดวิเคราะห์นี้จะนำมาซึ่งความเข้าใจ ความ
เป็นไปและต่อสู้กับเหตุการณ์ที่เป็นปัญหาที่เกิดขึ้นได้

1.4 G - Generalize "Learn" การลงความเห็น
สรุปและการเกิดการเรียนรู้เป็นหลักการสุดท้ายภายหลังจากที่นักเรียนได้ผ่าน
ประสบการณ์ ผ่านการอธิบาย และผ่านการวิเคราะห์ซึ่งทำให้ได้รับข้อมูล และ
ความเข้าใจในสิ่งที่ได้เกิดขึ้นจากกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลองครบถ้วนแล้วจึง
พร้อมที่จะลงความเห็นหาข้อยุติเกี่ยวกับความคิดรวบยอด หลักการ การแก้ปัญหา
การตัดสินใจ หรือวิธีการที่จะเผชิญหน้ากับสถานการณ์ที่เกิดขึ้นจริง ของกิจกรรม
สถานการณ์จำลองที่ได้กระทำไปแล้วได้

2. กระบวนการเรียนรู้

กระบวนการเรียนรู้ของกิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง 2
กระบวนการ ประกอบด้วย

2.1 กระบวนการเรียนรู้โดยประสบการณ์
(Experiential Processing) มีขั้นตอนดังนี้

2.1.1 การแสดงหรือการกระทำ (Action)
เป็นขั้นแรกของการเรียนรู้โดยประสบการณ์ คือผู้เรียนได้กระทำหรือแสดงเพื่อให้
บรรลุจุดมุ่งหมายและทำให้มองเห็นความเป็นไปและผลกระทบของการกระทำ
หรือการแสดงนั้น

2.1.2 การเข้าใจกรณีเฉพาะ (Under-Standing the Particular Case) เป็นขั้นที่ทำให้เกิดความเข้าใจในความเป็นไป และผลกระทบของการแสดงหรือการกระทำที่ได้รับประสบการณ์มา โดยมีหลักการว่า มนุษย์จะเรียนรู้ผลของการกระทำภายหลังจากที่มีประสบการณ์ในกรณีนั้น ๆ มาก่อน และเกิดการเรียนรู้ว่าจะกระทำอย่างไรเมื่อพบสถานการณ์ที่คล้ายคลึงกัน

2.1.3 การลงความเห็น (Generalizing) หลังจากที่ได้เข้าใจในความเป็นไป และผลกระทบของการกระทำจากประสบการณ์ ที่ได้จัดให้แล้ว ขั้นต่อไปคือ การลงความเห็นสรุปหลักการ หรือกฎเกณฑ์ใน สถานการณ์หรือพฤติกรรมดังกล่าว พร้อมทั้งเชื่อมโยงหลักการและกฎเกณฑ์ที่ได้ลง ความเห็นกับประสบการณ์หรือสถานการณ์พิเศษนอกเหนือไปจากที่ประสบมาแล้วด้วย

2.1.4 การแสดงพฤติกรรมใหม่ (Acting in a New Circumstance) เมื่อเกิดความเข้าใจในหลักการหรือกฎเกณฑ์แล้วจึง ลงข้อสรุปขั้นต่อไปคือการแสดงพฤติกรรมที่ถูกต้องอันเกิดจากความเข้าใจใน หลักการ หรือกฎเกณฑ์เหล่านั้น พฤติกรรมที่แสดงในขั้นนี้จะแตกต่างไปจาก พฤติกรรมที่ได้แสดงไปในขั้นตอนที่ 1 เพราะบุคคลนั้นได้เกิดการเรียนรู้ที่สมบูรณ์ แล้ว กล่าวคือ ประสบการณ์ที่เขาได้รับจะนำมาซึ่งผลประโยชน์ในการกระทำใน อนาคตของเขา

2.2 กระบวนการจัดกระทำข้อมูล (Information Processing) มีขั้นตอนดังนี้

2.2.1 การรับข้อมูล (Reception of Information) เป็นการสื่อสารข้อมูลตลอดจนเครื่องหมายหรือสิ่งที่แสดงเป็นนัย อย่างกลาง ๆ ข้อมูลที่ถูกสื่อสารเกี่ยวข้องกับกฎทั่ว ๆ ไป และตัวอย่างเฉพาะ ซึ่งเป็นส่วนประกอบของกฎเหล่านั้น

2.2.2 การเข้าใจกฎทั่ว ๆ ไป (understanding the General Principle) เป็นขั้นที่เกิดความเข้าใจในกฎทั่ว ๆ ไป และ

ตัวอย่างเฉพาะซึ่งเป็นตัวอย่างของกฎนั้น ๆ คือเกิดการเรียนรู้
ความหมายของข้อมูลและมีการรับรู้ข้อมูลนั้นเป็นความรู้

2.2.3 รายละเอียดหรือส่วนพิเศษของข้อมูล
(Particularizing) เป็นขั้นที่สามารถลงความเห็นเกี่ยวกับสิ่งที่พิเศษหรือ
รายละเอียดปลีกย่อยของกฎทั่ว ๆ ไปได้ และสามารถที่จะเชื่อมโยงกฎเกณฑ์นั้น
กับกรณีหรือสถานการณ์ใหม่ ๆ ได้

2.2.4 การกระทำ (Acting) เมื่อเกิดการเรียนรู้
ข้อมูลที่สมบูรณ์แล้ว ขั้นนี้จึงเป็นการนำข้อมูลอันได้แก่ กฎทั่ว ๆ ไป รายละเอียด
อันเป็นส่วนประกอบของกฎนั้น ๆ ไปกระทำให้เกิดประโยชน์ได้

ส่วนประนอม เดชชัย (2531:137-138) ได้เสนอ
หลักการสำคัญของเกมสถานการณ์จำลอง 5 หลักการ ดังนี้

1. การจัดนวัตกรรมการเรียนการสอนแบบเกมสถานการณ์จำลองยึด
หลักการเรียนรู้เป็นกระบวนการที่ควรเป็นไปอย่างมีชีวิตชีวา จึงเน้นให้จัดการ
เรียนการสอนที่ยึดผู้เรียนเป็นศูนย์กลาง

2. กระบวนการต่าง ๆ ที่จัดขึ้นในเกมสถานการณ์จำลองนั้น ถือว่าเป็น
การเรียนรู้ที่มีความหมายและมีความสำคัญมาก หากผู้เรียนเข้าใจและมีทักษะใน
เรื่องนี้แล้วจะสามารถใช้เป็นเครื่องมือในการแสวงหาความรู้ และคำตอบต่าง ๆ
ที่ตนต้องการได้ หลักการจัดจึงควรเน้นให้ผู้เรียนได้คิดวิเคราะห์ถึงกระบวนการ
ต่าง ๆ ในการแสวงหาคำตอบด้วยไม่ใช่มุ่งแต่ที่คำตอบอย่างเดียว โดยไม่คำนึง
ถึงกระบวนการและวิธีการที่ได้คำตอบนั้นมา

3. หลักการเรียนรู้ที่ดีต้องเป็นการเรียนรู้ที่เกิดจากความเข้าใจจึงจะ
ช่วยให้ผู้เรียนจดจำ และสามารถใช้ในการเรียนรู้ให้เกิดประโยชน์ได้ การเรียนรู้
ที่ผู้เรียนค้นพบด้วยตนเองนั้นมีส่วนช่วยให้ผู้เรียนเกิดความเข้าใจลึกซึ้ง จดจำได้
ฉะนั้นการจัดเกมสถานการณ์จำลองจึงจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมให้ผู้เรียนพยายามค้นหา
และค้นพบคำตอบด้วยตนเอง การค้นพบด้วยตนเองนี้จะเกิดความรู้ลึกซึ้งออกมาจาก

ภายในตัวเอง ที่ต้องการเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้มากกว่าฟังคำเตือนจากผู้อื่น

4. การเรียนรู้เกิดจากแหล่งต่าง ๆ มิใช่เกิดจากการแสวงหาจากแหล่งใดแหล่งหนึ่งเพียงแหล่งเดียว ประสบการณ์ ความรู้สึกนึกคิดของแต่ละบุคคลถือว่าเป็นแหล่งการเรียนรู้ที่สำคัญ ฉะนั้นการจัดเกมสถานการณ์จำลองจึงจัดกลุ่มเป็นแหล่งความรู้ที่สำคัญ ซึ่งการจัดจะเน้นการที่ให้ผู้เรียนได้มีโอกาสเรียนรู้จากกลุ่มให้มาก ทั้งนี้เพราะมนุษย์เป็นสัตว์สังคมจำเป็นต้องอาศัยอยู่ร่วมกับผู้อื่น ซึ่งความคิด ความรู้สึก และพฤติกรรมที่แตกต่างกันจะมีผลกระทบต่อกันและกันอยู่เสมอ การให้ผู้เรียนฝึกการเรียนรู้ในลักษณะ กลุ่มนี้จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดความรู้ ความเข้าใจและเรียนรู้ที่จะปรับตัวให้สามารถอยู่และทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ดีขึ้น

5. ยึดความสำคัญของการนำความรู้ไปใช้ในชีวิตประจำวัน เป็นสิ่งจำเป็นที่จะช่วยให้การเรียนรู้มีความหมายยิ่งขึ้น ดังนั้นเกมสถานการณ์จำลอง จึงควรจัดส่งเสริมให้ผู้เรียนมีโอกาสค้นหาแนวทางที่จะนำความรู้ความเข้าใจที่ได้รับจากการเรียน ไปประยุกต์ใช้ในชีวิตประจำวัน รวมทั้งพยายามติดตามผลการปฏิบัติของผู้เรียนด้วย

2.1.4 การสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบูรณ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา. 2525:17-20; อ้างอิงมาจาก Twelder.1969) กล่าวถึงการสร้างสถานการณ์จำลองว่าในการออกแบบสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการสอน ควรพิจารณาถึงสิ่งสำคัญดังต่อไปนี้

1. จะสอนเนื้อหาอะไร
2. จะสอนอย่างไรจึงจะได้ผลดี ต้องคำนึงถึงภูมิหลัง

ของผู้เรียนด้วย

3. ทำอย่างไรระบบที่ออกแบบจึงจะมีความสมบูรณ์
ซึ่งต้องคำนึงถึงวัตถุประสงค์ในการให้การศึกษาด้วย

2.1.5 ขั้นตอนการสร้างสถานการณ์จำลอง

ทเวลเดอร์ (สมบูรณ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา.2525 :

17-20; อ้างอิงมาจาก Twelder : 1969) กล่าวว่า การสร้างสถานการณ์จำลองเพื่อการเรียนการสอน มีขั้นตอนดังต่อไปนี้

1. กำหนดขอบเขตปัญหาการสอน โดยผู้สร้างจะต้องรู้และเข้าใจว่าปัญหานั้นคืออะไร ปัญหาที่กำหนดขึ้นนั้นมีจุดมุ่งหมายอะไร และจะใช้สภาวะแวดล้อมอะไรเป็นแรงจูงใจที่จะช่วยให้ผู้เรียนเข้าใจปัญหา
2. พิจารณาว่าจะใช้กับนักเรียนกี่คน ใช้เครื่องมืออะไร มีวิธีการอย่างไร ใช้วัสดุอุปกรณ์อย่างไร การดำเนินการจะเป็นในรูปใด มีสิ่งใดที่จะช่วยอำนวยความสะดวกได้บ้าง และปรัชญาการสอนจะเป็นไปในแนวใด
3. ขึ้นปรับสถานการณ์เข้าสู่ปัญหา เพื่อให้ปัญหานั้น เป็นไปตามวัตถุประสงค์ ต้องอาศัยสภาพการณ์ที่พิจารณาแล้วว่าเหมาะสมกับปัญหา หรือเลือกวิธีการที่จะนำปัญหาเข้าสู่จุดมุ่งหมายที่กำหนดไว้
4. ขึ้นกำหนดวัตถุประสงค์เฉพาะ โดยกำหนดวัตถุประสงค์ให้อยู่ในรูปของพฤติกรรมที่สามารถวัดได้
5. ขึ้นกำหนดเกณฑ์การวัดผล ซึ่งจะใช้วัดพฤติกรรมของผู้เรียน โดยแบ่งเกณฑ์การวัดออกเป็น 2 แบบคือ เกณฑ์การวัดผลขั้นสุดท้ายในการเรียน และเกณฑ์การวัดระดับความสามารถที่เปลี่ยนแปลงไป
6. ขึ้นเสนอผลของสถานการณ์จำลอง
7. ขึ้นการเลือกชนิดของเครื่องมือที่จะนำเป็นส่วนประกอบในสถานการณ์จำลอง เช่น ใช้เครื่องช่วยสอน หนังสืออ่านประกอบ เกม หรือการแสดงบทบาท เป็นต้น
8. ขึ้นพัฒนาการสถานการณ์จำลอง โดยเลือกสื่อหลายอย่างมาใช้แล้วจึงเลือกสื่อที่มีประสิทธิภาพมากที่สุดมาเป็นเครื่องมือ
9. ขึ้นพัฒนาระบบของสถานการณ์จำลอง โดยพิจารณาหา

ข้อบกพร่องของแต่ละขั้นตอน เพื่อนำไปแก้ไขสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นให้มีความสมบูรณ์มากที่สุด

10. ขั้นทดลองใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อหาข้อบกพร่อง หรือข้อจำกัดของสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น อาจทดลองกับนักเรียนกลุ่มเล็กหรือกลุ่มตัวต่อตัว โดยให้ผู้รับการทดสอบทำเครื่องหมายในที่ที่เป็นปัญหา หรือเปิดให้อภิปรายกับผู้สร้างโดยตรง

11. ขั้นเปลี่ยนแปลงแก้ไขสถานการณ์จำลอง หลังการทดลอง ถ้าหากพบข้อบกพร่องต้องทำการปรับปรุงให้เหมาะสม

12. ขั้นใช้สถานการณ์จำลองเป็นอุปกรณ์หรือกิจกรรมในการสอนจริง ซึ่งผู้สร้างจะต้องดูประสิทธิภาพของสถานการณ์จำลองนั้นด้วย

13. ขั้นปรับปรุงเปลี่ยนแปลงให้สถานการณ์จำลองเหมาะสมกับสภาพการณ์ในอนาคต ในการนำสถานการณ์ไปใช้เป็นส่วนหนึ่งของการสอนนั้น มักจะพบการเปลี่ยนแปลงของสภาพการณ์ในการสอนจริงอยู่เสมอ จึงต้องปรับปรุงและเตรียมสถานการณ์จำลองให้ทันสมัยอยู่เสมอ

2.1.6 ข้อเสนอแนะสำหรับการสร้างสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2519:196) ได้ให้ข้อเสนอแนะว่าผู้สอนควรสร้างสถานการณ์จำลองให้ใกล้เคียงกับความเป็นจริงที่สุด และสถานการณ์จำลองนั้น ๆ อาจเกิดขึ้นได้เสมอ นอกจากนั้นสถานการณ์ที่สร้างขึ้นต้องไม่ยาก หรือซับซ้อนจนเกินความสามารถของผู้เรียน เมื่อได้ฝึกหัดแล้วผู้เรียนสามารถมองเห็นประโยชน์ที่จะนำไปใช้ได้ สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นจะเป็นที่น่าสนใจหรือไม่ย่อมขึ้นอยู่กับสิ่งต่อไปนี้คือ

1. สถานการณ์นั้นเหมือนหรือใกล้เคียงกับความจริงมากเพียงใด
2. สถานการณ์นั้นสามารถลุ่มไปถึงเหตุการณ์สำคัญที่เป็นจริง

ได้กว้างขวางเพียงพอ

3. มีความยากง่ายที่ผู้เรียนเข้าใจถึงสภาพการณ์นั้นเพียงพอ
4. ช่วยกระตุ้นให้ผู้อยู่ในสถานการณ์นั้นได้ใช้ประสบการณ์เดิมมาเป็นเครื่องมือตัดสินใจได้เพียงพอ
5. สามารถนำประสบการณ์จากการฝึกในสถานการณ์นั้นไปเป็นเครื่องช่วยแก้ปัญหาในชีวิตจริงได้มากนักพอเพียงพอ

2.1.7 ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้

สถานการณ์จำลอง

แอสตันเสคป์ (Stadsklev. 1974 : 52-56) ได้เสนอ
ขั้นตอนการจัดกิจกรรมการเรียนรู้การสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลอง โดยยึด
หลักการ EIAO โดยมีขั้นตอนการสอนดังนี้

1. ท้าเข้าสู่บทเรียน (Motivation) เป็นขั้นสร้างความสนใจและทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้นในการทำกิจกรรม โดยใช้
วีดิทัศน์ สไลด์ รูปภาพ และเทปบันทึกเสียง และแจ้งจุดประสงค์การเรียนรู้ของ
บทเรียน
2. ขั้นปฏิบัติกิจกรรม (Experience) แบ่งกลุ่มนักเรียน
ออกเป็น 5 กลุ่ม กลุ่มละ 6 คน แต่ละกลุ่มจัดบทบาทสมมติออกเป็น ประธาน
กลุ่ม ผู้เล่นและผู้สังเกตการณ์ โดยผลัดเปลี่ยนหมุนเวียนบทบาทกันในแต่ละเกม
สถานการณ์จำลอง ศึกษาวิธีการกระทำกิจกรรม กฎ กติกา จัดเตรียมอุปกรณ์จาก
การกำหนดกิจกรรม และปฏิบัติกิจกรรมในรูปของการแข่งขันโดยยึดวิธีการ กฎ
กติกา เวลา และบทบาทที่กำหนดไว้เพื่อหากลุ่มผู้ชนะ
3. ขั้นจำแนกแยกแยะ (Identify) เป็นขั้นที่นักเรียนได้ผล
จากการสังเกตการกระทำกิจกรรมโดยตรง ประกอบด้วยการจำแนกแยกแยะและ
อธิบายปัญหา ทางเลือกในการตัดสินใจการกระทำ การจัดระบบการทำงาน

กฎเกณฑ์ และการสรุปความคิดรวบยอด โดยประธานกลุ่มเป็นผู้ดำเนินการและคัดเลือกสมาชิกในกลุ่ม 1 คน เป็นเลขานุการทำหน้าที่จดบันทึกผลจากการอภิปรายของกลุ่ม

4. **ขั้นคิดวิเคราะห์ (Analyze)** เป็นขั้นที่นักเรียนร่วมกันอภิปรายทั้งชั้นเรียน ในการวิเคราะห์ปัญหา ทางเลือกในการตัดสินใจ การกระทำการ จัดระบบการทำงาน กฎเกณฑ์และความคิดรวบยอดที่ถูกต้องของกระบวนการ กิจกรรมเกมสถานการณ์จำลอง

5. **ขั้นลงความเห็นสรุป (Generalize)** เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละคนลงความเห็นสรุปความคิดรวบยอด หลักการ หรือวิธีการที่ได้จากกิจกรรม สถานการณ์จำลอง และนำเอาความคิดรวบยอด หลักการ หรือวิธีการที่ได้รับไปเชื่อมโยงสัมพันธ์กับสถานการณ์ใหม่ในชีวิตประจำวันโดยนักเรียนเขียนบรรยายความคิดเป็นรายบุคคล

สมพงษ์ จิตระดับ (2525:15-21) ได้เสนอขั้นตอนกิจกรรมการเรียนการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลอง 4 ขั้นตอน คือ

1. **ขั้นนำการสอน** เป็นขั้นที่ครูนำเข้าสู่บทเรียนโดยทำให้ข้อมูลเบื้องต้นแก่นักเรียน การเล่าเรื่องสรุปของสถานการณ์ที่นำมาใช้วัตถุประสงค์ที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ การแนะนำรูปแบบของเกมนสถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้น ประสพการณ์ของข้อมูล ความเข้าใจเบื้องต้น การแบ่งกลุ่ม การทำความเข้าใจกับกฎเกณฑ์ กติกาต่าง ๆ บทบาทของนักเรียนบางคน เป็นต้น

2. **ขั้นดำเนินการกิจกรรม** เป็นขั้นที่นักเรียนแต่ละกลุ่มเริ่มปฏิบัติตามกิจกรรมที่ระบุไว้ตามบทบาทหน้าที่ที่ได้รับ การศึกษาข่าวสารข้อมูลจากวัสดุอุปกรณ์ที่กำหนดไว้ การวิเคราะห์ และการพิจารณา การหาข้อมูลเพิ่มเติม

3. **ขั้นวิเคราะห์และอภิปรายผล** เมื่อกิจกรรมสิ้นสุดลง ครูควรนำให้เด็กได้ทบทวนและวิเคราะห์ประสพการณ์ต่าง ๆ ในขณะปฏิบัติกิจกรรมตัวอย่างของสิ่งที่วิเคราะห์ เช่น สาเหตุและผลที่เกิดขึ้นของกิจกรรม ความสัมพันธ์ระหว่าง

กฎเกณฑ์ กติกา เงื่อนไขที่นำมาใช้ตัดสินใจ โอกาสของสิ่งที่เกิดขึ้น การเปรียบเทียบข้อมูลที่เกิดขึ้นจากการศึกษาร่วมกัน เป็นต้น โดยครูควรเพิ่มเติมข้อสังเกตหรือบันทึกพฤติกรรมของนักเรียน เพื่อเสริมการอภิปรายของนักเรียนในชั้นนี้ด้วย

4. ขั้นสรุปกิจกรรมการเรียนรู้ นักเรียนจะบังเกิดผลการเรียนรู้ในเรื่องนี้เป็นอย่างมาก ในกรณีที่ครูได้สร้างเกมสถานการณ์จำลองให้เป็นตัวแทนของสถานการณ์จริงได้อย่างถูกต้อง การสรุปในขั้นนี้จึงมุ่งในเรื่องของการบูรณาการการเปรียบเทียบเนื้อหาของสิ่งที่เรารู้กับการดำเนินชีวิตจริง การประยุกต์เชื่อมโยงเหตุการณ์จริงกับสถานการณ์จำลอง ให้มีความสัมพันธ์เกี่ยวข้องกัน เพื่อนำไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไป

ประนอม เดชชัย (2531:140) เสนอขั้นตอนการเรียนรู้การสอน
นวัตกรรมการแบบเกมสถานการณ์จำลอง 5 ขั้นตอน ดังนี้

1. ขั้นการแนะนำ (Introduction) เป็นขั้นปูพื้นฐานความรู้เรื่องที่จะเรียนแก่ผู้เรียน หลังจากนั้นจะต้องอธิบายหลักเกณฑ์เกี่ยวกับเกมสถานการณ์จำลองทั่ว ๆ ไป และข้อมูลที่จำเป็นต่อการปฏิบัติ เช่น เป้าหมาย ลักษณะ คุณค่า วิธีการ กิจกรรม กติกา และการให้คะแนนของเกมสถานการณ์จำลองที่เริ่มในช่วงเวลานั้น

2. ขั้นปฏิบัติ (Execution) เป็นขั้นการเข้าร่วมกิจกรรม โดยผู้เรียนแบ่งเป็นกลุ่มย่อยปฏิบัติหน้าที่ตามที่ระบุไว้ในเกมสถานการณ์จำลองอย่างแท้จริง ในขั้นนี้ผู้สอนควรจะสังเกตแล้วบันทึกพฤติกรรมของผู้เรียนเป็นรายบุคคลไว้เพื่อนำมาวิเคราะห์สำหรับหาแนวทางแก้ไขพฤติกรรมบางอย่างที่ไม่พึงประสงค์ต่อไป

3. ขั้นวิเคราะห์ (Analysis) ขั้นนี้เพื่อให้ผู้เรียนนำผลสรุปในสิ่งที่เรียนไปแล้วในกลุ่มย่อยเสนอต่อกลุ่มใหญ่ โดยเน้นในเรื่องต่าง ๆ เช่น สรุปเหตุการณ์และความคิดเห็นในการปฏิบัติงานของกลุ่มย่อย

4. ขั้นศึกษา (Study) ศึกษาค้นคว้าความรู้จากเอกสารที่เกี่ยวข้อง

เพื่อสรุป และรวบรวมหลักการและวิธีการปฏิบัติในเรื่องนั้นตามความเห็นของกลุ่มใหญ่

5. ขั้นเปรียบเทียบ (Comparison) เพื่อนำข้อมูลไปใช้ในชีวิตจริง หรืออาจเรียกว่าขั้นประยุกต์ใช้ให้เป็นประโยชน์ (Application) โดยเปรียบเทียบประสบการณ์ของผู้เรียนที่ได้รับจากการปฏิบัติในเกมสถานการณ์จำลอง กับสถานการณ์ที่เป็นจริง และเชื่อมโยงกิจกรรมที่ปฏิบัติไปแล้วกับเนื้อหาวิชาที่กำลังเรียน

2.1.8 วิธีการเสนอสถานการณ์จำลอง

สุภา กิจจาทร (2529 : 197) กล่าวถึงการเสนอสถานการณ์จำลองต่อผู้เรียนไว้ดังต่อไปนี้

1. ให้ดูรูปภาพแล้วเล่าเรื่องประกอบ
2. ให้ดูรูปภาพซึ่งเรียงลำดับตามเหตุการณ์
3. ให้ดูภาพยนตร์ หรือภาพสไลด์เกี่ยวกับสถานที่ที่เกิดขึ้น
4. ให้ดูการแสดงบทบาท (Role-Playing)
5. เล่าให้ฟังถึงเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นหรือใช้กรณีตัวอย่าง
6. ให้ดูจากสถานที่ที่ตกแต่งเหมือนสถานที่จริงและมีการ

แสดงบทบาทประกอบ

2.1.9 ประโยชน์ของสถานการณ์จำลอง

การใช้สถานการณ์จำลองมีประโยชน์ต่อการเรียนการสอน (สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. 2525 : 17-18) ดังต่อไปนี้

1. สามารถสร้างอารมณ์และสร้างทัศนคติให้เป็นไปตามวัตถุประสงค์ได้
2. สถานการณ์จำลองยังสามารถรวบรวมเอาพฤติกรรมที่จะ

ความสามารถของผู้เรียนและความจำไว้ด้วยกัน คือผู้เรียนจะพัฒนาทั้งความจำ และขีดความสามารถ

3. สถานการณ์จำลองจะจูงใจให้ผู้เรียนประกอบกิจกรรม ได้นาน
4. ผู้เรียนจะสามารถเลือกสนองต่อสภาวะการณ์ทางสังคมจาก สถานการณ์จำลองได้
5. สถานการณ์จำลองจะช่วยปรับความแตกต่างระหว่างบุคคล ของผู้เรียนให้เข้ากันได้เป็นอย่างดีและเป็นไปตามความต้องการ
6. สถานการณ์จำลองดึงความสนใจของผู้เรียนไว้ได้ทั้งใน การทำแบบฝึกหัด และแม้แต่การเรียนเนื้อหาหลายอย่าง
7. สถานการณ์จำลองสามารถที่จะชักจูงผู้เรียนให้เข้าสู่ พฤติกรรมที่ต้องการได้

นอกจากนั้น ครูชแชงค์ (Cruichshank. 1972:17-19) กล่าวถึงส่วนดี ที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองในการเรียนการสอนไว้ดังนี้

1. ใช้เป็นเครื่องมือในการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพฤติกรรมของมนุษย์ ซึ่งแสดงออกภายใต้สถานการณ์อย่างใดอย่างหนึ่ง
2. จากการปฏิบัติของผู้เรียนในสถานการณ์จำลองจะสามารถบอกได้ว่า เขาได้นำหลักการหรือทฤษฎีต่าง ๆ ที่ได้เรียนมาแล้วไปใช้แค่ไหน อย่างไร
3. เป็นวิธีการให้ประสบการณ์แก่ผู้เรียน โดยที่ประสบการณ์นั้น ๆ ไม่อาจมีโดยตรงในขณะที่ศึกษาในสถานศึกษา เช่น การแก้ปัญหาที่ปรากฏในชีวิตจริงในสังคม การสร้างสถานการณ์จำลองขึ้นมาจึงเป็นวิธีที่ทำให้ผู้เรียนมี ประสบการณ์ในการคิดหาวิธีแก้ปัญหาเหล่านั้น
4. เป็นการเปิดโอกาสให้ผู้เรียนประสบเฉพาะความจริงที่เลือกสรรแล้ว และมีระดับความยากง่าย ความสลับซับซ้อนที่เหมาะสมกับพื้นฐานของผู้เรียน
5. ผู้เรียนจะได้มีประสบการณ์ได้ฝึกในสิ่งที่ถ้าเป็นสภาพแท้จริงแล้วจะ

เสียงก้องอันตราสมมาก แต่เมื่อสถานการณ์นั้นถูกจำลองมา ผู้เรียนจะสามารถฝึก และมีประสบการณ์ได้โดยไม่มีอันตรายใด ๆ

2.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง

2.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

เบเคอร์ (Baker. 1967: 3353-A) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการสอนโดยวิธีใช้ตำราเรียนกับการสอนโดยวิธีสร้างสถานการณ์จำลอง ในการสอนวิชาประวัติศาสตร์ ซึ่งกลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนมัธยมศึกษาในระดับ 8 โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม แต่ละกลุ่มใช้เวลาทดลองสอน 3 สัปดาห์ กลุ่มทดลองเรียนโดยใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมเรียนจากตำราเรียนและการอภิปราย ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีสัมคมกับทางประวัติศาสตร์สูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 แต่ผลการเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาประวัติศาสตร์ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

ลีโอฟอลโด (leopoldo. 1972 : 1568) ได้ทำการศึกษาเกี่ยวกับการใช้สถานการณ์จำลองของครูที่สอนภาษาต่างประเทศ เพื่อให้ฝึกกิจกรรมเฉพาะอย่างและการแก้ปัญหา โดยได้ส่งแบบสอบถามไปยังนิสิตระดับปริญญาตรีที่เรียนวิชาการสอนภาษาต่างประเทศ จำนวน 15 คน ของมหาวิทยาลัยโอไฮโอ ผลการวิจัยพบว่า สถานการณ์จำลองเป็นเทคนิคที่มีประโยชน์ต่อการนำไปใช้ในการสอนภาษาต่างประเทศ ช่วยให้ครูสามารถแยกแยะและแก้ปัญหาในการสอนได้อีกทั้งมีคุณค่าต่อการนำไปใช้สอนเป็นคณะ

เชอร์รี่ (Cherry. 1972 : 5087) ได้ทำการศึกษาการจัดรูปแบบพฤติกรรมสำหรับสถานการณ์จำลองเพื่อการอบรมครูใหม่ โดยผู้วิจัยใช้กลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม ฝึกกับสถานการณ์จำลองของปัญหา 20 ปัญหา พร้อมทั้งวิธีแก้ปัญหา เปรียบเทียบกับกลุ่มควบคุม 2 กลุ่ม ที่ไม่ใช่ฝึกกับสถานการณ์จำลอง

ผลการวิจัยพบว่าการใช้สถานการณ์จำลองในการฝึกอบรมครูใหม่มีประสิทธิภาพดีกว่าอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ สถานการณ์จำลองช่วยให้ครูใหม่เข้าใจเหตุการณ์ในโรงเรียนดีขึ้น ครูใหม่สามารถทราบปัญหาในห้องเรียนและหาวิธีแก้ปัญหาล่วงหน้าได้เมื่อออกไปเป็นครู

โพสต์มา (Postma. 1974 : 4712-4713-A) ได้ทำการทดลองใช้การใช้สถานการณ์จำลองสอนวิชาสังคมศึกษากับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษา เพื่อศึกษาความคงทนในการเรียนรู้ และเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียน ผลการทดลองพบว่า ผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษาระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนด้านเจตคติต่อการใช้สถานการณ์จำลองของครูและนักเรียนพบว่า ครูมีความพอใจและเห็นว่าเป็นวิธีที่มีประโยชน์ และเปิดโอกาสให้นักเรียนได้เรียนตามความสามารถของเขา และวิธีการใช้สถานการณ์จำลองก็ช่วยกระตุ้นความสนใจของผู้เรียนทำให้มีความคิดแตกฉานในการแก้ปัญหาและนักเรียนก็มีความรู้สึกที่ดีต่อวิธีการสอน โดยการใช้สถานการณ์จำลอง

เกลเลอร์ (Geller. 1978 : 219-235) ศึกษาการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งนำมาแสดงเป็นบทบาทสมมติ เพื่อปลูกฝังความเชื่อฟังของนักเรียน ทดลองกับนักเรียนจำนวน 91 คน ในการแสดงบทบาทสมมติใช้วิธีโอเทปเข้าช่วย ผลการวิจัยพบว่า นักเรียนที่เรียนโดยการแสดงบทบาทสมมติจากสถานการณ์จำลองมีความเชื่อฟังเพิ่มมากกว่านักเรียนที่เรียนโดยไม่ใช้การแสดงบทบาทสมมติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

2.2.2 งานวิจัยในประเทศ

สมบูรณ์ เสนีวงศ์ ณ อยุธยา (2525:57-58) ได้ทำการทดลองสอนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตหน่วยการทำมาหากิน ด้วยวิธีการสอน

แบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ผลการวิจัยพบว่ากลุ่มทดลองที่เรียนด้วยการสอนแบบใช้สถานการณ์จำลองมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและทัศนคติด้านมนุษยสัมพันธ์สูงกว่ากลุ่มควบคุมที่เรียนด้วยวิธีสอนแบบไม่ใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศิกฤทธิ บุขบา (2526:60-62) ได้ศึกษาผลการสอนโดยวิธีใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลองวิชาสังคมศึกษา ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 กลุ่มตัวอย่างมีทั้งหมด 60 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 30 คน เรียนโดยวิธีการแบบใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มควบคุมจำนวน 30 คน เรียนโดยวิธีที่ไม่ใช้สถานการณ์จำลอง ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนทั้งสองกลุ่มมีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและเจตคติต่อการสอนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ถำรงค์ น่วมศิริ (2527:53-55) ได้ทดลองสอนจริยศึกษาจากการใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลองเปรียบเทียบกับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการ กับนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 ผลการศึกษาพบว่า การใช้เหตุผลเชิงจริยธรรมของนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างเป็นสถานการณ์จำลอง ซึ่งเป็นกลุ่มทดลองมีความแตกต่างจากนักเรียนกลุ่มควบคุมที่ได้รับการสอนตามแผนการสอนของกรมวิชาการอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 โดยคะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุม

วรรณา เลิศชยันตี (2528:165-166) ได้ศึกษาเปรียบเทียบการเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนวิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษาด้วยการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนพุทธจักรวิทยา กรุงเทพมหานคร จำนวน 80 คน กลุ่มทดลองเรียนด้วยการสอนโดยการ ใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มควบคุมเรียนด้วยการสอนตามคู่มือการสอนสังคมศึกษา เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษา ได้แก่

แบบทดสอบวัดแนวคิดแก้ปัญหาซึ่งประกอบด้วยแนวคิดแก้ปัญหา 4 ด้าน ผลการวิจัยพบว่า การเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาด้านความรู้ ความจำ ด้านความเข้าใจ ด้านการนำไปใช้ และด้านการวิเคราะห์ ระหว่างกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุมแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยกลุ่มทดลองเลือกใช้แนวคิดแก้ปัญหาด้านการนำไปใช้และด้านการวิเคราะห์สูงกว่ากลุ่มควบคุม

พุทธรักษา เพชรสถิต (2535:57-62) ได้ศึกษาเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง และการอภิปรายกลุ่มที่มีต่อพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนที่มีเชาวน์ปัญญาระดับปานกลาง และมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมต่ำ จำนวน 24 คน โดยแบ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลองมีพฤติกรรมการแก้ปัญหาสิ่งแวดล้อมสูงกว่านักเรียนที่ใช้การอภิปรายกลุ่มอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเอกสารและงานวิจัยดังกล่าวทำให้พอสรุปได้ว่า สถานการณ์จำลองเป็นวิธีสอนที่จำลองเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ โดยให้มีความคล้ายคลึงกับเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงในสังคมมากที่สุด เพื่อให้ฝึกผู้เรียนให้รู้จักคิดแก้ปัญหา โดยเปิดโอกาสให้นักเรียนสังเกต พิจารณาคิดหาเหตุผล ใต้ถามและคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง ทำให้เกิดทักษะในการตัดสินใจ มิใช่เป็นการสอนที่ครูบอกข้อเท็จจริงและแนวทางแก้ปัญหาแก่เด็กเท่านั้น ผู้วิจัยจึงสนใจที่จะศึกษาว่าเมื่อนักเรียนได้รับการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองจะส่งผลต่อการลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนแตกต่างไปจากการสอนโดยการใช้เทคนิคแม่แบบหรือไม่

3. เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

3.1 เอกสารที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

3.1.1 ความหมายของแม่แบบ (Modeling Technique)

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530:60) ได้ให้ความหมายของเทคนิคแม่แบบว่า เป็นกลวิธีสร้างหรือสอนพฤติกรรมใหม่ โดยให้ผู้ประสงค์จะเลียนแบบสังเกตพฤติกรรมของแม่แบบที่เขาสนใจ

สมโภชน์ เอี่ยมสุภาษิต (2528:79) ได้กล่าวถึงการใช้เทคนิคแม่แบบว่า เป็นกระบวนการที่บุคคลสังเกต ฟัง หรืออ่าน เกี่ยวกับพฤติกรรมของบุคคลหรือสัญลักษณ์แทนบุคคล แล้วประมวลเป็นข้อมูลในการแสดงพฤติกรรมของตนต่อไป

จากความหมายของเทคนิคแม่แบบดังกล่าวข้างต้น สรุปได้ว่าเทคนิคแม่แบบ หมายถึง วิธีการที่ทำให้เกิดการเรียนรู้โดยการสังเกตเลียนแบบและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกต่อพฤติกรรมของตัวแบบ

3.1.2 ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม

ทฤษฎีที่ใช้เป็นพื้นฐานการวิจัยครั้งนี้ คือ ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม (Social Learning Theory) ของแบนดูรา (Bandura.1977: 10-29) ซึ่งอธิบายแนวคิดที่สำคัญในการเรียนรู้ทางสังคมไว้ดังนี้คือ

พฤติกรรมของบุคคลเกิดจากการปะทะสัมพันธ์ระหว่างบุคคลและสิ่งแวดล้อม ผู้เรียนจะเลียนแบบตัวแบบ การเลียนแบบนี้เป็นกระบวนการที่เกิดขึ้นอย่างต่อเนื่องโดยอาศัยการสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบ รวมถึงการสังเกตการตอบสนองและปฏิกิริยาต่าง ๆ ของตัวแบบ สภาพแวดล้อมของตัวแบบ ผลกรรมที่เกิดขึ้นจากการกระทำของตัวแบบ คำบอกเล่าเกี่ยวกับตัวแบบ ความน่าเชื่อถือของตัวแบบ ความมีชื่อเสียงของตัวแบบ ฯลฯ ผลจากการสังเกตจะทำให้ผู้สังเกตสามารถเลียนพฤติกรรมของตัวแบบหรือแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ ได้ ทำให้ไม่ต้อง

ลองผิดลองถูก พฤติกรรมทุกอย่างของมนุษย์เป็นผลมาจากการเรียนรู้ความสัมพันธ์ระหว่างสิ่งต่าง ๆ เช่น ความสัมพันธ์ระหว่างเหตุการณ์พฤติกรรมกับผลที่เกิดขึ้น ความรู้ที่มนุษย์เรียนรู้นี้จะกลายเป็นความเชื่อที่มีผลในการควบคุมพฤติกรรมของมนุษย์ เมื่อประสบเหตุการณ์หนึ่งมนุษย์ก็เกิดความคาดหวังเกี่ยวกับเหตุการณ์ที่จะเกิดตามมาได้ ทำให้เกิดความดีใจ ความวิตกกังวล ความกลัวขึ้นล่วงหน้า ความคาดหวังนี้ทำให้มนุษย์ตัดสินใจทำพฤติกรรมหนึ่งให้เกิดผลตามมาที่ตนปรารถนา

การเรียนรู้ความสัมพันธ์ดังกล่าวเกิดจากประสบการณ์ตรงและจากการสังเกตการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง เช่น การประสบเหตุการณ์ต่าง ๆ ด้วยตนเองหรือผลที่เกิดจากการกระทำต่าง ๆ ของตนเอง แต่วิธีเรียนรู้ด้วยประสบการณ์นี้มีข้อจำกัดตรงสิ่งที่จะเรียนรู้มีมากเกินไปกว่าเวลาและโอกาสของผู้เรียนแต่ละคนจะอำนวย และผลของการกระทำบางอย่างก็เป็นอันตรายถ้าจะต้องเรียนรู้ด้วยตนเอง

3.1.3 กระบวนการเรียนรู้จากแม่แบบ

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 22 - 27) กล่าวถึงกระบวนการเรียนรู้ของมนุษย์ว่าเป็นกระบวนการที่สลับซับซ้อนมาก โดยเฉพาะอย่างยิ่งพฤติกรรมที่เกิดจากการเรียนรู้จากแม่แบบโดยกระบวนการสังเกต (Observational Learning) ได้แก่ การสังเกตพฤติกรรมและผลที่เกิดขึ้นจากการกระทำของผู้อื่น เช่น การได้ยินคำบอกเล่า การได้อ่านข่าวสาร บันทึก ซึ่งเป็นการเรียนรู้ทางอ้อม และจะเป็นข้อมูลที่บุคคลนำมาพิจารณาสำหรับการกระทำพฤติกรรมใหม่ในอนาคต ผู้ที่ช่างสังเกตและช่างคิดก็จะมีโอกาสเข้าใจสิ่งต่าง ๆ ได้มากกว่าและลึกซึ้งกว่า และผู้เรียนที่ประสบตัวอย่างหรือแบบอย่างที่แตกต่างกันก็จะเกิดการเรียนรู้ที่ต่างกันด้วย เมื่อบุคคลได้เห็นตัวแบบก็จะสามารถรับรู้สัญลักษณ์ของการกระทำนั้น และสัญลักษณ์เหล่านี้จะชี้ให้เห็นพฤติกรรมได้อย่างเหมาะสม การเรียนรู้จากแม่แบบประกอบด้วยองค์ประกอบ 4 ประการคือ

1. ความสนใจ (Attention Process) เป็นกระบวนการรับรู้ลักษณะสำคัญของตัวแบบอย่างละเอียดที่สุดโดยการสังเกต และรวบรวมสิ่งที่รับรู้มาเป็นขั้นตอน บุคคลจะไม่สามารถเรียนรู้ได้เลยถ้าขาดความสนใจและขาดความรู้พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงออก สิ่งที่มีอิทธิพลต่อกระบวนการนี้คือ

1.1 ลักษณะของแม่แบบ แม่แบบที่มีความเด่นชัด จดจำง่าย มีความดึงดูดใจสูงไม่ซับซ้อน จะมีโอกาสทำให้ผู้สังเกตสนใจได้มาก นอกจากนี้ถ้าพฤติกรรม กิจกรรมและลักษณะของแม่แบบมีความสำคัญใกล้เคียงกับผู้สังเกต จะโน้มน้าวจิตใจให้ผู้สังเกตสนใจมากขึ้น

1.2 ลักษณะของผู้สังเกต กระบวนการนี้จะขึ้นอยู่กับความสามารถในด้านการสังเกต การรับรู้ การรวบรวมและตีความจากพฤติกรรมของแม่แบบ รวมทั้งความสนใจพฤติกรรมของแม่แบบ

2. การเก็บจำ (Retention Process) ในการเรียนรู้โดยการสังเกต บุคคลไม่สามารถจะเรียนรู้ได้มากถ้าปราศจากการเก็บจำ กระบวนการนี้เป็นการรวบรวมรูปแบบพฤติกรรมของแม่แบบที่ได้สังเกตทุกครั้ง แล้วนำมาวางรูปแบบของพฤติกรรมที่เด่นชัดในรูปสัญลักษณ์ (Symbolic Coding) ที่จะช่วยให้จำพฤติกรรมของตัวแบบได้แม้จะเห็นตัวแบบในช่วงระยะเวลาสั้น ๆ ก็ตาม การเก็บจำในรูปสัญลักษณ์กระทำได้ 2 ลักษณะ คือ มโนภาพ (Imaginal Coding) และภาษา (Verbal Coding) การเก็บจำในรูปมโนภาพจะง่ายเมื่อมีการเสนอแม่แบบให้เห็นบ่อย ๆ ส่วนการเก็บจำในรูปภาษาพัฒนาดีกว่าและช่วยให้การเรียนรู้ประสบความสำเร็จยิ่งขึ้น เพราะสัญลักษณ์ในรูปภาษาสามารถให้ข้อมูลที่มากพอและง่ายต่อการสะสมความรู้ที่ได้มา นอกจากนี้การฝึกคิด หรือกระทำตามแม่แบบยังช่วยให้การเรียนรู้จากการสังเกตได้ผลดียิ่งขึ้น การเลียนแบบจึงอาจเกิดขึ้นตามการกระทำของแม่แบบโดยตรงทันทีหรืออาจเกิดขึ้นหลังจากสังเกตแม่แบบมาแล้วระยะหนึ่ง

3. การแสดงออก (Motor Reproduction Process)

เป็นกระบวนการที่ผู้สังเกตัดแปลงสัญลักษณ์จากการเก็บจํามาเป็นการกระทำที่เหมาะสม กระบวนการนี้เกี่ยวข้องกับร่างกายและจิตใจ พฤติกรรมที่แสดงออกมาเป็นการตอบสนองอย่างดีที่สุดเพื่อให้สอดคล้องกับตัวแบบ ซึ่งจะช่วยให้สามารถเข้าใจบ่อเกิดและข้อบกพร่องของพฤติกรรมได้ ผู้สังเกตจะแสดงพฤติกรรมได้ครบถ้วนตามที่เขาสังเกตได้หรือไม่ขึ้นอยู่กับระดับความคิด และความซับซ้อนของพฤติกรรม ในระยะแรกการดัดแปลงสัญลักษณ์ให้เป็นการกระทำที่เหมาะสมนั้นทำได้ยาก แต่เมื่อทราบข้อบกพร่องระหว่างสัญลักษณ์กับการดัดแปลงให้เป็นพฤติกรรมก็จะช่วยให้การกระทำตามตัวแบบในคราวต่อไปถูกต้องมากยิ่งขึ้น การแก้ไขข้อบกพร่องที่เกิดขึ้นเป็นการปรับปรุงทักษะพื้นฐานที่มีอยู่ด้วยการให้ตัวแบบและการฝึกฝน

ในปัจจุบันมีข้อมูลแสดงว่าการเรียนรู้พฤติกรรมใหม่ ๆ ของมนุษย์เกิดจากกระบวนการสังเกตตัวแบบ ซึ่งผู้เรีนนค่อข ๆ ปรับพฤติกรรมของตนตามที่ได้พบเห็นทีละขั้นตอนจนพบแบบแผนที่เหมาะสมที่สุด

4. การจูงใจ (Motivational Process) ทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคม แสดงให้เห็นความแตกต่างระหว่างสิ่งที่ได้เรียนรู้มากับการแสดงออก เพราะในชีวิตจริง บุคคลไม่สามารถจะกระทำตามแม่แบบได้ทั้งหมด บุคคลจึงเลือกที่จะกระทำตามแม่แบบเมื่อการกระทำนั้นก่อให้เกิดผลดีมากกว่าพฤติกรรมที่ก่อให้เกิดผลเสีย การประเมินคุณค่าของพฤติกรรมของแม่แบบโดยผู้สังเกต เป็นไปในรูปของการรับเอาสิ่งที่ตนพอใจและไม่ยอมรับสิ่งที่ตนไม่เห็นด้วย

กระบวนการนี้มีบทบาทสำคัญต่อการเรียนรู้โดยการสังเกตเป็นอย่างมาก การเห็นตัวแบบมีพฤติกรรมเหมาะสมและได้รับผลตอบแทนที่ดีจากพฤติกรรมนั้น จะก่อให้เกิดการเลียนแบบ รวมทั้งพฤติกรรมที่ทำซ้ำแล้วซ้ำอีกและพยายามปรับปรุงข้อบกพร่องจนได้รับรางวัลเป็นการตอบแทน ก็ช่วยให้เกิดการเลียนแบบในสังคมส่วนใหญ่ด้วย

สถานการณ์ของการเรียนรู้ด้วยการสังเกตหรือการเรียนรู้

จากตัวแบบต้องประกอบด้วยองค์ประกอบที่เกี่ยวข้องทั้งหลายดังกล่าวมาแล้ว
พฤติกรรมการเรียนรู้แบบที่สมบูรณ์จะเกิดขึ้นได้ด้วยการจัดวางรูปแบบองค์ประกอบ
การเรียนรู้จากตัวแบบอย่างเหมาะสม โดยกระตุ้นให้ผู้เรียนสนใจตัวแบบอย่าง
แท้จริงจนสามารถจดจำและสร้างสัญลักษณ์แทนพฤติกรรมของตัวแบบได้ และ
ประกอบกับการจูงใจอย่างเหมาะสมและเพียงพอจะทำให้ผู้เรียนแสดงการ
ตอบสนอง คือ การเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ในที่สุด

3.1.4 ลักษณะของแม่แบบ

การเรียนรู้ของเด็กจากแม่แบบนั้น เด็กจะเรียนรู้โดยแม่แบบ
ทำหน้าที่เป็นสิ่งแวดล้อมและเป็นสื่อกลางให้ผู้เรียนสังเกต และเลียนแบบพฤติกรรม
ที่เป็นเป้าหมาย แบนดูรา (Bandura. 1977:40-51) แบ่งแม่แบบเป็น 2 ชนิด
คือแม่แบบจากตัวจริงกับแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ซึ่งอาจเป็นคำพูด เอกสารหรือใช้
สื่อกันต์ทัศนวิสัย เช่น วิทยุ โทรทัศน์ สไลด์ หรือวีดีโอเทป เป็นต้น ในการศึกษา
ค้นคว้าครั้งนี้ผู้วิจัยเลือกใช้วีดีโอเทป ซึ่งเป็นแม่แบบที่เป็นสัญลักษณ์ เนื่องจาก
วีดิทัศน์ที่จะนำมาใช้ในการเรียนการสอนมีค่าใช้จ่ายในการผลิตไม่สูงมากนัก
การถ่ายทำจากของจริงก็ทำได้สะดวกไม่ต้องล้างฟิล์มเหมือนภาพยนตร์ ในกรณีที่
เป็นภาพยนตร์ที่ดีมีสาระก็สามารถยืมมาบันทึกเองได้ ประโยชน์ที่ได้รับในการ
เรียนการสอน คือ นักเรียนจะเห็นภาพและได้ยินเสียงเหมือนภาพยนตร์หรือ
โทรทัศน์ ทำให้นักเรียนไม่เบื่อ (ไพบุลย์ จันทศ. 2520 : 11) นอกจากนี้
พินิต วัฒน (2520 : 11) กล่าวว่า วีดิทัศน์มีบทบาทในการให้การศึกษา
ให้ความรู้ได้ทุกรูปแบบตั้งแต่ความรู้ง่าย ๆ ไปหากระบวนการที่สลับซับซ้อนได้ และ
เป็นเครื่องมือที่สามารถสอนได้เหมือนกับการสอนของครู

3.1.5 กลวิธีในการเรียนรู้จากตัวแบบ

ในการนำทฤษฎีแม่แบบของแบนดูราไปใช้เพื่อให้ผู้สังเกต

เลียนแบบพฤติกรรมต่าง ๆ เพิ่มมากขึ้นนั้น แบล็คแมน และซิลเบอร์แมน (Blackman and Silberman. 1975 : 57) ได้สรุปเพื่อนำไปใช้ดังนี้

1. กำหนดพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้
2. มีแบบซึ่งแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้

อย่างเหมาะสม

3. ให้แรงเสริมกับแม่แบบ เมื่อแม่แบบสามารถแสดงพฤติกรรมที่ต้องการให้ผู้สังเกตเรียนรู้

วิชรี ทวีพรม (2525 : 121-213) สรุปหลักการ เรียนรู้จากตัวแบบไว้ดังนี้

1. ให้ผู้สังเกตได้เรียนรู้พฤติกรรมใหม่จากการสังเกต พฤติกรรมของแม่แบบ ซึ่งจะช่วยให้ผู้สังเกตได้เรียนรู้ทักษะในการก่อให้เกิด พฤติกรรมใหม่

2. ผู้สังเกตอาจจะรับรู้วิธีการที่จะนำมาสู่พฤติกรรมที่ พึงปรารถนามาก่อนแล้วแต่ยังไม่ได้ทำหรือคาดว่าจะทำไม่ได้ จากการสังเกต พฤติกรรมที่แม่แบบแสดงจะช่วยกระตุ้นให้ผู้สังเกตได้แสดงพฤติกรรมที่เรียนรู้มา แล้วนั้น

3. แม่แบบจะต้องมีลักษณะน่าสนใจ เพื่อเป็นแรงจูงใจ หรือ ส่งเสริมให้ผู้สังเกตเลียนแบบ

4. หลังจากผู้สังเกตได้สังเกตพฤติกรรมของแม่แบบแล้ว จะจดจำไว้ในความทรงจำเพื่อนำไปแสดงในอนาคต ควรให้โอกาสผู้สังเกตฝึกฝน พฤติกรรมนั้น แล้วผู้ควบคุมเป็นผู้ให้ข้อมูลย้อนกลับแก่ผู้สังเกต

ได้มีผู้นำกลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบไปใช้ในการปรับพฤติกรรม ที่ไม่พึงประสงค์ด้านต่าง ๆ โดยให้สังเกตตัวแบบที่แสดงลักษณะที่พึงประสงค์ และ ตัวแบบได้รับแรงเสริมจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ซึ่งกลวิธีการเรียนรู้จากตัวแบบ สามารถทำได้หลายรูปแบบ

3.1.6 วิธีการให้ตัวแบบ

ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์ (2530 : 61-69) กล่าวว่า วิธีการให้ตัวแบบโดยเสนอตัวแบบที่มีคุณลักษณะที่พึงประสงค์เพื่อให้ผู้สังเกตได้สังเกตพฤติกรรมตลอดทั้งกิจกรรมต่าง ๆ ของตัวแบบ ผลจากการสังเกตจะทำให้บุคคลนั้นเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบหรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่พึงประสงค์

วิธีการให้ตัวแบบอย่างมีประสิทธิภาพจะต้องพิจารณาองค์ประกอบต่อไปนี้

1. การคัดเลือกตัวแบบ

1.1 ตัวแบบจะต้องมีชื่อเสียง มีความน่าเชื่อถือและเป็นตัวแบบที่ได้รับการคัดเลือกแล้วว่าเป็นตัวอย่างที่ดีเหมาะสมและสอดคล้องกับเป้าหมายประสงค์ ซึ่งจะทำให้ผู้เลียนแบบมั่นใจที่จะเลียนแบบตัวแบบนั้นมากยิ่งขึ้น

1.2 ตัวแบบและผู้เลียนแบบควรจะมี ความคล้ายคลึงกัน หรือมีลักษณะหรือคุณสมบัติร่วมกัน ซึ่งจะช่วยให้เกิดความสนใจของผู้สังเกตและจะช่วยให้ประสิทธิภาพของการเลียนแบบสูงขึ้น เช่น อยู่ในวัยเดียวกัน เป็นเพื่อนกัน เป็นต้น

1.3 ลักษณะของกิจกรรมที่เลียนแบบ ควรจะเป็นกิจกรรมที่ประกอบด้วยพฤติกรรมที่ไม่สลับซับซ้อน จะทำให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว และดึงดูดความสนใจของผู้สังเกตได้เป็นอย่างดี

2. การเสนอตัวแบบ มีวิธีการดังต่อไปนี้

2.1 เสนอตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรง โดยจะต้องให้แรงเสริมแก่ตัวแบบ และแก่ผู้สังเกตเมื่อสามารถแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่น เดียวกับตัวแบบ หรือเกิดพฤติกรรมใหม่ ๆ อย่างเหมาะสม

2.2 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง โดยสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่างจะทำหน้าที่เป็นสัญญาณบอกให้ผู้สังเกตรู้ว่า ถ้าแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์แล้วจะได้รับการเสริมแรง สิ่งเร้าประเภทนี้ควร

เสนอควบคู่กับการเสริมแรงจะทำให้การเลียนแบบเกิดขึ้นอย่างคงทนถาวร และมีประสิทธิภาพ

2.3 เสนอตัวแบบควบคู่กับสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง
การเสริมแรงทางบวกและการให้ข้อมูลย้อนกลับ

สมโภชน์ เลี่ยมสุภาวิชิต (2528 : 408) กล่าวถึงหลักการที่จะใช้ตัวแบบในการเสริมสร้างพฤติกรรมให้มีประสิทธิภาพดังนี้คือ ต้องกำหนดพฤติกรรมที่ต้องการจะให้ตัวแบบแสดงเพื่อให้บุคคลสังเกตและเลียนแบบให้ชัดเจน ซึ่งความชัดเจนของพฤติกรรมนั้นต้องหมายถึง การสังเกตเห็น วัดได้โดยชัดเจนตั้งแต่ 2 คนขึ้นไป และพฤติกรรมที่ตัวแบบแสดงนั้นจะต้องอยู่ในระดับความสามารถที่จะกระทำได้ มิฉะนั้นจะก่อให้เกิดความคับข้องใจในการเรียนรู้ ผู้สังเกตจะต้องสังเกตพฤติกรรมของตัวแบบอย่างตั้งใจ เมื่อผู้สังเกตเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบได้ถูกต้องหรือใกล้เคียงแล้วควรให้แรงเสริมทันที ผู้ดำเนินโปรแกรมจะต้องไม่ควบคุมความสนใจของผู้สังเกตด้วยวิธีการรุนแรง เช่น ตีหรือดุด่า

3.1.7 การเห็นผลตอบแทนที่ตัวแบบได้รับ

แบนดูรา (Bandura, 1977 : 117-121) ได้สรุปเกี่ยวกับการเสริมแรงแม่แบบไว้ว่า ในชีวิตประจำวันคนจะสังเกตเห็นการกระทำและผลที่เกิดจากการกระทำของบุคคลอื่น ซึ่งมีทั้งผลกรรมที่เป็นรางวัล การลงโทษ และการไม่สนใจใยดี คนจึงได้ประโยชน์จากการเรียนรู้กลวิธีการที่นำมาซึ่งความสำเร็จ และวิธีการที่จะก่อให้เกิดความผิดพลาดจากบุคคลอื่นพอ ๆ กับการเรียนรู้จากประสบการณ์ตรง การได้เห็นผลจากการกระทำของบุคคลอื่น สามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เช่นเดียวกันกับการที่บุคคลนั้นได้ลงมือกระทำพฤติกรรมนั้นด้วยตนเอง การได้เห็นความสำเร็จจากการกระทำของบุคคลอื่นทำให้อนาคตในการกระทำพฤติกรรมนั้นสูงขึ้น ส่วนการได้เห็นความล้มเหลวจากการกระทำของผู้อื่นทำให้อนาคตในการกระทำพฤติกรรมนั้นลดต่ำลง

1. การเสริมแรงที่เกิดจากการเห็นตัวแบบได้รับแรงเสริม (Vicarious Reinforcement) การเสริมแรงแบบนี้เกิดขึ้นเมื่อผู้สังเกตเห็นว่า บุคคลอื่นกระทำการพฤติกรรมเช่นนั้นแล้วได้รับแรงเสริม ผลจากการศึกษากันจำนวนมากแสดงให้เห็นว่า การที่ได้เห็นพฤติกรรมของตัวแบบได้รับรางวัลย่อมมีประสิทธิภาพกว่าการเห็นตัวแบบแสดงพฤติกรรมเช่นนั้นอย่างเฉยๆ ผลกรรมทางบวกที่บุคคลสังเกตเห็นเป็นตัวส่งเสริมให้บุคคลรับเอาพฤติกรรมนั้นมาเป็นของตนบุคคลจะแสดงพฤติกรรมออกมาเมื่อมีสิ่งจูงใจให้เขากระทำเช่นนั้น

2. การเสริมแรงที่เกิดจากการเห็นตัวแบบถูกลงโทษ (Vicarious Punishment) จากการสังเกตเห็นผลกระทบของตัวแบบสามารถทำให้พฤติกรรมนั้นเพิ่มขึ้นหรือลดลงได้ การได้เห็นผลกระทบทางลบจะมีผลให้แนวโน้มของการกระทำทำนองนั้นหรือการกระทำที่ใกล้เคียงกับพฤติกรรมนั้นลดลง ปรากฏการณ์เช่นนี้พบมากที่สุดในการศึกษาพฤติกรรมก้าวร้าวทางกาย การได้เห็นว่าการกระทำที่ก้าวร้าวได้รับการลงโทษทำให้การแสดงความก้าวร้าวเกิดน้อยกว่า ได้เห็นว่าการกระทำนั้นได้รับรางวัล หรือไม่ได้รับผลกระทบใดเลย (Bandura. 1977 ; citing Bandura. 1973)

บุคคลอาจได้เห็นตัวอย่างมาก่อนว่า พฤติกรรมของตัวแบบถูกลงโทษทางวาจาหรือทางร่างกายจากบุคคลอื่น และตัวแบบที่แสดงการกระทำที่เป็นการลงโทษตัวเองจากการที่มีพฤติกรรมที่บกพร่อง ซึ่งการได้เห็นตัวแบบกระทำเช่นนั้น มีผลกระทบต่อบุคคลในการยับยั้งการกระทำในทำนองเดียวกันกับตัวแบบ การได้เห็นตัวแบบวิจารณ์การกระทำบางอย่างของตนว่าไม่สมควรที่จะให้รางวัลตัวเอง จะมีผลในทางลดแนวโน้มที่จะให้รางวัลตัวเองของบุคคล เมื่อกระทำในลักษณะเดียวกัน (Bandura. 1977 ; citing Bandura. 1971)

3.1.8 อิทธิพลของแม่แบบที่มีต่อผู้สังเกต

แบนดูรา (Bandura. 1977 : 41-45) ได้สรุปอิทธิพลของ

แม่แบบที่มีต่อผู้สังเกตดังนี้คือ

1. การสร้างพฤติกรรมใหม่ เมื่อผู้สังเกตได้เห็นการกระทำที่ไม่เคยพบเห็นมาก่อนของแม่แบบ ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบของการกระทำใหม่นี้ในรูปของสัญลักษณ์และถ่ายทอดออกมาเป็นพฤติกรรมใหม่
2. การสร้างกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่ จะเกิดขึ้นในสภาพการณ์ที่ผู้สังเกตเห็นการกระทำของแม่แบบในลักษณะต่าง ๆ เช่น การตัดสินใจ รูปแบบทางภาษา เป็นต้น จากนั้นผู้สังเกตจะทดสอบการกระทำตามตัวแบบลักษณะต่าง ๆ ภายในสภาพการณ์ต่าง ๆ และถ้าการตอบสนองส่งผลทางบวก ผู้สังเกตจะรวบรวมรูปแบบลักษณะของตัวแปรในรูปแบบต่าง ๆ แล้วนำมาสร้างเป็นกฎเกณฑ์หรือหลักการใหม่
3. การสอนความคิดและพฤติกรรมสร้างสรรค์ การมีตัวแบบจะช่วยสนับสนุนการพัฒนาเชิงสร้างสรรค์ เพราะเมื่อมนุษย์เห็นตัวแบบกระทำพฤติกรรมใดพฤติกรรมหนึ่ง มนุษย์อาจให้ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่มีอยู่ประกอบกับการกระทำของตัวแบบมาพัฒนาเป็นความคิด หรือพฤติกรรมใหม่ขึ้นมา อย่างไรก็ตาม พฤติกรรมสร้างสรรค์จะไม่มีอิทธิพลต่อการกระทำของผู้สังเกตถ้ามีประสิทธิภาพไม่พอหรือผู้สังเกตมีทักษะจำกัด

3.1.9 ข้อดีและข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

การใช้วิธีการใดก็ตามย่อมมีทั้งผลดีและผลเสีย ดังนั้น จึงควรทราบข้อดีและข้อจำกัดของการใช้แม่แบบก่อนที่จะนำไปใช้เพื่อป้องกันความผิดพลาด (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 69)

1. ข้อดีของวิธีการให้ตัวแบบ

1.1 ถ้ามีการเสริมแรงแก่ผู้สังเกตภายหลังที่ผู้สังเกตสามารถเลียนแบบหรือแสดงพฤติกรรมที่พึงประสงค์ได้ เช่นเดียวกับตัวแบบ หรือผู้สังเกตสามารถแสดงพฤติกรรมใหม่ ๆ ที่เหมาะสม จะทำให้ความถี่ของการเกิด

พฤติกรรมค่อย ๆ สูงขึ้นและจะคงทนถาวรยิ่งขึ้น

1.2 การให้ตัวแบบช่วยให้ผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ
เกิดพฤติกรรมใหม่ที่ไม่เคยเกิดมาก่อน

1.3 การให้ตัวแบบช่วยเพิ่มพฤติกรรมที่พึงประสงค์ หรือ
ระงับพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ของผู้สังเกตหรือผู้เลียนแบบ

1.4 การให้ตัวแบบช่วยเอื้ออำนวยให้พฤติกรรมของ
ผู้สังเกตที่เคยเรียนรู้มาก่อนแล้วมีแนวโน้มที่จะแสดงออกมา

2. ข้อจำกัดของวิธีการให้ตัวแบบ

2.1 การให้ตัวแบบแต่เพียงอย่างเดียวยังทำให้การเกิด
พฤติกรรมใหม่มีความล่าช้า ด้วยเหตุนี้ควรให้ตัวแบบควบคู่กับการเสริมแรงทางบวก
การให้ข้อมูลย้อนกลับและสิ่งเร้าที่จำแนกความแตกต่าง เพื่อให้พฤติกรรมที่พึง
ประสงค์ที่ต้องการสร้างหรือสอนนั้นเกิดขึ้นอย่างรวดเร็ว

2.2 การคัดเลือกตัวแบบตลอดทั้งกิจกรรมที่จะให้เลียนแบบ
ผู้คัดเลือกจะต้องตระหนักถึงความสำคัญของเรื่องดังกล่าว เพราะมีฉะนั้นจะทำให้
เสียเวลาในการทดลอง

3.2 งานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับเทคนิคแม่แบบ

3.2.1 งานวิจัยในต่างประเทศ

แบนดูรา รอส และรอส (Bandura, Ross and Ross.
1963 : 3) ได้ศึกษาผลของการใช้แม่แบบต่อการเลียนแบบพฤติกรรมก้าวร้าว
โดยจัดแบ่งแม่แบบเป็น 3 ลักษณะ คือ แม่แบบที่เป็นจริง แม่แบบที่เป็นภาพยนตร์
แสดงด้วยคนจริงและแม่แบบที่ทำเป็นภาพยนตร์การ์ตูน กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็ก
วัยเรียน ผลการทดลองพบว่า เด็กที่ได้รับแม่แบบก้าวร้าวมีพฤติกรรมก้าวร้าวมาก
ขึ้น ส่วนกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบไม่ค่อมีพฤติกรรมก้าวร้าวปรากฏ และแม่แบบที่เป็น
ภาพยนตร์มีผลต่อพฤติกรรมของผู้สังเกตัดเทียบกับแม่แบบที่เป็นจริง

ฮิคส์ (Hicks. 1965 : 95-100) ได้ทดลองใช้กับตัวแบบ
สัญลักษณ์ประเภทภาพยนตร์ ศึกษาพฤติกรรมกาเลียนแบบที่เกิดจากการเห็นตัวแบบ
ที่ก้าวร้าว (Aggressive Models) กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กอายุ 3 ปี 5 เดือน-
6 ปี 4 เดือน จำนวน 60 คน ชาย 30 คน หญิง 30 คน แบ่งเป็น 5 กลุ่ม
กลุ่มที่ 1 ให้เห็นตัวแบบเป็นผู้ใหญ่ชาย กลุ่มที่ 2 ให้เห็นตัวแบบเป็นผู้ใหญ่
หญิง กลุ่มที่ 3 ให้เห็นตัวแบบเป็นเด็กชายวัยเดียวกัน กลุ่มที่ 4 ให้เห็นตัวแบบ
เป็นเด็กหญิงวัยเดียวกัน กลุ่มที่ 5 เป็นกลุ่มควบคุม ผลการทดลองพบว่า เด็กจะ
แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตามตัวแบบที่เป็นเด็กชายวัยเดียวกันมากที่สุด และจะ
แสดงพฤติกรรมก้าวร้าวตามตัวแบบที่เป็นผู้ใหญ่ชายน้อยที่สุด

แบนดูรา กรูเซ็ก และเมนเลฟ (Bandura, Grusec
and Manlove. 1967 : 16-26) ได้ทำการทดลองเพื่อปรับเปลี่ยนพฤติกรรมด้วยการ
ให้ตัวแบบกับเด็กที่กลัวสุนัข โดยแบ่งเด็กออกเป็น 4 กลุ่ม

กลุ่มที่ 1 ให้ดูตัวแบบที่เล่นกับสุนัขในงานวันเกิด

กลุ่มที่ 2 ให้ดูตัวแบบที่เล่นกับสุนัขในบรรยากาศปกติ

กลุ่มที่ 3 ให้ดูสุนัขที่ทำงานวันเกิดโดยไม่มีตัวแบบ

กลุ่มที่ 4 ให้ดูบรรยากาศในงานวันเกิดโดยมีสุนัขและตัวแบบ

ผลการทดลองปรากฏว่า เด็กที่ได้ดูตัวแบบแสดงการปะทะ
สัมพันธ์กับสุนัขในงานเลี้ยงและบรรยากาศปกติมีความกลัวลดลงมากกว่ากลุ่มที่ไม่ได้
ดูตัวแบบ

โอ คอร์เนอร์ (O'Connor. 1969 : 15-22) ได้ศึกษาการ
ปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็กที่แยกตนเอง ผลปรากฏว่าการใช้ตัวแบบในรูปสัญลักษณ์ทำให้
เด็กเปลี่ยนแปลงเป็นคนที่ไม่แยกตัวเองได้รวดเร็วกว่ากระบวนการแต่งพฤติกรรม
ของครูในชั้นเรียน

แจฟฟี และคาร์ลสัน (Jaffe and Carlson. 1972 : 329
-339) ได้ศึกษาบทบาทของตัวแบบที่มีประสิทธิภาพในการลดความวิตกกังวลใน

การสอบ พบว่าผู้ถูกทดลองทั้ง 4 กลุ่ม ที่ได้ดูตัวแบบมีความวิตกกังวลลดลงมากกว่ากลุ่มควบคุม

ดัลตัน ซันแบลค และฮิลเบ็ต (Dalton, Sunblad and Hylbett. 1973 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเรื่องการฝึกความเข้าใจอย่างลึกซึ้ง โดยวิธีการให้ตัวแบบเปรียบเทียบกับวิธีอ่าน ปรากฏว่าผู้รับการทดลองที่ฝึกโดยการให้ตัวแบบสามารถตอบสนองต่อสื่อถึงความเข้าใจอย่างลึกซึ้งได้ในระดับที่สูงกว่ากลุ่มที่ใช้การอ่านและกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

มิดลาสกี ไบรอัน และบริคแมน (มิลพรรณ กลางมณี. 2526 : 22 ; อ้างอิงมาจาก Midlarsky, Bryan and Brickman. 1975:321-328) ได้ศึกษาผลของการใช้แม่แบบและรางวัลที่มีต่อพฤติกรรมเอื้อเพื่อการทดลองใช้สถานการณ์โดยให้เล่นเกม พบว่า แม่แบบและรางวัลที่เป็นคำพูดชกชองมีอิทธิพลต่อการปลูกฝังให้เกิดพฤติกรรมเอื้อเพื่อ

ซิมเบอร์แมน และแจฟเฟอร์ (มิลพรรณ กลางมณี. 2536:22 ; อ้างอิงมาจาก Zimmerman and Jaffer. 1970 : 733-788) ได้ศึกษาผลของแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการเรียนรู้ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กชาย 18 คน และเด็กหญิง 18 คน อายุระหว่าง 6 ปี 8 เดือน ถึง 8 ปี 6 เดือน โดยแบ่งกลุ่มตัวอย่างออกเป็น 3 กลุ่ม ให้สังเกตแม่แบบแสดงการจัดจำแนกประเภทของภาพจากบัตรภาพ 4 ชุด รวม 12 ภาพ กลุ่มที่ 1 ให้ดูผลจากการจัดภาพของแม่แบบเท่านั้น กลุ่มที่ 2 ให้ดูวิธีการจัดภาพของแม่แบบ กลุ่มที่ 3 ให้ดูวิธีการจัดภาพอย่างละเอียด แล้วให้ทดลองจัดภาพตามแบบ ผลการทดลองพบว่า กลุ่มที่ 3 มีความสามารถในการจัดภาพสูงกว่ากลุ่มที่ 1 และกลุ่มที่ 2 อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

พอช และคนอื่น ๆ (ม่อ่งพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530:65 ;

อ้างอิงมาจาก Poch and others. 1981 : 169-1760 ได้ศึกษาการสอนพฤติกรรมการป้องกันตนเองโดยการให้ตัวแบบ กลุ่มตัวอย่างเป็นเด็กหญิง 1 คน

เด็กชาย 2 คน อายุระหว่าง 3-5 ปี ตัวแบบเป็นชาย 2 คน อายุ 20 ปี และ 35 ปี แสดงแบบเป็นผู้ลักพาตัวคนหนึ่งและคือนักเรียนคนหนึ่ง ผลการศึกษาพบว่า กลุ่มตัวอย่างมีพฤติกรรมการป้องกันตัวอย่างเหมาะสม ตอนหลังแม้ไม่ได้ฝึกอีกพฤติกรรมดังกล่าวก็ยังคงอยู่ สอดคล้องกับ อีเกล และคนอื่น ๆ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 65-67 ; อ้างอิงมาจาก Egel and others. 1981: 3-12) ซึ่งศึกษาการใช้ตัวแบบที่เป็นเพื่อนร่วมชั้นเรียนและอยู่ในวัยเดียวกันกับกลุ่มตัวอย่างที่เป็นเด็กออทิสติก (Autistic) จำนวน 4 คน เป็นชาย 2 คน และหญิง 2 คน อายุระหว่าง 5 ปี ถึง 7 ปี 9 เดือน ตัวแบบเป็นนักเรียนระดับเชาวน์ปัญญาปกติอายุระหว่าง 6-9 ปี เป็นชาย 3 คน หญิง 1 คน ซึ่งเป็นเพื่อนร่วมชั้นกับกลุ่มตัวอย่าง กิจกรรมที่จะให้กลุ่มตัวอย่างแต่ละคนเลียนแบบแตกต่างกัน ตัวแบบจึงแสดงพฤติกรรมเป้าหมายแตกต่างกันตามชนิดของกิจกรรมที่กำหนดสำหรับกลุ่มตัวอย่างแต่ละคน ผลการศึกษาพบว่า การใช้ตัวแบบที่อยู่ในวัยเดียวกัน เพศเดียวกัน อายุไล่เลี่ยกัน ทำให้การเลียนแบบพฤติกรรมที่พึงประสงค์เกิดขึ้นอย่างรวดเร็วและมีประสิทธิภาพสูง

นอกจากนี้ แวน เดล พอล และคนอื่น ๆ (ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. 2530 : 67-68 ; อ้างอิงมาจาก Van Del Pol and others. 1981: 61-639) ได้ใช้ตัวแบบสัญลักษณ์ที่เป็นตัวสไลด์ สอนทักษะการรับประทานอาหารในภัตตาคาร 4 ทักษะ คือ 1. ทักษะการหาสถานที่ตั้งของภัตตาคาร 2. ทักษะการสั่งอาหาร 3. ทักษะการรับประทานอาหาร และ 4. ทักษะการชำระค่าอาหารและหาทางออกจากภัตตาคาร กลุ่มตัวอย่างเป็นชาย 3 คน อายุ 17-20 ปี มีระดับเชาวน์ปัญญาระหว่าง 46-75 ปี โดยให้กลุ่มตัวอย่างดูสไลด์แล้วแสดงบทบาทสมมติตามผลการศึกษาพบว่า ทักษะต่าง ๆ สามารถเกิดขึ้นได้และมีความคงทนแม้จะไม่ได้รับการฝึกอีกหลังการทดลอง

3.2.2 งานวิจัยในประเทศไทย

ได้มีผู้นำเทคนิคแม่แบบมาใช้ศึกษาค้นคว้าดังนี้

ดวงเดือน พันธุมนาวิน และเพ็ญแข ประจันปัจจนิก

(2520 : 3-6) ได้ทำการวิจัยเชิงทดลองเรื่อง จริยธรรมของเยาวชนไทย เพื่อหาสาเหตุและผลของพฤติกรรมข้อเสียในสถานการณ์ชั่วๆ กลุ่มตัวอย่างเป็นวัยรุ่นชายอายุระหว่าง 13-15 ปี เล่นเกมเสี่ยงโชคเพื่อชิงรางวัลในสถานการณ์ซึ่งผู้เล่นอาจโกงคะแนนได้โดยไม่คาดว่าจะมีผู้รู้เห็น ในขณะที่เล่นจัดให้พบกับตัวแบบที่มีลักษณะต่าง ๆ ดังนี้ 1. อับอายผู้อื่นและดีใจที่ตนไม่ได้โกง 2. ละอายใจตนเองและดีใจที่ตนไม่ได้โกง 3. อับอายผู้อื่นและเสียใจที่ตนไม่ได้โกง 4. ละอายใจตนเองและเสียใจที่ตนไม่ได้โกง 5. กลุ่มที่ไม่ได้พบตัวแบบ ผลการทดลองสรุปได้ว่า การมีหรือไม่มีตัวแบบที่กระทำความดีมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของเด็กมากกว่าลักษณะทางจริยธรรมในตัวเด็กเอง ส่วนผู้ที่มีจริยธรรมต่ำไม่ค่อยยอมรับอิทธิพลของตัวแบบ

กรรณิการ์ สิทธิศักดิ์ (2522 : 46-51) ได้ศึกษาผลของตัวแบบและการเสริมแรงที่มีต่อพฤติกรรมการเล่นแบบ ผลการทดลองปรากฏว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมการจัดภาพอย่างละเอียดส่งเสริมการเล่นแบบได้ดีกว่าตัวแบบที่แสดงพฤติกรรมการจัดภาพอย่างไม่ละเอียด และพบว่า การเสริมแรงแก่ตัวแบบและเด็กส่งเสริมการเล่นแบบได้ดีที่สุด

กาญจณี แก้วทรวง (2522 : 3-35) ได้ทดลองใช้แม่แบบเพื่อเปลี่ยนแปลงมโนภาพแห่งตน ผลการศึกษาพบว่า การใช้แม่แบบมีผลทำให้ผู้รับแม่แบบมีมโนภาพแห่งตนแตกต่างจากกลุ่มที่ไม่ได้รับแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

ประเสริฐศรี เอื้อนครินทร์ (2524 : 52-53) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์ ผลปรากฏว่ากลุ่มทดลองซึ่งได้รับแม่แบบมีจริยธรรมด้านความซื่อสัตย์สูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทาง

สถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ สุนี๋ ชินศักดิ์ชัย (2525:33-35) ที่ทดลองใช้หุ่นเชิดมือเป็นแม่แบบเพื่อพัฒนาจริยธรรมด้านความเอื้อเฟื้อ พบว่า คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มทดลองสูงกว่ากลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01

กันธา ประสงค์เจริญ (2526 : 31-32) ได้ศึกษาการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความรับผิดชอบ ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลพบว่ากลุ่มทดลองมีการพัฒนาตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบต่อสุกกว่านักเรียนในกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

สุปวีชา อันทิวโรทัย (2529 : 68-71) ศึกษาการใช้แม่แบบในการพัฒนาพฤติกรรมการเรียนรู้ และทัศนคติในการเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนจันทร์ประดิษฐารามวิทยาคม กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2528 จำนวน 36 คน ผลการศึกษาพบว่า ความแตกต่างของพฤติกรรมการเรียนรู้และทัศนคติในการเรียนก่อนและหลังการทดลองของกลุ่มทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และคะแนนเฉลี่ยของพฤติกรรมการเรียนรู้ และทัศนคติในการเรียนระหว่างกลุ่มทดลองกับกลุ่มควบคุมหลังการทดลองแตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ศรินชา ชัยเพชรเจริญกิจ (2530 : 42) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการประหยัดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนชลกันยานุกูล จังหวัดชลบุรี กลุ่มตัวอย่าง จำนวน 40 คน สุ่มอย่างง่ายเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 20 คน โดยกลุ่มทดลองสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มควบคุมใช้การสอนแบบปกติ หลังการทดลองพบว่า นักเรียนในกลุ่มทดลองมีการประหยัดสูงขึ้นกว่าเดิมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนมีการประหยัดสูงกว่าการสอนแบบปกติอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ดวงจันทร์ หนูทอง (2533 : 85-89) ศึกษาผลของการใช้แม่แบบหนังสือที่มีต่อการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่อ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนวัดมณีเจริญมิตรภาพที่ 227 จังหวัดนครศรีธรรมราช ที่ใช้ภาษาท้องถิ่นที่บ้านและมีคะแนนแบบสอบถามการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบต่ำกว่าชั้นที่ 3 ลงมา จำนวน 24 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 12 คน ผลการศึกษาพบว่า นักเรียนกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม มีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และนักเรียนกลุ่มทดลองมีการให้เหตุผลเชิงจริยธรรมด้านความรับผิดชอบสูงกว่านักเรียนกลุ่มควบคุมอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05

นอกจากนี้ วีระ อุตสาหะ (2534 : 66-69) ศึกษาผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพชาวิทยา จังหวัดชัยนาท ปีการศึกษา 2535 กลุ่มตัวอย่าง มีจำนวน 16 คน แบ่งเป็นกลุ่มทดลองและกลุ่มควบคุม กลุ่มละ 8 คน ผลการศึกษาพบว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบและการให้ข้อเสนอแนะมีมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และ .05 ตามลำดับ ส่วนนักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้เทคนิคแม่แบบมีการเปลี่ยนแปลงเกี่ยวกับมารยาทในชั้นเรียนดีขึ้นมากกว่านักเรียนที่ได้รับการสอนโดยใช้ข้อเสนอแนะอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากงานวิจัยในต่างประเทศและในประเทศ จะเห็นว่ามีผู้นำแม่แบบไปใช้เพื่อพัฒนาลักษณะต่าง ๆ อย่างแพร่หลาย เช่น การพัฒนาจริยธรรม ทักษะคิด ความสามารถในการเรียน การประหยัด ความซื่อสัตย์และการปรับตัวทางสังคม นอกจากนี้ยังนำแม่แบบไปใช้ลดพฤติกรรมบางอย่าง เช่น ความกลัว ความวิตกกังวล ความก้าวร้าวและพฤติกรรมที่เกิดขึ้นมีความคงทน สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยสนใจที่จะทดลองใช้เทคนิคแม่แบบลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

จากเหตุผลดังกล่าวจะเห็นได้ว่า การพูดมีความสำคัญและ

จำเป็นต่อทุกคน เพราะมนุษย์มีการติดต่อสื่อสารกันอยู่ตลอดเวลา การพูดจะเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ถ่ายทอดความรู้สึก ความนึกคิด ความเข้าใจ ความต้องการของแต่ละคนไปสู่ผู้อื่น แต่ถ้าผู้พูดเกิดความวิตกกังวลในการพูด ซึ่งเป็นพฤติกรรมที่ไม่พึงประสงค์ เพราะเป็นอุปสรรคต่อการแสดงความคิดเห็น การถ่ายทอดความรู้สึก ความเข้าใจ ความต้องการของผู้พูดและเป็นอุปสรรคต่อการเรียนรู้ที่จะปรับพฤติกรรมของนักเรียนอย่างมีประสิทธิภาพในสถานการณ์ต่าง ๆ ดังนั้นผู้วิจัยสนใจจะศึกษาการทดลองใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแบบจำลองจะลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนได้จริงหรือไม่ และอยากจะทำเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแบบจำลองที่มีต่อการลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนว่าเทคนิคไหนใช้ได้ผลดีกว่ากัน

บทที่ 3

วิธีดำเนินการศึกษาค้นคว้า

แหล่งข้อมูลและกลุ่มตัวอย่าง

1. ประชากร คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 50 คน

2. กลุ่มตัวอย่าง คือ นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ถนนศรีอยุธยา เขตราชเทวี จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนตั้งแต่เปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 20 คน โดยมีวิธีดำเนินการเลือกกลุ่มตัวอย่างดังนี้

2.1 ผู้วิจัยให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้ง 13 ห้อง จำนวน 585 คน ทำแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2 ตรวจให้คะแนนตามเกณฑ์ที่ผู้วิจัยกำหนด

2.3 นำคะแนนของนักเรียนทั้งหมดมาเรียงลำดับคัดเลือกเฉพาะนักเรียนที่มีคะแนนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไปได้ นักเรียนจำนวน 50 คน จาก 13 ห้องเรียน ได้แก่ ห้อง ม.1/1 จำนวน 10 คน ห้อง ม.1/2 จำนวน 8 คน ห้อง ม.1/3 จำนวน 9 คน ห้อง ม.1/4 จำนวน 13 คน ห้อง ม.1/5 จำนวน 10 คน ห้อง ม.1/6 จำนวน 12 คน ห้อง ม.1/7 จำนวน 14 คน ห้อง ม.1/8 จำนวน 9 คน ห้อง ม.1/9 จำนวน 14 คน ห้อง ม.1/10 จำนวน 10 คน ห้อง ม.1/11 จำนวน 8 คน ห้อง ม.1/12 จำนวน 10 คน ห้อง ม.1/13 จำนวน 12 คน

2.4 ผู้วิจัยคัดเลือกห้องเรียนที่มีนักเรียนเกิน 10 คน แล้วสุ่มห้องเรียนอย่างง่ายมา 3 ห้อง ได้แก่ ห้อง ม.1/4 จำนวน 13 คน ม.1/6

จำนวน 12 คน ม.1/7 จำนวน 14 คน ม.1/9 จำนวน 14 คน ม.1/3 จำนวน 12 คน แล้วสอบถามความสมัครใจเพื่อเข้าร่วมการทดลอง ปรากฏว่านักเรียนสมัครใจทุกคน

2.5 สุ่มห้องเรียนอย่างง่ายอีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม แล้วสุ่มอย่างง่ายอีกครั้งเป็นกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 กลุ่มละ 10 คน

เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล

1. แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
4. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

วิธีดำเนินการสร้างเครื่องมือ

1. แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

ในการพูดหน้าชั้นเรียน ซึ่งผู้วิจัยปรับปรุงมาจากแบบสอบถามหลายฉบับ ดังนี้คือ

1.1 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของเพ็ญศรี วชิราวิโรจน์ (2527 : 121-127)

1.2 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของอิมใจ พุทธรัตตะ (2530 : 92-95)

1.3 แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของวรลักษณ์ กลัด...

แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

ชื่อ ชั้น ที่อยู่ปัจจุบัน.....

คำชี้แจง

แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียนก่อนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน และในขณะที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ขอให้ให้นักเรียนนึกถึงเหตุการณ์ก่อนออกมาพูดและในขณะที่พูดหน้าชั้นเรียน เช่น ออกมารายงานและอภิปรายหน้าชั้นเรียน นึกถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นก่อนพูดและในขณะที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นขอให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ทีละข้อพิจารณาตอบตามความรู้สึกหรือความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด แบบสอบถามนี้ไม่ใช่การทดสอบจึงไม่มีถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ คำตอบที่ได้จะเก็บไว้เป็นความลับ

ลักษณะและวิธีการตอบแบบสอบถาม

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย ✓ ลงในช่องที่ต้องการจะตอบหลังข้อความนั้น ในข้อหนึ่ง ๆ จะมีช่องให้เลือกตอบ 3 ช่อง การจะเลือกตอบในช่องใดให้ถือเกณฑ์ดังนี้

กาช่อง "มาก"	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริง
กาช่อง "ปานกลาง"	เมื่อข้อความนั้นตรงกับความเป็นจริงบ้าง
กาช่อง "น้อย"	เมื่อข้อความนั้นไม่ตรงกับความเป็นจริงของนักเรียน หรือตรงกับความเป็นจริงน้อยมาก

ตัวอย่างแบบสอบถาม

ข้อ	ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
0	ก่อนการพูดหน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้าจะรู้สึกหรือมีอาการดังต่อไปนี้ รู้สึกไม่มั่นใจ เมื่อใกล้ถึงเวลาพูด ขณะพูดหน้าชั้น ข้าพเจ้ารู้สึกหรือมีอาการดังต่อไปนี้			
00	รู้สึกตื่นเต้นมากจนไม่รู้ว่าตนเองพูดอะไรออกไป			

เกณฑ์การให้คะแนนกำหนดไว้ดังนี้คือ

ตอบข้อ "มาก" ให้ 3 คะแนน

ตอบข้อ "ปานกลาง" ให้ 2 คะแนน

ตอบข้อ "น้อย" ให้ 1 คะแนน

เพราะฉะนั้นนักเรียนจะต้องทำครบทุกข้อ หากนักเรียนลืมหรือจดเว้น
ไม่ตอบข้อใดข้อหนึ่งแม้เพียงข้อเดียว แบบสอบถามของนักเรียนจะไม่สมบูรณ์
ไม่สามารถนำมาประเมินผลได้

1.4 นำแบบสอบถามที่ปรับปรุงแล้ว จำนวน 35 ข้อ ไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิ
3 คน ได้แก่ อาจารย์ไพศาล อันประเสริฐ ผู้ช่วยศาสตราจารย์พงษ์พันธ์ พงษ์โสภา
และอาจารย์พรณพิศ วาณิชยการ ตรวจสอบเพื่อหาค่าความเที่ยงตรงของ
แบบสอบถามโดยพิจารณาความสอดคล้องกับนิยามศัพท์เฉพาะ

1.5 นำแบบสอบถาม จำนวน 35 ข้อ ที่ปรับปรุงแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนศรีอยุธยา ที่มีลักษณะใกล้เคียงกับกลุ่มตัวอย่าง จำนวน 100 คน

1.6 นำแบบสอบถามที่ทำการทดลองใช้แล้วไปหาค่าอำนาจจำแนกเป็นรายข้อ โดยใช้เทคนิค 25 % กลุ่มสูง กลุ่มต่ำ แล้วคัดเลือกเฉพาะข้อที่มีค่า t ที่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 ไว้ใช้ในการวิจัย ได้ค่า t ระหว่าง 2.01-9.24 จำนวน 35 ข้อ

1.7 นำแบบสอบถามที่คัดเลือกแล้วในข้อ 1.6 ไปหาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยใช้สัมประสิทธิ์แอลฟา (Alpha-Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach) ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ .91

2. แบบบันทึกพฤติกรรมความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ซึ่งแบบบันทึกพฤติกรรมนี้ใช้บันทึกก่อนการทดลองและหลังการทดลองเท่านั้น ซึ่งผู้วิจัยได้คิดขึ้นเองจากการสังเกตอาการที่เกิดทางร่างกายของนักเรียนจากความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

วิชา.....ชั้น.....

วันที่.....เวลา.....

กลุ่มทดลองที่.....

นักเรียน คนที่	อาการที่เกิดทางร่างกาย														
	พูดเบา เกินไป	พูดเร็ว เกินไป	พูดช้า เกินไป	พูด วกวน	พูด ตะกุก ตะกัก	พูดหยุด กลางคัน	ออกไปพูด ช้ากว่าที่ ควรจะเป็น	เสียง สั่น	หายใจ เร็ว	ชาลิ้น	มือสั่น	หน้าซีด	หน้าแดง	ไม่สบาย สายตา มึน	ตื่น ไม่อยู่นิ่ง
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
รวม															

หมายเหตุ แบบบันทึกพฤติกรรมความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนนี้

ใช้บันทึกก่อนการทดลอง และหลังการทดลองเท่านั้น

3. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

3.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้สถานการณ์จำลอง เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม และกำหนดเนื้อหาซึ่งเกี่ยวกับความความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

3.2 สร้างโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองให้สอดคล้องกับจุดมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

3.3 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่สร้างขึ้นไปให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมายกิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการประเมินผล

3.4 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองมาแก้ไขตามคำแนะนำของผู้ทรงคุณวุฒิ แล้วนำไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง

3.5 นำโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองที่ทดลองให้มาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้กับการทดลอง

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 11.00-11.50 น. สลับเวลาการทดลองกับอีกกลุ่มทดลอง 4 สัปดาห์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

4. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ มีลำดับขั้นตอนในการสร้างดังนี้

4.1 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการใช้เทคนิคแม่แบบ เพื่อเป็นแนวทางในการสร้างโปรแกรม และกำหนดเนื้อหาให้เหมาะสม

4.2 ศึกษาทฤษฎี เอกสาร และงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการสร้างวิดิทัศน์

4.3 เขียนบทละคร (Script) เพื่อสร้างแม่แบบให้เหมาะสมกับความมุ่งหมาย

4.4 นำบทละครที่สร้างขึ้นให้ผู้ทรงคุณวุฒิชุดเดิม จำนวน 3 คน ตรวจสอบความสอดคล้องระหว่างจุดมุ่งหมาย กิจกรรม เนื้อหา วิธีดำเนินการ และการอภิปรายผล แล้วผู้วิจัยนำมาปรับปรุงแก้ไข

4.5 คัดเลือกบุคคลที่จะเป็นแม่แบบและฝึกซ้อมผู้แสดงในแต่ละเรื่อง เพื่อให้สามารถสื่อข้อความและความรู้สึกนึกคิดได้ตรงตามจุดประสงค์ และทำการบันทึกวีดิทัศน์

4.6 นำโปรแกรมและวีดิทัศน์ที่สร้างขึ้นและปรับปรุงแล้วไปทดลองใช้กับนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร จำนวน 10 คน ซึ่งไม่ได้เป็นกลุ่มตัวอย่าง เพื่อหาข้อบกพร่อง และนำมาปรับปรุงแก้ไข เพื่อใช้ในการวิจัยต่อไป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ ผู้วิจัยใช้เวลาทดลอง 12 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที เป็นเวลา 4 สัปดาห์ สัปดาห์ละ 3 วัน คือ วันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 15.30-16.20 น. สลับเวลาการทดลองกับอีกกลุ่มตลอด 4 สัปดาห์ (ดังรายละเอียดในภาคผนวก ข)

วิธีดำเนินการรวบรวมข้อมูล

1. แบบแผนการทดลอง

การวิจัยครั้งนี้ในการวิจัยเชิงทดลอง โดยดำเนินการวิจัยแบบ Randomized Group Pretest-Posttest Design (พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 67) โดยมีแบบแผนการทดลองดังแสดงไว้ในตาราง 1

ตาราง 1 แสดงแบบแผนการทดลอง Randomized Group Pretest-
Posttest Design

กลุ่ม	สอบก่อน	ทดลอง	สอบหลัง
R_{E1}	T_{E11}	X_1	T_{E12}
R_{E2}	T_{E21}	X_2	T_{E22}

สัญลักษณ์ที่ใช้ในแบบแผนการทดลอง

R	แทน	การกำหนดกลุ่มตัวอย่าง
E_1	แทน	กลุ่มทดลองที่ 1
E_2	แทน	กลุ่มทดลองที่ 2
T_{E11} T_{E21}	แทน	การสอบก่อนทดลอง
T_{E12} T_{E22}	แทน	การสอบหลังทดลอง
X_1	แทน	การใช้โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
X_2	แทน	การใช้โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

2. วิธีดำเนินการทดลอง

2.1 ก่อนทดลอง ผู้วิจัยทำการทดสอบกับกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนเริ่มทดลอง (pretest) โดยใช้แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

2.2 ขณะทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองโดยใช้โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 และโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 2 หลังเลิกเรียน ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.2.1 กลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 11.00-11.50 น. สลับเวลาการทดลองอีกกลุ่ม ตลอด 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539

2.2.2 กลุ่มทดลองที่ใช้โปรแกรมใช้เทคนิคแม่แบบ จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ครั้งละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันพุธ และวันศุกร์ เวลา 15.30-16.20 น. สลับเวลาการทดลองกับอีกกลุ่ม ตลอด 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ.2539

2.3 หลังทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลองทำการทดสอบกับ กลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม หลังการทดลอง (Posttest) โดยให้แบบสอบถาม ฉบับเดียวกับที่ใช้ก่อนทดลอง

2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดสอบทั้งสองครั้งของนักเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูล โดยใช้วิธีทางสถิติ เพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

1. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการให้สถานการณ์จำลอง
2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้า ชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้ เทคนิคแม่แบบ
4. เปรียบเทียบค่าคะแนนความถี่ของความวิตกกังวลในการพูดหน้า ชั้นเรียนที่ปรากฏด้านร่างกายที่ได้จากแบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียน โดยการสังเกต

สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

1. สถิติพื้นฐาน ได้แก่ ค่าเฉลี่ยและส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
2. สถิติสำหรับวิเคราะห์คุณภาพเครื่องมือ

2.1 ค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูด
หน้าชั้นเรียน โดยใช้สูตร t-test เทคนิค 25% ของกลุ่มสูงและกลุ่มต่ำ
(พวงรัตน์ ทวีรัตน์. 2531 : 139)

$$t = \frac{\bar{X}_{\text{สูง}} - \bar{X}_{\text{ต่ำ}}}{\sqrt{\frac{S_{\text{สูง}}^2}{n_{\text{สูง}}} + \frac{S_{\text{ต่ำ}}^2}{n_{\text{ต่ำ}}}}}$$

เมื่อ	t	แทน	ค่าอำนาจจำแนก
	$\bar{X}_{\text{สูง}}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มสูง
	$\bar{X}_{\text{ต่ำ}}$	แทน	คะแนนเฉลี่ยของกลุ่มต่ำ
	$S_{\text{สูง}}^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มสูง
	$S_{\text{ต่ำ}}^2$	แทน	ความแปรปรวนของคะแนนในกลุ่มต่ำ
	n	แทน	จำนวนนักเรียนที่ตอบแบบสอบถามในแต่ละกลุ่ม

2.2 หาค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถาม โดยหาสัมประสิทธิ์แอลฟา
(Alpha Coefficient) โดยใช้สูตรครอนบาค (Cronbach) (พวงรัตน์
ทวีรัตน์. 2531 : 132)

$$\alpha = \frac{n}{n - 1} \left[1 - \frac{\sum S_i^2}{S_t^2} \right]$$

เมื่อ	L	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์ของความเชื่อมั่น
	n	แทน	จำนวนข้อของแบบสอบถาม
	ES_i^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแต่ละข้อ
	S_e^2	แทน	คะแนนความแปรปรวนของแบบสอบถาม
			ทั้งฉบับ

3. สถิติสำหรับทดสอบสมมติฐาน

3.1 เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ก่อนและหลังการทดลอง ของกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบไม่เป็นอิสระต่อกัน

3.2 เปรียบเทียบผลต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ระหว่างกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 โดยใช้ t-test แบบเป็นอิสระต่อกัน

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

สัญลักษณ์และอักษรย่อที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองและแปลความหมายผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดสัญลักษณ์ต่าง ๆ ที่ใช้แทนความหมายดังต่อไปนี้

N	แทน	จำนวนนักเรียนในกลุ่มทดลอง
$\bar{X}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S.D.	แทน	ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้พิจารณาในการทดลองของ t-test

ผลของการวิเคราะห์ข้อมูล

ในการศึกษาค้นคว้าครั้งนี้ ผู้วิจัยได้เสนอผลการศึกษาค้นคว้าตามลำดับดังนี้

1. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการให้สถานการณ์จำลอง
2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้เทคนิคแม่แบบ
3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการให้เทคนิคแม่แบบ

4. เปรียบเทียบค่าคะแนนความถี่ของความวิตกกังวลในการพูดหน้า
ชั้นเรียนที่ปรากฏทางด้านร่างกายที่ได้รับจากแบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้า
ชั้นเรียนของนักเรียนในวิชาภาษาไทย โดยการสังเกต

(ดังแสดงในตาราง 2, 3, 4 และ 5 ตามลำดับ)

ตาราง 2 แสดงการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง

กลุ่มทดลองที่ 1	N	$\bar{X}$	S.D.	t
ก่อนการทดลอง	10	83.70	5.90	
				13.84**
หลังการทดลอง	10	52.90	5.99	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 2 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการ
การใช้สถานการณ์จำลองมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงอย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 1 คือ นักเรียนที่
ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง

ตาราง 3 แสดงการเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของ
นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

กลุ่มทดลองที่ 2	N	$\bar{X}$	S.D.	t.
ก่อนการทดลอง	10	84.60	9.68	9.24**
หลังการทดลอง	10	54.70	6.70	

** มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 3 ปรากฏว่านักเรียนที่ได้รับการ
การใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญ
ทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งสอดคล้องกับสมมติฐานข้อที่ 2 คือ นักเรียนที่ได้รับการ
การใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง

ตาราง 4 แสดงการเปรียบเทียบผลต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
 ของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิค
 แม่แบบ

กลุ่มทดลอง	N	$\bar{X}$	S.D.	t
กลุ่มทดลองที่ 1	10	30.80	7.03	0.23
กลุ่มทดลองที่ 2	10	29.90	10.23	

ผลจากการวิเคราะห์ข้อมูลจากตาราง 4 ปรากฏว่านักเรียนกลุ่ม
 ทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับ
 การใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มี
 นัยสำคัญทางสถิติ ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานข้อมูลที่ 3

ตาราง 5 แสดงค่าคะแนนความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 จากแบบบันทึกอาการความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน โดยการสังเกตจากการให้นักเรียนออกไปพูดหน้าชั้นเรียนก่อนการทดลองเรื่อง "ความต้องการของข้าพเจ้า" คนละ 3-5 นาที และหลังการทดลองเรื่อง "สิ่งที่ฉันประทับใจ" คนละ 3-5 นาที

การทดลอง	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
ก่อนการทดลอง	127 ครั้ง	145 ครั้ง
หลังการทดลอง	40 ครั้ง	55 ครั้ง
ลดลง	87 ครั้ง	90 ครั้ง

ผลจากตาราง 5 ปรากฏว่า นักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ปรากฏอาการทางด้านร่างกายลดลงแตกต่างกัน คือ กลุ่มทดลองที่ 2 มีความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ปรากฏอาการทางด้านร่างกายลดลงกว่ากลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มนี้มีความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ปรากฏอาการทางด้านร่างกายลดลงใกล้เคียงกัน

บทที่ 5

บทย่อ สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

บทย่อ

ความมุ่งหมายของการศึกษาค้นคว้า

1. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. เพื่อเปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

สมมติฐานการศึกษาค้นคว้า

1. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง
2. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนแตกต่างกัน

ขอบเขตของการศึกษาค้นคว้า

1. ประชากรเป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 50 คน
2. กลุ่มตัวอย่าง เป็นนักเรียนที่กำลังศึกษาอยู่ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1

โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย จังหวัดกรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538 ที่มี
ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน สูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ 75 ขึ้นไป
จำนวน 20 คน ซึ่งได้จากการสุ่มตัวอย่างง่ายจากประชากร แล้วสุ่มอย่างง่าย
อีกครั้งหนึ่งเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน โดยกลุ่มทดลองที่ 1
ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้า

เครื่องมือที่ใช้ในการศึกษาค้นคว้านี้ประกอบด้วย

1. แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบบันทึกพฤติกรรมความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง
4. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การดำเนินการทดลอง

1. ก่อนการทดลอง ทำการทดสอบครั้งแรก (Pretest) โดยให้นักเรียนที่เป็นกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม ตอบแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ผู้วิจัยสร้างขึ้น เก็บไว้เป็นคะแนนก่อนทดลอง

2. ทดลอง ผู้วิจัยดำเนินการทดลองด้วยตนเองทั้ง 2 กลุ่ม โดยใช้โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลองกับกลุ่มทดลองที่ 1 และโปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบกับกลุ่มทดลองที่ 2 ดังรายละเอียดต่อไปนี้

2.1 กลุ่มทดลองที่ 1 ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 11.00 น.-11.50 น. สลับเวลากับกลุ่มทดลองที่ 2 ตลอด 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

2.2 กลุ่มทดลองที่ 2 ผู้วิจัยใช้โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

จำนวน 12 ครั้ง เป็นเวลา 4 สัปดาห์ ๆ ละ 3 ครั้ง ๆ ละ 50 นาที ในวันจันทร์ วันพุธและวันศุกร์ เวลา 15.30 น.-16.20 น. สลับเวลากับกลุ่มทดลองที่ 1 ตลอด 4 สัปดาห์ ตั้งแต่วันที่ 29 มกราคม - 23 กุมภาพันธ์ พ.ศ. 2539

2.3 หลังทดลอง เมื่อเสร็จสิ้นการทดลอง ทำการทดสอบกับกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่ม หลังการทดลอง (Posttest) โดยให้แบบสอบถามฉบับเดียวกับที่ใช้ก่อนทดลอง

2.4 นำคะแนนที่ได้จากการทดลองทั้งสองครั้ง ของนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 มาวิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้วิธีทางสถิติเพื่อทดสอบสมมติฐาน

การวิเคราะห์ข้อมูล

ผู้วิจัยได้วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติต่อไปนี้

1. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังได้รับการให้สถานการณ์จำลอง โดยใช้สูตร t-test แบบ dependent

2. เปรียบเทียบความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังได้รับการให้เทคนิคแม่แบบโดยใช้สูตร t-test แบบ dependent

3. เปรียบเทียบความแตกต่างของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนที่ได้รับการให้สถานการณ์จำลองและที่ได้รับการให้เทคนิคแม่แบบ โดยใช้สูตร t-test แบบ Independent

4. เปรียบเทียบค่าคะแนนความถี่ของความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ปรากฏอาการทางด้านร่างกายที่ได้รับจากแบบบันทึกพฤติกรรมในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน ในวิชาภาษาไทย โดยการสังเกต

(รายละเอียดปรากฏในภาคผนวก ข)

สรุปผลของการศึกษาค้นคว้า

ผลการวิเคราะห์ข้อมูลจากการทดลองสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ก่อนและหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง แสดงว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ภายหลังได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง อย่างมีนัยสำคัญ ทางสถิติที่ระดับ.01
2. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ก่อนและหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ แสดงว่า นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ภายหลังได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง กลุ่มทดลองที่ 1 และนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ กลุ่มทดลองที่ 2 มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนแตกต่างกันอย่างไม่มีนัยสำคัญทางสถิติ

การอภิปรายผล

การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้เป็นการเปรียบเทียบ การใช้สถานการณ์จำลอง และการใช้อุปกรณ์แม่แบบ เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยปรากฏ ดังนี้

1. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 เป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 1 ซึ่งแสดงให้เห็นว่า สถานการณ์จำลองสามารถลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ทั้งนี้เพราะสถานการณ์จำลองเป็นการจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียงหรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้มากที่สุด เพื่อให้ให้นักเรียนได้เผชิญกับสภาพการด้วยตนเองโดยการปฏิบัติแสดงบทบาท และแสดงความคิดเห็นของตนเอง พร้อมทั้งรับฟังความคิดเห็นของ

คนอื่น นอกจากนั้นสถานการณ์จำลองยังทำให้นักเรียนมีโอกาสรายว่าความคิดเห็นของเขานั้นเป็นอย่างไร ถูกต้องแตกต่างหรือเหมือนกับเพื่อนอย่างไร จากการร่วมอภิปรายกับเพื่อน และผู้วิจัยและจากประสบการณ์ที่ได้รับในขณะที่มีการแสดงบทบาทในสถานการณ์จำลอง ทำให้นักเรียนเกิดการเรียนรู้ด้วยตนเองและเกิดความเข้าใจในเนื้อหา มีความรู้สึกร่วมกับเหตุการณ์ที่แสดง และสามารถลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลงได้

ผลการศึกษาวิจัยครั้งนี้สอดคล้องกับงานวิจัยของ นิติไทย นัมคณิสร์ (2537:86) พบว่า สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี ลดความวิตกกังวลก่อนการแสดงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 หลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และสอดคล้องกับงานวิจัยของ วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์ (2537:64) พบว่า สถานการณ์จำลองทำให้นักศึกษาพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร มีความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงานบนหอผู้ป่วยจิตเวชลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัย หทัยกาญจน์ ทองดี (2537:34) พบว่าสถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านหัวขกระบอก อำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี มีพฤติกรรมความประมาทในการเรียนลดลงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของสันติพงศ์ กินประดิษฐ์ (2534:75) พบว่า สถานการณ์จำลองทำให้นักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา มีผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลดังกล่าวข้างต้นน่าจะสรุปได้ว่าสถานการณ์จำลองสามารถทำให้ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ลดลงได้ ทั้งนี้เพราะสถานการณ์จำลอง เป็นการจำลองเหตุการณ์จริงที่เกิดขึ้นในการเรียน และจัดสภาพแวดล้อมให้ใกล้เคียง หรือเลียนแบบสภาพเหตุการณ์ที่เกิดขึ้นจริงให้มากที่สุด เพื่อที่ผู้เรียนจะได้เผชิญกับสภาพเหตุการณ์นั้น ๆ

ด้วยตนเองโดยการปฏิบัติ แสดงและอภิปรายออกความคิดเห็น ซึ่งทำให้ผู้เรียนสามารถเข้าใจในเหตุการณ์ที่เกิดขึ้น สามารถแก้ปัญหาและพบแนวทางปฏิบัติที่ถูกต้อง อีกทั้งสามารถเชื่อมโยงการเรียนรู้จากสถานการณ์จำลองไปสู่การปฏิบัติจริงได้

2. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งเป็นไปตามสมมติฐานข้อที่ 2 ทั้งนี้เพราะเนื้อเรื่องที่คุณวิจัยนำเสนอเป็นพฤติกรรมของแม่แบบซึ่งแสดงถึงความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนโดยแม่แบบเป็นนักเรียน ที่มีอายุและเรียนอยู่ในชั้นเดียวกัน และในเนื้อเรื่องยังแสดงให้เห็นถึงผลที่แม่แบบได้รับการจากการแสดงพฤติกรรมนั้น ๆ ด้วย ซึ่งสอดคล้องกับทฤษฎีการเรียนรู้ทางสังคมของเบนดورا (Bandura, 1977:2) ที่กล่าวว่า การเรียนรู้ของเด็กส่วนใหญ่เกิดจากการกระทำตามแบบผู้อื่น ดังนั้นการปรับพฤติกรรมเด็กจึงควรให้เด็กเห็นทั้งตัวอย่างที่ดีและไม่ดี เด็กจะรู้จักพิจารณาอย่างมีเหตุผลที่จะเลียนแบบหรือไม่เลียนแบบสิ่งต่าง ๆ ดังนั้นแม่แบบที่คุณวิจัยนำเสนอในวิดีโอซึ่งเป็นนักเรียนในวัยเดียวกันกับนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 จึงทำให้สนใจและเข้าใจพฤติกรรมของแม่แบบ รวมทั้งภายหลังการดูวิดีโอแล้วนักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายถึงพฤติกรรมที่เหมาะสม ควรเลียนแบบและพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม ไม่ควรเลียนแบบ ทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมจากแม่แบบได้อย่างเหมาะสม แสดงให้เห็นว่าการใช้เทคนิคแม่แบบเป็นวิธีหนึ่งที่ทำให้ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ซึ่งสอดคล้องกับงานวิจัยของ อรุณี ชินวงศ์อมร (2535:58) พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบ ทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชกรุงอนุสรณ์ (200ปี) กรุงเทพมหานคร มีการพูดที่เหมาะสมสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ อัจฉรา ชีวาพัฒนานุวงศ์ (2536:47) พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบทำให้นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร มีการใช้เวลาในการเรียนดีขึ้น อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่

ระดับ.01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ เกษม มีสง่า (2532:58) พบว่า การใช้ตัวแบบเพื่อลดความวิตกกังวลให้แก่ผู้เริ่มเรียนว่ายน้ำ ต่อความสามารถในการว่ายน้ำ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และสอดคล้องกับงานวิจัยของ ทัททิมา ระเบียงดี (2529:46) พบว่า การใช้เทคนิคแม่แบบโคทให้สไลด์การดำน้ำ เพื่อพัฒนาความเชื่อมั่นของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะวรรณาลัย กรุงเทพมหานคร มีความเชื่อมั่นในตนเองสูงขึ้นอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

จากเหตุผลดังกล่าวจึงทำให้นักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง

3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองกับนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ แตกต่างกันอย่างไรไม่มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ.01 นั่นคือ นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน ซึ่งไม่สอดคล้องกับสมมติฐานที่ 3 แสดงว่าวิธีการของทั้งสองวิธี ทำให้นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงได้ใกล้เคียงกัน แม้ว่าหลักการของทั้งสองวิธีจะแตกต่างกัน กล่าวคือ สถานการณ์จำลอง เป็นวิธีที่จำลองเหตุการณ์หรือสภาพการณ์ต่าง ๆ ให้ใกล้เคียงกับสภาพความเป็นจริงมากที่สุด เพื่อให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้จากการที่ได้เข้าไปสู่ในสถานการณ์นั้น นักเรียนได้ฝึกปฏิบัติและแก้ปัญหาต่าง ๆ ด้วยตนเอง ทำให้ผู้เรียนเกิดทักษะในการเรียนรู้ด้านต่าง ๆ ทำให้นักเรียนเชื่อมโยงการเรียนรู้ไปสู่การปฏิบัติจริงต่อไปได้ ดังคำกล่าวของ แบนดورا (Bandura, 1977:117-121) การได้เห็นผลการกระทำของบุคคลอื่นสามารถทำให้บุคคลเปลี่ยนแปลงพฤติกรรมได้เช่นเดียวกับการที่บุคคลนั้นได้ลงมือกระทำพฤติกรรมนั้นด้วยตนเอง ดังผลการวิจัยของ กรรณิการ์ สุปโคกสูง (2538:68) ได้ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนขวาง อำเภอโนนไทย

จังหวัดนครราชสีมา จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนที่ใช้การใช้สถานการณ์จำลอง และนักเรียนที่ใช้เทคนิคแม่แบบ มีความสามารถในการทำงานกลุ่มไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ และสอดคล้องกับผลการวิจัยของ ทราชทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ (2537:77-78) ที่ศึกษาการเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียวสะอาด) กรุงเทพมหานคร จำนวน 24 คน พบว่า นักเรียนที่ใช้สถานการณ์จำลอง และการใช้เทคนิคแม่แบบมีความสามารถ มีความสามารถในการแก้ปัญหาไม่แตกต่างกัน อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ

การใช้เทคนิคแม่แบบที่ผู้วิจัยใช้ในการศึกษาคั้งเป็นวิธีทัศน์ ซึ่งได้เห็นทั้งภาพและได้ยินทั้งเสียงของตัวละคร ทำให้นักเรียนเกิดความกระตือรือร้น ความสนใจ และไม่เบื่อหน่าย สอดคล้องกับที่สวุดี ศรีเลณวัติ (2526 : 31) ได้กล่าวไว้ว่าเด็กส่วนใหญ่โดยเฉพาะเด็กวัยเรียนชอบดูโทรทัศน์มากที่สุด ในปัจจุบันเทปโทรทัศน์เป็นสิ่งเร้าที่มีคุณภาพสูงสำหรับเด็กวัยเรียนซึ่งสนใจใคร่รู้และชอบสิ่งแปลก ๆ ใหม่ ๆ เป็นภาพที่เคลื่อนไหวได้สามารถติดต่อขยายให้เด็กดูได้ครั้งละหลาย ๆ คน เทปโทรทัศน์จึงมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ของเด็ก ประกอบกับแม่แบบที่ผู้วิจัยนำมาเสนอในวิธีทัศน์นี้เป็นนักเรียนในห้องเดียวกับนักเรียนในกลุ่มทดลองที่ 2 การใช้เทคนิคแม่แบบ และเป็นที่รู้จักของนักเรียนทุกคน นักเรียนจึงสนใจที่จะติดตามพฤติกรรมและผลที่แม่แบบได้รับจากการแสดงพฤติกรรม รวมทั้งภายหลังจากการดูวิธีทัศน์แล้วนักเรียนได้ร่วมกันอภิปรายแสดงความคิดเห็นทั้งทางบวกและพฤติกรรมทางลบ ทำให้นักเรียนเกิดความคิดที่จะเลียนแบบพฤติกรรมจากแม่แบบที่ดี จึงทำให้กลุ่มทดลองที่ 2 การใช้เทคนิคแม่แบบจะมีผลของคะแนนความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นของนักเรียนลดลงมากกว่า กลุ่มทดลองที่ 1 ซึ่งได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง ซึ่งเมื่อนำมาหาค่าเฉลี่ยความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนจึงไม่แตกต่างกันอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ จึงสามารถจะนำการทดลองการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อลดความ

วิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนได้ทั้งสองวิธี จากการสังเกตของ
ผู้วิจัยนักเรียนในกลุ่มทดลองทั้งสองกลุ่มนี้ มีความกระตือรือร้นและมีความตั้งใจจริง
ที่จะทำให้ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลง ผลที่ได้รับจึงไม่แตกต่างกัน
ดังที่ได้กล่าวไว้ข้างต้น

ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะทั่วไป

1.1 การศึกษาค้นคว้าครั้งนี้แสดงให้เห็นว่า สถานการณ์จำลองและ
เทคนิคแม่แบบสามารถทำให้ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
ลดลง จึงควรส่งเสริมให้มีการนำสถานการณ์จำลองและเทคนิคแม่แบบไปใช้ในการ
การลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนทุกระดับชั้น รวมทั้ง
นักศึกษาระดับมหาวิทยาลัย และผู้ที่อยู่ในวัยของการทำงาน ซึ่งผู้วิจัยได้เคยมี
ส่วนร่วมในการอบรมสัมมนาด้านการศึกษาในหลายสถานที่ เห็นว่า เมื่อในที่ประชุม
อบรมสัมมนาและเปิดโอกาสให้แสดงความคิดเห็นและพูดในที่ประชุม ผู้ร่วมประชุม
มักจะเกิดความประหม่า วิตกกังวลในการพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ จึงไม่กล้า
แสดงความคิดเห็นอะไร นั่งเฉย พังคนอื่นแสดงความคิดเห็นเป็นส่วนใหญ่ จึงน่าจะ
ลองนำทั้งสองวิธี หรือวิธีใดวิธีหนึ่งไปใช้กับผู้ที่อยู่ในวัยของการทำงาน

1.2 ควรมีการฝึกอบรม ครูผู้สอนและผู้ที่เกี่ยวข้องกับนักเรียน
อาจคัดเลือกโปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง และโปรแกรมการใช้เทคนิค
แม่แบบเกี่ยวกับการลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนไปใช้หรือปรับให้ให้
เหมาะสมกับสภาพปัญหาของนักเรียนของแต่ละระดับชั้น และแต่ละโรงเรียน

2. ข้อเสนอแนะในการศึกษาวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเทคนิคอื่นไปลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
ของนักเรียน เช่น การให้คำปรึกษา การให้กิจกรรมกลุ่ม เป็นต้น

2.2 ควรเปรียบเทียบวิธีการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้

เทคนิคแม่แบบ ปรับใช้กับพฤติกรรมอื่น เช่น ความเสียสละ การสอนจริยศึกษา
วินัยทางสังคม การสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียน เป็นต้น

2.3 ควรนำวิธีการใช้สถานการณ์จำลองและเทคนิคแม่แบบไปใช้

กับกลุ่มทดลอง หรือกลุ่มตัวอย่างระดับอื่น ซึ่งมีปัญหาเกี่ยวกับความวิตกกังวลใน
การพูดหน้าชั้นเรียน เช่น ระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย และระดับอุดมศึกษา เป็นต้น

2.4 ควรมีการศึกษาเปรียบเทียบแม่แบบเพื่อลดความวิตกกังวล

ในการพูดหน้าชั้นเรียน เช่น ภาพยนตร์ การ์ตูน สไลด์ เป็นต้น

บรรณานุกรม

บรรณานุกรม

- กมลรัตน์ หล้าสงฆ์. จิตวิทยาการศึกษา. กรุงเทพฯ : มหามกุฏราชวิทยาลัย, 2522.
- กรรณิการีย์ สุปโคกสูง. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองกับการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการทำงานกลุ่มของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านดอนขวาง อำเภอโนนไทย จังหวัดนครราชสีมา. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.
- กันยา ประสงค์เจริญ. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อพัฒนาวินัยในตนเองด้านความรู้สึกรับผิดชอบ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- กาญจนา พงศ์ฤกษ์. ความสัมพันธ์ระหว่างกันของพฤติกรรมที่เหมาะสมในการแสดงออก ความวิตกกังวลและความรู้สึกเห็นคุณค่าในตนเอง. วิทยานิพนธ์ ค.ม. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2523. อัดสำเนา.
- เกษม มีสง่า. ผลการใช้ตัวแบบเพื่อลดความวิตกกังวลให้แก่ผู้เริ่มเรียนว่ายน้ำต่อความสามารถในการว่ายน้ำ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2532. อัดสำเนา.
- ศีกฤทัย บุขบา. ผลการสอนโดยใช้สถานการณ์จำลองและวิธีไม่ใช้สถานการณ์จำลอง วิชาสังคมศึกษา หน่วยปัญหาในโลกปัจจุบัน ชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 3. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2526. อัดสำเนา.
- จินดา งามสุทธิและอัมพร สุขเกษม. การพูด. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : จิตกัมม์การพิมพ์, 2516.

จำลอง ดิษยวณิช. จิตเวชศาสตร์. พิมพ์ครั้งที่ 2. เทียงใหม่: โรงพิมพ์

พระสังฆการพิมพ์ 2522.

ชวีรียนาท จิตต์บรรเทา. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง
และกรณีตัวอย่างที่มีต่อความมีน้ำใจของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6
โรงเรียนวัดบ่อ (นันทวิทยา) อำเภอปากเกร็ด จังหวัดนนทบุรี.

ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ

ประสานมิตร, 2538. อัดสำเนา.

ทรายทอง ตั้งวงศ์ถาวรกิจ. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลอง

และการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อความสามารถในการแก้ปัญหาของ

นักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธาตุทอง (เรือนเขียว

สะอาด) กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.

อัดสำเนา.

ทัศนิตา ระเป็ยบดี. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบโดยใช้สไลด์ การ์ตูน เพื่อพัฒนา

ความเชื่อมั่นในตนเองของนักเรียนชั้นประถมปีที่ 6 โรงเรียนฤทธิยะ-

วรณาลัย กรุงเทพมหานคร. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :

มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2529. อัดสำเนา.

กิตติวัฒน์ มฤคพิทักษ์. พูดได้พูดเป็น สำนักพิมพ์ก้องหล้า, 2522.

ทิศนา ขัมมณี. การใช้บทบาทสมมติในการเรียนการสอน 6(2) : 41-48 ;

กรกฎาคม-สิงหาคม 2519.

ธำรง น่วมศิริ. การทดลองใช้ข่าวหนังสือพิมพ์สร้างสถานการณ์จำลองใน

วิชาจริยศึกษาเพื่อเหตุผลเชิงจริยธรรมและพฤติกรรมเชิงจริยธรรม

ของนักเรียน. ปริญญาานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัย

ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2527. อัดสำเนา.

นาคยา ภัทรแสงไทย. ยุทธวิธีการสอนสังคม. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์, 2525.

- นิติไทย นัมคณิสรณ์. การเปรียบเทียบผลของการฝึกฝนคลาสสิกและการเล่น
ใช้สถานการณ์จำลองที่มีความวิตกกังวลก่อนการแสดงของนักเรียนชั้นต้น
ปีที่ 3 วิทยาลัยนาฏศิลป์จันทบุรี จังหวัดจันทบุรี. ปรินิพนธ์ กศ.ม.
กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537.
อัดสำเนา.
- นิพนธ์ ศศิธร และคนอื่น ๆ. หนังสือเรียนภาษาไทย การพูด ท011. กรุงเทพฯ:
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- _____. หลักการพูดต่อชุมชน. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2528.
- บรรเทา กิตติศักดิ์. เสริมทักษะภาษา ระดับมัธยมศึกษาตอนต้น. กรุงเทพฯ :
สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2537.
- บรรเทา กิตติศักดิ์และกัมพูชนาฏ เปรมกมล. การพินิจวรรณคดีมรดกเฉพาะเรื่อง
ท034. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- ประมวญ ดิฉินสัน. ทฤษฎีจิตวิทยาว่าด้วยบุคลิกภาพ. มหาสารคาม : วิทยาลัย
วิชาการศึกษามหาสารคาม, 2511. (เอกสารทางวิชาการ ฉบับที่ 1).
- ประสิทธิ์ บัววลี. การศึกษาเปรียบเทียบความวิตกกังวล ความเกรงใจ และ
ความคิดสร้างสรรค์ของนักเรียนไทยในต่างประเทศ นักเรียนไทยใน
กรุงเทพฯ และนักเรียนนานาชาติ. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ :
วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2514. อัดสำเนา.
- ผ่องพรรณ เกิดพิทักษ์. การปรับพฤติกรรมเบื้องต้น. กรุงเทพฯ: ทบวงมหาวิทยาลัย,
2536.
- พุกชาดิ เพชรสกลิต. การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการ
อภิปรายกลุ่มที่มีพฤติกรรมกำกวมปัญหาสิ่งแวดล้อมของนักเรียนชั้นประถม
ศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดธรรมมงคล กรุงเทพมหานคร. ปรินิพนธ์
กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535.
อัดสำเนา.

- เพ็ญศรี วชิราวิโรจน์. การฝึกพฤติกรรมกล้าแสดงออก เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนอุลิตไพบูลย์ชนูปถัมภ์ จังหวัดชัยนาท. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2522. จัดสำเนา.
- มยุรี อนันตมงคล ผศ. และคนอื่น ๆ. ทักษะสัมพันธ์เสริมการเรียนรู้รายวิชา ท 101 ท 102. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2531.
- วรรณ เลิศขันธ์. ผลของการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองที่มีต่อแนวคิดแก้ปัญหาและผลสัมฤทธิ์ทางการเรียน วิชาสังคมศึกษา ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1. ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2528. จัดสำเนา.
- วราภรณ์ ตระกูลสฤษดิ์. ผลการใช้สถานการณ์จำลองที่มีต่อความวิตกกังวลในการฝึกปฏิบัติงาน บนหอผู้ป่วยจิตเวช ของนักเรียนพยาบาลชั้นปีที่ 3 วิทยาลัยพยาบาลเกื้อการุณย์ สำนักการแพทย์ กรุงเทพมหานคร : ปรินิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. จัดสำเนา.
- วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. คู่มือครูภาษาไทยเสริมทักษะภาษา ท211. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์ไทยวัฒนาพานิช, 2526.
- _____. ภาษาวิจารณ์ เล่ม 1 ท605. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2535.
- _____. ภาษาวิจารณ์ เล่ม 2 ท606. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2532.
- _____. วรรณสารวิทัศน์ เล่ม 1 ท401. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2533.
- _____. ทักษะพัฒนา เล่ม 1 ท401 ท402. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว, 2530.

- วินัย พัฒนรัฐ และคนอื่น ๆ. ภาษาไทยชั้นประถมศึกษาปีที่ 5. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด วี.เจ.พรินติ้ง, 2521.
- วีระ อุตสาหะ. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อมารยาทในชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสรรพวิทยวิทยา จังหวัดชัยนาท. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- วัลลภ กันทรพย์. การศึกษาความสัมพันธ์ระหว่างความตั้งใจเรียนระดับความปรารถนาในการสอบและความวิตกกังวลในการเรียนกับความสำเร็จในการเรียน. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2513. อัดสำเนา.
- วัลลภ ปิยะมโนธรรม. "การรักษาโรคประสาทด้วยตนเอง" วารสารใกล้หมอ 2 : 76 ; กุมภาพันธ์ 2525.
- วิภา มีสวัสดิ์. การศึกษาผลของวิธีการที่มีระบบในการลดความรู้สึกกลัวในการพูดหน้าชั้นเรียนของนิสิต มศว.ประสานมิตร. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ:มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2523. อัดสำเนา.
- วิรัช ลภิตนกุล. วาทนิเทศและวาทศิลป์. สำนักพิมพ์โอเดียนสโตร์, 2526.
- วิมลพรรณ กลางมณี. ผลของการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อพฤติกรรมประชาธิปไตยด้านคารวะธรรมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนบ้านใจดีอำเภอขุขันธ์ จังหวัดศรีสะเกษ. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.
- สถาบันพัฒนาบุคคลและธุรกิจ. ศิลปการพูดและพัฒนาผู้นำ. กรุงเทพฯ : 2536.
- สมบูรณ์ เสนีย์วงศ์ ณ อยุธยา. การเปรียบเทียบผลของการเรียนกลุ่มสร้างเสริมประสบการณ์ชีวิตของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 4 ที่เรียนหน่วยการทำมหากินด้วยการสอนแบบใช้และไม่ใช้สถานการณ์จำลอง. ปรินุณานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ: มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2525. อัดสำเนา.

- สมพงษ์ จิตระดับ. "การสอนจรรยาวิชาด้วยสถานการณ์จำลอง; ประชาสัมพันธ์. 24(6):15-21; มีนาคม, 2522.
- สมิต สัณยุกร. คู่มือฝึกพูดต่อที่ชุมชน. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์เกษมสัมพันธ์, 2512.
- สวนิต ยมาภัยและถิรนนท์ อนวัชศิริวงศ์. หลักการพูดขั้นพื้นฐาน โครงการตำรา ราคาประหยัด ภาควิชาวาทยวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สันติพงศ์ ทินประดิษฐ์. การเปรียบเทียบผลสัมฤทธิ์ทางการเรียนและความสามารถในการสร้างความคิดรวบยอดของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่เรียนวิชาสังคมศึกษา ด้วยการสอนโดยใช้เกมสถานการณ์จำลองกับการสอนตามคู่มือครู. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2534. อัดสำเนา.
- สุภา กิจจาท "การใช้สถานการณ์จำลอง; เอกสารการประชุมปฏิบัติการเกี่ยวกับการสอนแบบจุลภาค. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตำรวจ, 2529.
- สุนีย์ ตันติพัฒนานันท์. เอกสารประกอบการอบรมเชิงปฏิบัติการเรื่องการพยาบาลจิตเวช. 10 กรกฎาคม-18 สิงหาคม, 2521. อัดสำเนา.
- สุวิทนา อารีพรรค. ความผิดปกติทางจิต. โรงพิมพ์จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย, 2524.
- สำเนียง มณีกาญจน์ และคนอื่น ๆ. หลักนักพูด. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ห้างหุ้นส่วนจำกัด ภาพพิมพ์, 2531.
- สำเร็จ เวชสมุทร. "การใช้สถานการณ์ในวิทยาลัยครู; ครูปริทัศน์ 5(2) 18-19 ; มกราคม, 2533.
- หทัยกาญจน์ ทองดี. การใช้สถานการณ์จำลองเพื่อลดความประมาทในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนชุมชนบ้านห้วยกระบอกอำเภอบ้านโป่ง จังหวัดราชบุรี. ปรินทิพนิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2537. อัดสำเนา.

อรรวรรณ ปิรันธน์โอวาท. เราจะจัดการกับความกลัวในการสื่อสารหรือการประหม่าหน้าเวทีได้อย่างไร. แผนกวิชาวาทวิทยา คณะนิเทศศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย 2522.8 หน้า เอกสารประกอบการฝึกอบรมเรื่องการพัฒนาให้สัมฤทธิ์ผล

อาภา จันทรสกุล. ทฤษฎีและวิธีการให้คำปรึกษาในโรงเรียน. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์, 2528.

อรุณี ชินวงศ์อมร. ผลการเปรียบเทียบบทบาทสมมติและเทคนิคแม่แบบที่มีต่อการพูดที่เหมาะสมของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสมโภชกรุงธนบุรี (200 ปี). วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2535. อัดสำเนา.

อัมใจ พุทธรัตตะ. ผลของการผ่อนคลายความเครียดแบบจิตตุมกายต่อความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 5 โรงเรียนสตรีวัดระฆัง กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2530. อัดสำเนา.

อักษรศาสตร์ ศรีเรือน. สู่โลกกว้าง. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ตะวันออกจำกัด, 2537.

อัจฉรา ชีวาพัฒนานวงศ์. ผลการใช้เทคนิคแม่แบบที่มีต่อการใช้เวลาในการเรียนของนักเรียนชั้นประถมศึกษาปีที่ 6 โรงเรียนวัดแจ้งร้อน กรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร, 2536. อัดสำเนา.

อัญชลี แจ่มเจริญ. "สถานการณ์จำลองกับการเรียนการสอน" มิตรครู. 21(9) : 5-9; พฤษภาคม 2522.

อัมพร แก้วสุวรรณ. วิชาการพูด. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์บรรณกิจ, 2522.

อำพล โอ่งเคลือบ. ความวิตกกังวลความสามารถในการอ่าน และทักษะอื่นบางประการของบุคลิกภาพ. วิทยานิพนธ์ กศ.ม. กรุงเทพฯ : วิทยาลัยวิชาการศึกษา ประสานมิตร, 2515. อัดสำเนา.

Ausubel, David P. Education Psychology : A Cognitive View.

New York : Holt Rinechart and Winston, Inc., 1968.

Bandura, Albert. Social Learning Theory. New Jersey :

Prentice-Hall, 1977.

Barker, Larry L. and Robert J. Kibler. Speech Communication

Behavior. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice -

Hall, 1971.

Blackman, Garth J. and Addlph Silberman. Medification of

Child and Adolescent Behavior. Belmont California

Wadsworth Publishing Company Inc., 1975.

Buss, Arnold H. Self-Conscious and Social Anxiety. San

Francisco, W.H. Freeman and Company, 1980.

Cattell, Raymond B. "The Nature and Measurement of Anxiety,"

Contemporary Reading in General Psychology. 2 nd ed.

Boston: Houghton Mifflin, 1965

Cattell, R.B. and I.H. Scheier. The Meaning and Measurement

of Neuroticism and Anxiety. 263-264 p. New York :

The Ronald Press Company, 1961.

- Cherry, Kendric Hauck. "Simulation in Hight School Social Studies ; Students Cognitive Retention and Pupil Teacher Effective Perception" Dissertation Abstracts International. 34 : 4712-4713 ; Febryary, 1972.
- Cruick, Shank D. "Nature of Simulation and Games : A Preliminary Inquiry" Education Teachnology. July, 1972.
- Epstein, Seymour. "The Nature of Anxiety" in Anxiety : Current Trends in Theory and Research. p. 291-337. New York : dited by Charles D. Spielbrger. V.1. Academic Press, 1972.
- GAVALAS, Nicholas. "Group Systematic Desensitization with Test - Anxious Ninth - Grade Students of Differing Locus of Control Orientation", Dissertation Abstracts. 38 (1) : 17-19; July, 1977.
- Geller, Danial M. "Involvement in Role Playing Simulation; A Demonstration with Studieds on Obedience", Journal of Personality and Social Psychology. 36:219 ; November, 1978.
- Hjelle, Larry A. and Danieal J. Ziegler. Personality Theories : Basic Assumptions Research and Application New York : McGraw - Hill, 1983.

- Leopoldo, Joseph Macias. "The Use of Simulation in Foreign Language Teacher Education in Activity Specific Teaching Simulation;" Dissertation Abstracts International, 33 : 1567-1568 ; October, 1972.
- Levitt, Eugene E. The Psychology of Anxiety. New York : Bobbs - Merrill Company, Inc., 1967.
- Mowrer, O.H. "Anxiety and Learning;" in Contribution to Modern Psychology. p. 264-269. New York : Edited by Don E. Dulany J.R. and Others, Oxford University Press, 1963.
- Patterson, C.H. Theories of Counseling and Psychotherapy. 2 nd ed. New York : Harper and Row Publishers, 1973.
- Postma, Charles Henry. "Simulation in Hight School Social Studies; Students Gognitive Retention and Pupil Teacher Effective Perception;" Dissertation Abstracts International. 34(8) : 4712-4713 - A; February, 1974.
- Ross, Raymond S. Speech Communication : Fundamental and Practice. Englewood Cliffs, New Jersey: Prentice-Hall, 1974.

Schuttz, Landalt L. Simulation in Social and Administrative Science New Jersey : Englewood Cliffs, Prenitice-Hall Inc., 1972.

Spie Iberger, Charles D. "Theory and Research on Anxiety" edited by Charles D. Spie Iberger" Anxiety and Behavior. New York: Academix Press Inc., 1968.

Strang, Ruth. The Adolescent Views Himself. New York : McGraw - Hill, 1957.

Twelger, Paul. A "Designing Simulation System", Educational Teachnology. 64-70 ; October, 1969.

ภาคผนวก

ภาคผนวก ก

1. แบบบันทึกอาการความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
2. แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
3. แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวล
ในการพูดหน้าชั้นเรียน (ค่า t)
4. แสดงคะแนนอาการความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

แบบบันทึกพฤติกรรมการวัดกักขฬในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน

วิชา.....ชั้น.....

วันที่.....เวลา.....

กลุ่มทดลองที่.....

นักเรียน คนที่	อาการที่เกิดทางร่างกาย														
	พูดเบา เกินไป	พูดเร็ว เกินไป	พูดช้า เกินไป	พูด วกวน	พูด ตะกุก ตะกัก	พูดหยุด กลางคัน	ออกไปพูด ช้ากว่าที่ ควรจะเป็น	เสียง สั้น	หายใจ เร็ว	ขาสั่น	มือสั่น	หน้าซีด	หน้าแดง	ไม่สบ สายตา ผู้ฟัง	อื่น ไม่อยู่นิ่ง
1															
2															
3															
4															
5															
6															
7															
8															
9															
10															
รวม															

หมายเหตุ แบบบันทึกพฤติกรรมการวัดกักขฬในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนนี้

ใช้บันทึกก่อนการทดลอง และหลังการทดลองเท่านั้น

แบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน

ชื่อ.....ชั้น.....ที่อยู่ปัจจุบัน.....

คำชี้แจง แบบสอบถามฉบับนี้เป็นแบบสอบถามเกี่ยวกับความรู้สึกของนักเรียน ก่อนออกมาพูดหน้าชั้นเรียน และในขณะที่ออกมาพูดหน้าชั้นเรียน ขอให้ให้นักเรียน นึกถึงเหตุการณ์ก่อนออกมาพูดและในขณะที่พูดหน้าชั้นเรียน เช่น ออกมารายงาน และอภิปรายหน้าชั้นเรียน นึกถึงความรู้สึกที่เกิดขึ้นก่อนพูดและในขณะที่ออกมาพูด หน้าชั้นเรียน หลังจากนั้นขอให้นักเรียนอ่านข้อความเหล่านี้ทีละข้อพิจารณาตอบ ตามความรู้สึกหรือความเป็นจริงของนักเรียนให้มากที่สุด แบบสอบถามนี้ไม่ใช่ การทดสอบจึงไม่มีถูกหรือผิด ขอให้นักเรียนตอบด้วยความสบายใจ คำตอบที่ได้ จะเก็บไว้เป็นความลับ

ให้นักเรียนกาเครื่องหมาย / ลงในช่องที่นักเรียนเห็นว่าตรงกับความรู้สึกของนักเรียนมากที่สุด เพราะฉะนั้นนักเรียนจะต้องทำครบทุกข้อ หากนักเรียน ลืมหรือจดเว้นไม่ตอบข้อใดข้อหนึ่งแม้เพียงข้อเดียว แบบสอบถามของนักเรียน จะไม่สมบูรณ์ ไม่สามารถนำมาประเมินผลได้

ข้อ	ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	<u>ก. ก่อนการพูดหน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้า</u> <u>จะรู้สึกหรือมีอาการต่อไปนี้</u>			
1.	รู้สึกตื่นเต้น			
2.	รู้สึกไม่มั่นใจเมื่อใกล้ถึงเวลาพูด			

ข้อ	ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
3.	รู้สึกกังวลใจเมื่อจะต้องพูดต่อหน้าคนอื่น			
4.	ทั้ง ๆ ที่ข้าพเจ้าเตรียมตัวเกี่ยวกับเรื่องที่จะพูดหน้าชั้นเรียนมาแล้ว แต่เมื่อใกล้เวลาจะออกไปพูด ข้าพเจ้ารู้สึกว่าไม่รู้จะพูดอะไร			
5.	รู้สึกอึดอัดใจ			
6.	รู้สึกหัวใจเต้นแรง			
7.	รู้สึกหายใจเร็ว			
8.	ข้าพเจ้ากลัวจะพูดไม่ได้ดังอย่างที่ตั้งใจไว้			
9.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ เพราะกลัวจำเนื้อหาที่พูดสับสน			
10.	ข้าพเจ้ารู้สึกกระวนกระวายใจ			
11.	ข้าพเจ้ารู้สึกว่าออกไปพูดช้ากว่าที่ควรจะเป็น			
12.	ข้าพเจ้ารู้สึกกังวลใจ เพราะกลัวจำเนื้อหาที่พูดไม่ได้			
13.	ข้าพเจ้ารู้สึกปกติดี ไม่ตื่นเต้น ไม่กลัว ไม่แตกต่างจากเวลาธรรมดา			

ข้อ	ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
	<u>ก. ขณะพูดหน้าชั้นเรียน ข้าพเจ้ารู้สึก</u> <u>หรือมีอาการดังต่อไปนี้</u> 14. รู้สึกว่าพูดได้ดี 15. รู้สึกว่าตัวเองหน้าซีด 16. รู้สึกว่าตัวเองหน้าแดง 17. รู้สึกว่าหัวใจเต้นแรง 18. รีบ ๆ พูด เพื่อจะได้ไม่ต้องเผชิญกับสายตา ผู้ฟัง 19. รู้สึกว่าตนเองพูดตะกุกตะกัก 20. รู้สึกว่าเนื้อหาที่พูดนั้นวอกวนไปมา 21. กลัวว่าผู้ฟังจะทราบว่าข้าพเจ้าประหม่า 22. รู้สึกตื่นเต้นมากจนไม่รู้ว่าตนเองพูดอะไร ออกไป 27. ข้าพเจ้าลืมเนื้อหาบางตอนที่พูด 26. ข้าพเจ้าไม่สามารถแสดงความรู้สึกให้ สอดคล้องกับเรื่องที่พูดได้ 27. ข้าพเจ้าลืมเนื้อหาบางตอนที่พูด 28 เวลาพูดต่อหน้าคนจำนวนมาก ๆ ข้าพเจ้า ไม่สามารถควบคุมตนเองทำให้พูดเสียงเบา เกินไป			

ข้อ	ข้อความ	ระดับความวิตกกังวล		
		มาก	ปานกลาง	น้อย
29.	ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่			
30.	ข้าพเจ้ามักพูดเร็ว			
31.	ข้าพเจ้ามักพูดซ้ำเกินไป			
32.	ข้าพเจ้ามักยืนไม่อยู่นิ่ง			
33.	ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่เสียงสั่น			
34.	ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่มือสั่น			
35.	ข้าพเจ้ารู้สึกว้าเหว่ถ้ามีคนฟังข้าพเจ้าพูด หลาย ๆ คน ข้าพเจ้าจะประหม่าจนหยุดพูด กลางคัน			

ตาราง 6 แสดงค่าอำนาจจำแนกของแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูด
หน้าชั้นเรียน

ข้อที่	ค่า t	ข้อที่	ค่า t
1.	7.68	19	7.13
2.	5.08	20	5.50
3.	5.13	21	6.64
4.	4.93	22	7.93
5.	9.24	23	6.03
6.	8.44	24	7.53
7.	5.53	25	4.51
8.	7.90	26	2.82
9.	6.67	27	5.13
10.	4.17	28	4.48
11.	8.69	29	7.86
12.	7.03	30	2.72
13.	5.00	31	3.95
14.	2.01	32	3.32
15.	6.96	33	5.55
16.	4.53	34	4.05
17.	7.93	35	6.47
18.	7.36		

ค่าความเชื่อมั่นของแบบสอบถามทั้งฉบับ = .91

ตาราง 7 แสดงคะแนนความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 ก่อนและหลังการใช้สถานการณ์จำลอง

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนน
1.	94	56	38
2.	91	59	32
3.	90	56	34
4.	84	46	38
5.	82	53	29
6.	81	54	27
7.	81	42	39
8.	78	49	29
9.	78	62	16
10.	78	52	26

ตาราง 8 แสดงคะแนนความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ก่อนและหลังการใช้เทคนิคแม่แบบ

คนที่	ก่อนการทดลอง	หลังการทดลอง	ผลต่างของคะแนน
1.	104	57	47
2.	101	58	43
3.	85	52	33
4.	81	62	19
5.	81	59	22
6.	80	49	31
7.	80	61	19
8.	78	45	33
9.	78	60	18
10.	78	44	34

ตาราง 9 แสดงคะแนนผลต่างของคะแนนอาการความวิตกกังวลในการพูดหน้า
ชั้นเรียนของนักเรียน หลังการใช้สถานการณ์จำลองและการให้เทคนิคแม่แบบ

คนที่	กลุ่มทดลองที่ 1	กลุ่มทดลองที่ 2
1.	38	47
2.	32	43
3.	34	33
4.	38	19
5.	29	22
6.	27	31
7.	39	19
8.	29	33
9.	16	18
10.	26	34

ตาราง 10 แสดงคะแนนความถี่และอันดับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
กลุ่มทดลองที่ 1 ที่ปรากฏอาการด้านร่างกายที่ได้จากแบบบันทึกความวิตกกังวล
ในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน โดยการสังเกตจากการให้นักเรียนออกไป
พูดหน้าชั้นเรียนก่อนการทดลอง เรื่อง "ความต้องการของท้าวเจ้า" คนละ
3-5 นาที และหลังการทดลอง เรื่อง "สิ่งที่ฉันประทับใจ" คนละ 3-5 นาที

รายการ	ความวิตกกังวลที่ปรากฏ ทางด้านร่างกาย	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
1.	พูดเบาเกินไป	4	11	0	9
2.	พูดเร็วเกินไป	10	5	2	5
3.	พูดช้าเกินไป	2	14	0	9
4.	พูดวกวน	5	8	0	9
5.	พูดตะกุกตะกัก	15	4	5	4
6.	พูดหยุดกลางคัน	18	2	8	3
7.	ออกไปพูดช้ากว่าที่ควรจะเป็น	8	6	0	9
8.	เสียงสั่น	8	6	1	6
9.	หายใจเร็ว	4	11	0	9
10.	ขาสั่น	5	8	1	6
11.	มือสั่น	1	15	0	9
12.	หน้าซีด	4	11	1	6
13.	หน้าแดง	5	8	0	9
14.	ไม่สบตาผู้ฟัง	20	1	10	2
15.	ยืนไม่อยู่นิ่ง	18	2	12	1

ตาราง 11 แสดงคะแนนความถี่และอันดับความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
กลุ่มทดลองที่ 2 ที่ปรากฏอาการด้านร่างกายที่ได้จากแบบบันทึกความวิตกกังวล
ในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน โดยการสังเกตจากการให้นักเรียนออกไป
พูดหน้าชั้นเรียนก่อนการทดลอง เรื่อง "ความต้องการของข้าพเจ้า" คนละ
3-5 นาที และหลังการทดลอง เรื่อง "สิ่งที่ฉันประทับใจ" คนละ 3-5 นาที

รายการ	ความวิตกกังวลที่ปรากฏ ทางด้านร่างกาย	ก่อนการทดลอง		หลังการทดลอง	
		ความถี่	อันดับ	ความถี่	อันดับ
1.	พูดเบาเกินไป	4	11	0	10
2.	พูดเร็วเกินไป	5	10	0	10
3.	พูดซ้ำเกินไป	7	8	1	8
4.	พูดววน	11	6	2	7
5.	พูดตะกุกตะกัก	20	2	7	4
6.	พูดหยุดกลางคัน	20	2	12	1
7.	ออกไปพูดช้ากว่าที่ควรจะเป็น	1	14	0	10
8.	เสียงสั่น	14	5	6	5
9.	หายใจเร็ว	10	7	5	6
10.	ชาลิ้น	6	9	0	10
11.	มือสั่น	1	14	0	10
12.	หน้าซีด	3	12	1	8
13.	หน้าแดง	3	12	0	10
14.	ไม่สบตาผู้ฟัง	21	1	10	3
15.	ยืนไม่อยู่นิ่ง	19	4	11	2

ตาราง 12 แสดงคะแนนผลต่างของความถี่ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน
 ของนักเรียนกลุ่มทดลองที่ 1 และกลุ่มทดลองที่ 2 ที่ลดลงหลังการทดลอง โดย
 การสังเกต จากการให้นักเรียนออกไปพูดหน้าชั้นเรียนคนละ 3-5 นาที

รายการ	ความวิตกกังวล ที่ปรากฏทางด้าน ร่างกาย	กลุ่มทดลองที่ 1 ความถี่ลดลง	กลุ่มทดลองที่ 2 ความถี่ลดลง
1. พูดเบาเกินไป		4	4
2. พูดเร็วเกินไป		8	5
3. พูดช้าเกินไป		2	6
4. พูดวกวน		5	9
5. พูดตะกุกตะกัก		10	13
6. พูดหยุดกลางคัน		10	8
7. ออกไปพูดช้ากว่าที่ควรจะเป็น		1	10
8. เสียงสั่น		7	8
9. หายใจเร็ว		4	5
10. ขาสั่น		4	6
11. มือสั่น		1	1
12. หน้าซีด		3	2
13. หน้าแดง		5	3
14. ไม่สบตาผู้ฟัง		10	11
15. สิ้นไม่อยู่นิ่ง		6	8

ภาคผนวก ข

- 5. โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง**
- 6. โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ**

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการให้สถานการณ์จำลอง 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญในการพูดและสื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะพูด	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนหยิบสลากรซึ่งประกอบด้วยชื่อ เครื่องดนตรี และเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ 2. ให้นักเรียนจับคู่ที่เครื่องดนตรีกับเสียงร้องของดนตรีชนิดเดียวกัน โดยให้นักเรียนทำท่าเล่นเครื่องดนตรีชนิดนั้น พร้อมทั้งส่งเสียงการเล่นดนตรีชนิดนั้นด้วย 3. ให้เวลาคู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถาม ทักทายส่วนตัวซึ่งกันและกัน 4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย 5. นักเรียนร่วมกันสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้และสรุปสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				มีความมุ่งหมาย เพื่อให้นักเรียนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนได้ทำความรู้จักกันเอง และแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย 6. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับความมุ่งหมาย วัน เวลา และวิธีดำเนินการของการให้สถานการณ์จำลองบทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม 7. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญในการพูด และการสื่อสารกับบุคคลอื่น นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะที่พูดและเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย 8. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	ไว้ดำเนินการ
2-6	การใช้ น้ำเสียง ในการ พูด หน้าชั้น เรียนด้าน อาการ ที่เกิดทาง ร่างกาย	สำเนียง เสียง ไพเราะ	1. เพื่อให้นักเรียน ฝึกการใช้เสียง ประกอบการพูดให้ เหมาะสมกับเรื่อง มีระดับเสียงหนัก เบา สูง ต่ำ ตามแต่ใจความ 2. เพื่อฝึกให้ นักเรียนรู้จักเว้น จังหวะ และวรรค ตอน พูดไม่ตะกุก ตะกัก มีอัตราซ้ำ เร็วพอเหมาะ 3. เพื่อให้ นักเรียนพูดแสดง ความรู้สึกตาม ธรรมชาติออกมา ในน้ำเสียง	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัย ดำเนินการใช้สถานการณ์ จำลองตามขั้นตอนดังนี้ การใช้สถานการณ์จำลอง 1. <u>ขั้นนำหรือขั้นเตรียม</u> ผู้วิจัยที่แจ้งจุดมุ่งหมาย ที่ต้องการให้เรีนรู้ เล่าเรื่องของสถานการณ์ ที่นำมาใช้จากนั้นนักเรียน และผู้วิจัย ช่วยกันเลือก ผู้แสดงบทบาท 2. <u>ขั้นดำเนินการกิจกรรม</u> นักเรียนแสดงบทบาท บทบาทไปตามลำดับเหตุการณ์ ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10 - 15 นาที 3. <u>ขั้นวิเคราะห์และ อภิปรายผล</u> ผู้วิจัยให้นักเรียน วิเคราะห์บทบาทที่แสดง ในขณะปฏิบัติกิจกรรม และ แลกเปลี่ยนประสบการณ์
3	เล่าเหตุ การณ์ที่ น่าสนใจ	รู้เฟื่อง เรื่องไทย	1. เพื่อฝึกให้ นักเรียนพูดหน้าชั้น ได้ตามที่ผู้สอนกำหนด	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
4	การสร้าง ความกล้า หาญและ การเป็น ผู้นำ	เลิกทาส	2. เพื่อฝึกให้ นักเรียนไม่พูดไร้ จุดหมาย ทำให้ นักเรียนมีความ เชื่อมั่นว่าพูดได้โดย โดยตลอด เป็นผล ให้คลายความ ประหม่าในการพูดได้ ส่วนหนึ่ง	4. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนทบทวนสรุป สาระและข้อคิด ที่ได้รับ จากการใช้สถานการณ์ จำลอง แล้วผู้วิจัยสรุป เพิ่มเติม <u>การประเมินผล</u> สังเกตจากการแสดง ของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย
			1. เพื่อให้นักเรียน สร้างความกล้าหาญ ในตนเอง และฝึก ลักษณะความเป็นผู้นำ 2. เพื่อให้นักเรียน มองเห็นความสามารถ และคุณค่าของตนเอง ในด้านการพูด	
5	การจัด หัวข้อใน การพูด	ความสำคัญ ของการจัด ลำดับเรื่อง	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน มีการวางแผนในการ พูดล่วงหน้า ในการ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
	หน้าชั้น		จัดหัวข้อลำดับ ความ ก่อนหลังของเรื่องที่จะพูด 2. เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นให้นักเรียน ทำให้คลายความประหม่า ประหม่า หายหวั่นเกรง ผู้ฟัง	
6	การพูด จูงใจ	เจ้าโพน เอี้ย	เพื่อฝึกให้นักเรียน รู้จักเทคนิคการพูด จูงใจ เพื่อจัดและลด ความตึงเครียดอาการ ด้านทางร่างกาย เช่น อาการชาลิ้น มือลิ้น ลิ้นไม่ขยับ	
7-11	การพูด ความวิตก กังวลใน การพูด หน้าชั้น เรียนด้าน	การเปิดตัว	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน สำรวจเรื่องราวเกี่ยวกับ ตนเอง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียน เรียนรู้การเก็บสาระ สำคัญของเรื่องที่เกี่ยว	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
อาการที่ เกิดทาง อารมณ์ และจิตใจ			กับตนเอง และสามารถ เสนอรายงานตนเอง ด้วยวิธีพูดหน้าชั้นเรียน โดยให้อธิบายค่าส่วนวันที่ เหมาะสม สั้น กระชับ รัด ชัดเจน เข้าใจง่าย และพอเหมาะกับเวลา ที่กำหนดให้	
8	การใช้ สาขตา ขณะที่กำลัง สนทนากับ ผู้อื่น	สาขตาเป็น หน้าต่างใจ	เพื่อฝึกการใช้สาขตา ขณะที่กำลังสนทนากับ ผู้อื่น	
9	การใช้ คำพูดให้ เหมาะสม	ถ้อยคำนั้น สำคัญไฉน	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน หลีกเลี่ยงการพูด ร ล คำควบกล้ำให้ ถูกต้อง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียน สามารถบอกได้ว่าจะ ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			เกี่ยวกับการใช้คำพูด ของตนเองในเรื่อง การออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ การใช้ คำให้เหมาะสมได้ ถูกต้อง 3. เพื่อฝึกให้นักเรียน เลือกสรรคำที่ พูดแล้วไม่เขินอาย วากวน คลุมเครือ 4. เพื่อให้นักเรียน ได้ข้อเปรียบเทียบ การใช้คำพูดที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม	
10	การสร้าง ความเชื่อ มั่นในการ พูด	คนรุ่นใหม่ กับดนตรีไทย	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน สร้างความเชื่อมั่นใน ตนเอง ขณะที่พูด อภิปรายหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกทักษะการ พูดอภิปราย	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
11	การพูด รายงาน หน้าชั้น	ระเด่นลันได	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน ออกมาพูดหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกทักษะการ พูดเพื่อสื่อความหมาย 3. เพื่อฝึกนักเรียนพูด รายงานหน้าชั้น ซึ่ง ต้องเตรียมเนื้อหาของ เรื่องที่จะพูด เลือก เอาแต่สิ่งที่สำคัญ ๆ ส่วนหัวข้อปลีกย่อยตัด ออกไปแล้วเรียบเรียง คำพูดใหม่ให้สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย	
12	ปัจฉิมนิเทศ	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับ การเข้าร่วมการ ทดลองเกี่ยวกับการ ใช้สถานการณ์จำลอง 2. เพื่อให้นักเรียน สรุป ทบทวนสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการใช้	การใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 12 ผู้วิจัยดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้ 1. ผู้วิจัยให้นักเรียน ออกมากล่าวถึง "ความ วิตกกังวลในการพูด หน้าชั้นเรียน" โดย กำหนดให้พูดคนละ 3 นาที

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			สถานการณ์จำลอง	2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้สถานการณ์จำลอง 3. ให้ตัวแทนของทั้ง 2 กลุ่มออกมารายงานผลการสรุปให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวทบทวนนักเรียน และปิดการทดลอง <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2. สังเกตจากการแสดงความรู้สึก การอภิปรายและการสรุป

หมายเหตุ : การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 1

<u>ชื่อเรื่อง</u>	ปฐมนิเทศ
<u>กิจกรรม</u>	ปฐมนิเทศ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียน และนักเรียนกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการให้สถานการณ์จำลอง 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญในการพูด และสื่อสารกับบุคคลอื่น

นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะที่พูด

สื่อที่ใช้

ป้ายชื่อเครื่องดนตรี

กิจกรรมการให้สถานการณ์จำลอง

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนหยิบสลาก ซึ่งประกอบด้วยชื่อ เครื่องดนตรีและเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ
2. ให้นักเรียนจับคู่ชื่อดนตรีกับเสียงร้องของดนตรีชนิดเดียวกัน โดยให้นักเรียนทำท่าเล่นเครื่องดนตรีนั้น พร้อมทั้งส่งเสียงการเล่นดนตรีชนิดนั้นด้วย
3. ให้เวลาคู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถาม ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน
4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย

5. นักเรียนร่วมกันสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้ และครูสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้มีความมุ่งหมาย เพื่อให้ให้นักเรียนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อน ได้ทำความรู้จักกันเองและแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย

6. ครูอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับความมุ่งหมาย วัน เวลา และวิธีดำเนินการของการใช้สถานการณ์จำลอง บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วมกิจกรรม

7. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญในการพูด และการสื่อสารกับบุคคลอื่น นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะที่พูด และเปิดโอกาสให้นักเรียนซักถามข้อสงสัย

8. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรมครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้น้ำเสียงในการพูด

ชื่อกิจกรรม สำเนียง เสียงไพเราะ

เวลา 50 นาที

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการใช้เสียงประกอบการพูดให้เหมาะสมกับเรื่อง มีระดับเสียงหนัก เบา สูง ต่ำ ตามแต่ใจความ
 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักเว้นจังหวะและวรรคตอน พูดไม่ตะกุกตะกัก มีอัตราเร็วพอเหมาะ
 3. เพื่อให้นักเรียนพูดแสดงความรู้สึกตามธรรมชาติออกมาในน้ำเสียง

- สื่อที่ใช้
1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "สำเนียง เสียงไพเราะ"
 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ แผ่นชาร์ด
 3. ป้ายชื่อ 7 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ เล่าเรื่อง สถานการณ์จำลองเรื่อง "สำเนียง เสียงไพเราะ" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "สำเนียง เสียงไพเราะ" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สืบเนื่องจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 2

เรื่อง สำเนียงเสียงไพเราะ

ฉากที่ 1 ในห้องเรียนวิชาภาษาไทย

- ครู : เสียงเป็นองค์ประกอบอย่างหนึ่งของการพูด เสียงของคนพูดที่ดี ไม่ได้หมายความว่า จะต้องหวานและมีกังวลเหมือนกับเสียงของ นักร้อง หากต้องเป็นเสียงที่ออกมาจากความรู้สึกที่แท้จริงของผู้พูด เต็มไปด้วยพลัง มีชีวิตชีวา สามารถที่จะตรึงผู้ฟังไว้ได้
- ศิษवालย์ : คุณครูครับ.....พวกผมจะต้องฝึกการใช้สำเนียงในบทเรียนบทนี้ หรือเปล่าครับ
- ครู : ฝึกสิจะ ศิษवालย์ เพื่อที่เวลาเธอออกมาพูด ไม่ว่าจะเป็นเรื่องอะไร เธอจะได้ใช้สำเนียงได้ถูกต้อง เหมาะแก่เรื่องที่เธอจะพูด ผู้ฟัง ฟังแล้วจะได้ไม่รู้สึกรำคาญ ๆ หู
- รุ่งทิพย์ : คุณครูคะ การที่จะทำให้สำเนียงของเราดีในเวลาพูดจะต้องทำ อย่างไรคะ
- ครู : มีความจริงอยู่อย่างหนึ่งว่า ขรรมชาติของเสียงเราปรับปรุงไม่ได้ แต่บุคลิกภาพของเสียงเราปรับปรุงได้ เสียงของคนเราเกิดจาก หลอดลม ลำคอ โปรงจมูก ลิ้น เหงือก ฟัน ริมฝีปาก และอวัยวะ อื่น ๆ ประกอบ แต่ละคนมีลักษณะของเสียงไปคนละแบบ พยายาม พูดให้เป็นธรรมชาติ แต่ต้องพูดดังกว่าเดิม เพราะมีผู้ฟังจำนวนมาก
- สาขใจ : การพูดเสียงดังไว้ก่อน ได้ผลดีเสมอไปหรือคะ
- ครู : อย่างน้อยเป็นการปลุกผู้ฟังให้ตื่นและแสดงถึงความเชื่อมั่นในตนเอง
- ศิษवालย์ : ดังแค่ไหนจึงจะนับว่าพอครับ
- ครู : ดังพอที่ผู้ฟังทั้งห้องจะได้ยิน ผู้ฟังน้อยก็ดังพอประมาณ จงคะเนให้ ผู้ฟังที่นั่งอยู่แถวหลังสุดได้ยิน ก็นับว่าพอแล้ว

- รุ่งทิพย์ : จังหวะการพูดช้าเกินไป จะทำให้ผู้ฟังเบื่อหน่าย และง่วงเหงา หาวนอนใช่ไหมคะ
- อรุณี : ถ้าจังหวะการพูดเร็วเกินไปก็จะทำให้ผู้ฟังติดตามไม่ทัน และผิดพลาดได้ง่ายใช่ไหมคะ
- ครู : ถูกต้องค่ะ รุ่งทิพย์และอรุณี วิธีพูดให้ได้จังหวะพอดีคือ การหัดพูด หรือหัดอ่านเป็นประโยคเว้นวรรคตอนให้ถูกต้อง พูดให้ชัดเจน อย่าพูดเร็วเสียจนผู้ฟังฟังไม่ทันและรู้สึกเหนื่อยแทน
- วันเพ็ญ : คุณครูคะ เวลาหนูออกไปพูดหน้าชั้น หนูมักติดคำว่า เอ้อ-อ้า ไม่ทราบว่าหนูติดคำนี้มาได้อย่างไร
- ครู : ผลเสียของการพูด เอ้อ-อ้า คือเสียเวลา เสียรสชาติของการพูด ทำให้ผู้ฟังรำคาญ และบางครั้งคำว่า "อ้า" อาจทำให้ประโยคทั้งประโยคเสียความหมายไปเลยก็ได้ ทางที่ดีควรตัดออกให้เหลือน้อยที่สุด หรือไม่มีเลยยิ่งดี ติดติดก็เว้นจังหวะไป
- ศิกดิ์สิทธิ์ : คุณครูครับ เวลาผมออกไปพูดหน้าชั้น พูดเหมือนอ่านหนังสือ หรือท่องจำครับ บางครั้งผมพูดติดขัดนึกไม่ออกทำให้เสียงขบจนไปเลยครับ
- ครู : ทางที่ดี เธอควรหัดพูดในลีลาสนทนา คือ พูดไปนึกไป ถ่ายทอดความคิดโดยตรงจากผู้พูดไปสู่ผู้ฟัง และที่สำคัญพูดด้วยความรู้สึกจริงใจ ใส่ความกระตือรือร้น ใส่อารมณ์และความรู้สึกลงไป ถ้ายิ่งพูดราบเรียบ คุณครูมีไหว้หัวหลักหัวตอที่จะมานั่งฟังเรื่องราวอันเจิดจ้าไม่เป็นรสของเขม พยายามเตือนตัวเองตลอดเวลาว่า กำลังพูดอยู่ต่อหน้าคนอื่น
- วันเพ็ญ : ฟังคุณแล้ว ยากเหมือนกันนะคะ
- ครู : ต้องฝึกจะ ไม่มีอะไรที่ยากเกินความสามารถเราได้ ถ้าเราพยายามจนถึงที่สุด การใช้น้ำเสียงควรเน้นหนัก, เบา, เสียงสูง, เสียงต่ำ

การเว้นจังหวะ การทอดจังหวะ การรวบจังหวะ ตลอดจนการหยุด
เล็กน้อยก่อนหรือหลังคำพูดที่สำคัญ ๆ

ศักดิ์สิทธิ์ : บทฝึกพูดวันนี้เกี่ยวกับเรื่องอะไรครับ

อรุณี : น่าจะเป็นเรื่องที่ปลุกใจ ให้อารมณ์ หรือสยองขวัญนะคะ คงจะให้
น้ำเสียงได้ดีกว่าเรื่องเรียบ ๆ ง่าย ๆ

ครู : ครูมีข้อความที่ตัวละครคือ พระนางมัทรีพรรณาลูกรักคือ พระทาสี
และกัณหา ในเรื่อง "พระเวสสันดร" ให้นักเรียนฝึกการใช้น้ำเสียง
ให้เข้ากับเหตุการณ์ตอนนี้

(ครูหยิบแผ่นบัตรคำที่เขียนข้อความไว้แล้วติดบนกระดาน)

"ยังคิดก็ยิ่งกริ่ง ๆ ตรอมพระทัยเป็นทุกข์ถึงพระลูกรักทั้งสององค์
ทั้งลูกรักดังแก้วตาก็หายไป ออกเฝ้าจะอยู่ไปไซ้ให้ทนเวทนา อูมา
เสมือนหนึ่งพฤษชาลดาวัลย์ย่อมจะอาศัยลงเพราะลูกเป็นแท้"

(ครูให้นักเรียนฝึกการใช้น้ำเสียงทุกคน)

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 3

ชื่อเรื่อง เล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจ

ชื่อกิจกรรม รู้เฟื่องเรื่องไทย

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อฝึกให้นักเรียนพูดหน้าชั้นได้ตามที่ผู้อื่นกำหนด
2. เพื่อฝึกให้นักเรียนไม่ให้อีกผู้ใดพูดไว้จุดหมาย ทำให้นักเรียนมีความ
เชื่อมั่นว่าพูดได้โดยตลอด เป็นผลให้คลายความประหม่าในการ
พูดได้ส่วนหนึ่ง

สื่อที่ใช้ 1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "รู้เฟื่อง
เรื่องไทย"
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รูปภาพประกอบ
การพูด
3. ป้ายชื่อ 6 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ เล่าเรื่อง
สถานการณ์จำลองเรื่อง "รู้เฟื่องเรื่องไทย" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกัน
เลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "รู้เฟื่อง
เรื่องไทย" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที
สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 3

เรื่อง รู้เฟื่องเรื่องไทย

ให้นักเรียนผลิตกันเล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจต่าง ๆ ให้เพื่อนฟัง ใช้อุปกรณ์ประกอบการเล่า เช่น หนังสือพิมพ์ ภาพ แผนภูมิ ตาราง สถิติ ฯลฯ โดยออกมาเล่าทีละคน หน้าชั้นเรียน

แหวตา : สวัสดีค่ะ ท่านอาจารย์และเพื่อน ๆ วันหนึ่งคุณแม่พาดิฉันไปเยี่ยมคุณชาย คุณชายบอกว่าเด็กไทยสมัยนี้รู้เรื่องเกี่ยวกับเมืองไทยน้อยลงทุกที แต่ดิฉันว่ายังมีเด็กไทยที่อยากรู้เรื่องของเมืองไทยอีกมากมายจริงมีค่ะ วันนี้ดิฉันมีเรื่องสนุก ๆ เช่น สิ่งแรกในเมืองไทยที่คุณชายเล่าให้ฟังมาฝากเพื่อน ๆ ด้วยค่ะ เด็กไทยจะได้ภูมิใจที่เกิดมาเป็นคนไทย และรักเมืองไทย อย่างดิฉันยังงี้ละคะ จึงจำสาเกา ในรัชกาลที่ 5 สมาคมสวนสัตว์วิกตอเรียแห่งประเทศไทยได้ส่งจิงโจ้เข้ามาทูลเกล้าฯ ถวายในหลวง ชาวไทยมีโอกาสดูจิงโจ้เป็นครั้งแรก ซึ่งแต่ก่อนนั้นคนไทยวาดรูปจิงโจ้ไปสักแบบดังบทร้องเล่นของเด็กไทยสมัยก่อนที่ว่า

จิงโจ้เอ๋ย มาไล่สาเกา หมาในไล่เห่า

จิงโจ้ตกน้ำ หมาในไล่ซ้ำ จิงโจ้ดำหนิ

ได้กล้วยสองหวี ทำขวัญจิงโจ้ โห้หิ้วโห้ฮิ้ว

บทร้องเล่นนี้มีที่มาจากรูปที่จิตรกรไทยสมัยรัชกาลที่ 3 วาดไว้ที่บนหน้าต่างโบสถ์วัดโพธิ์ ในสมัยนั้นคนไทยยังไม่รู้จักจิงโจ้ที่มีกระเป๋าน้ำท้องกันเลย เพราะจิงโจ้ไม่ใช่สัตว์พื้นเมืองของไทย จึงจินตนาการจิงโจ้ออกมาในลักษณะดังกล่าว

มงคล : สวัสดีครับ เรื่องที่ผมจะพูดคือ ร้านตัดผม ปัจจุบันมีร้านตัดผมมากมายในเมืองไทย ทำให้เราได้รับความสะดวกสบายที่จะได้รับการ

บริการ แต่เพื่อน ๆ ทราบไหมว่า เมืองไทยในสมัยก่อนไม่เคยมีร้านตัดผม แต่จะมีช่างตัดผมทั้งชายและหญิงหอบเครื่องมือเครื่องมือนั่งเดินไปตามชุมชนต่าง ๆ เพื่อรับจ้างตัดผม โดยไม่อยู่ประจำที่ จนถึงประมาณสมัยรัชกาลที่ 5 จึงปรากฏหลักฐานว่ามีการตั้งร้านตัดผมชายขึ้น ส่วนร้านตัดผมหญิงกว่าจะมีเปิดบริการก็ประมาณรัชกาลที่ 6-7 นั่นแหละ

สาขาร : สวัสดิ์คะเพื่อน ๆ คนไทยรู้จักน้ำแข็งครั้งแรกประมาณรัชกาลที่ 4 สมเด็จพระราชดำรัสพระราชทานภาพทรงนิพนธ์ถึงเรื่องน้ำแข็งไว้ในหนังสือ "ความทรงจำ" ว่า มีผู้ส่งน้ำแข็งจากประเทศสิงคโปร์มาถวายในหลวงรัชกาลที่ 4 โดยส่งมากับเรือกลไฟ "เจ้าพระยา" น้ำแข็งในสมัยนั้นเป็นของแปลก คนเฒ่าคนแก่ไม่ถือว่าเป็นน้ำ เพราะไม่คิดว่าคนเราจะ "ป็นน้ำเป็นตัว" ได้ เหมือนคำพังเพยในสุภาษิตพระร่วงที่ว่า "อย่าป็นน้ำเป็นตัว" ซึ่งหมายความว่า อย่าทำอะไรที่ผิดธรรมชาติ หรืออีกนัยหนึ่งคือ อย่าพูดความเท็จและเรื่องที่ไม่จริง แต่ในไม่ช้าน้ำแข็งก็เริ่มเป็นที่รู้จักกันทั่วไป จึงมีการตั้งโรงผลิตน้ำแข็งขึ้นเป็นครั้งแรกในเมืองไทยในสมัยรัชกาลที่ 5 นั่นเอง

อาทิตย์ : สวัสดิ์ครับเพื่อน ๆ แหม! พักนี้รถติดมากจังเลยนะครับ ถนนหนทางแลดูคับแคบไปหมด ผมรู้สึกอิจฉาเด็กไทยสมัยก่อนไม่ได้ เพราะพวกเขาสามารถวิ่งเล่นกันได้ในที่โล่งกว้าง ไม่ต้องกลัวอันตรายจากรถยนต์หรือยานพาหนะต่าง ๆ อีกทั้งอากาศในสมัยก่อนก็แสนบริสุทธิ์ ไม่มีควันพิษที่ทำลายสุขภาพเหมือนสมัยนี้ เพราะสมัยก่อนยังไม่มีรถยนต์ในเมืองไทยและถนนสายแรกของไทยก็เพิ่งสร้างขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 4 ในสมัยก่อนคนไทยเดินทางโดยใช้คลองเป็นส่วนใหญ่ เพราะยังไม่มีถนน จะมีบ้างก็เป็นตรอกแคบ ๆ เท่านั้น

จนถึงปี ค.ศ. 2440 ในสมัยรัชกาลที่ 4 จึงมีการสร้างถนนสายแรกในเมืองไทย คือถนนตรง หรือถนนพระราม 4 แต่ไม่เป็นที่นิยมใช้กันมาก ถนนสายต่อมาที่สร้างและมีผู้ใช้อย่างเป็นทางการคือ ถนนเจริญกรุง สร้างขึ้นในรัชกาลเดียวกัน เนื่องจากพวกกงสุลชาวต่างประเทศได้ยื่นหนังสือถวายในหลวง เพราะไม่มีถนนให้ออกกำลังกายทำให้ร่างกายอ่อนแอเจ็บป่วยอยู่เสมอ ในหลวงทรงเห็นสมควรเพื่อทำให้บ้านเมืองสวยงาม และมีความเจริญทัดเทียมกับประเทศของชาวยุโรป จึงโปรดเกล้าฯ ให้สร้างถนนเจริญกรุงขึ้น

งามตา : ดิฉันจะพูดเรื่อง "รถยนต์" รถยนต์ถูกส่งจากต่างประเทศมาถึงเมืองไทยครั้งแรกในสมัยพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัว รัชกาลที่ 5 รถยนต์รุ่นแรกต้องวิ่งอยู่บนถนนเจริญกรุงสายเดียว เพราะเป็นถนนที่ยาวที่สุดในสมัยนั้น ซึ่งเรียกว่า นิวโรด (New Road) ส่วนน้ำมันที่ใช้กับรถยนต์ต้องนำมาจากประเทศสิงคโปร์ และเมื่อเครื่องยนต์เสีย ก็ต้องนำไปซ่อมที่ประเทศสิงคโปร์ ในเวลาต่อมา กรมหลวงสรรพศาสตร์ ซึ่งศึกษาเรื่อง เครื่องยนต์จนชำนาญ ได้ตั้งอู่ซ่อมรถยนต์ขึ้นแห่งแรกในประเทศไทย จนถึงสมัยรัชกาลที่ 6 จึงมีการตั้งบริษัทน้ำมันขึ้นเป็นครั้งแรก เนื่องจากมีจำนวนรถยนต์เพิ่มมากขึ้น

อรุณรุ่ง : สวัสดิ์ค่ะ เพื่อน ๆ ทราบแล้วใช่ไหมคะว่าวันที่ 23 ตุลาคมของทุกปี เป็นวันที่มีความหมายสำคัญยิ่งวันหนึ่งของชาวไทยทุกคน เพราะเป็นวันคล้ายวันสวรรคตของพระบาทสมเด็จพระจุลจอมเกล้าเจ้าอยู่หัวหรือพระปิยะมหาราช ในหลวงรัชกาลที่ 5 แห่งราชวงศ์จักรี พระองค์ทรงประกอบพระราชกรณียกิจที่เป็นประโยชน์ต่อประเทศชาติ และชาวไทยไว้มากมายหลายประการ ได้แก่ 1. การเลิกทาส เนื่องจากพระองค์ทรงมีพระราชประสงค์ที่จะให้ประชาชนอยู่ดีมีสุขกัน

ถ้วนหน้า โดยไม่เกิดเหตุร้ายแรงเหมือนในบางประเทศ 2. การปฏิรูปการศึกษา พระองค์ทรงให้วัดร่วมมือกับรัฐบาลจัดตั้งโรงเรียนขึ้นเป็นครั้งแรกในเมืองไทยคือ โรงเรียนวัดมหรณพาราม เพื่อให้ความรู้อย่างเป็นระบบแบบแผน 3. การสาธารณสุข พระองค์ทรงนำวิทยาการด้านการแพทย์ แผนตะวันตกเข้ามาให้มีการจัดตั้งสถานพยาบาล การผลิตยาป้องกันโรคระบาดและการผลิตบุคลากรทางการแพทย์ 4. การสาธารณูปโภค มีการดำเนินการเรื่องประปา ไปรษณีย์ ไฟฟ้า โทรเลข โทรศัพท์ 5. การสุขาภิบาล พระองค์ทรงโปรดเกล้าให้ตรากฎหมาย เพื่อการรักษาความสะอาดของบ้านเมือง เช่น ห้ามทับถ่ายอุจจาระ ปัสสาวะลงในแม่น้ำลำคลอง 6. การเปลี่ยนแปลงประเพณี เช่น ให้เลิกหมอบคลานเวลาเข้าเฝ้า เปลี่ยนเป็นนั่งและยืนตามโอกาส ฯลฯ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 4

- ชื่อเรื่อง การสร้างความกล้าหาญและการเป็นผู้นำ
- ชื่อกิจกรรม เลิกทาส
- เวลา 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสร้างความกล้าหาญในตนเอง และฝึกลักษณะความเป็นผู้นำ
 2. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นความสามารถและคุณค่าของตนเองในด้านการพูด
- สื่อที่ใช้
1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง "เลิกทาส"
 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ รูปภาพประกอบการเล่าเรื่อง 7 ภาพ
 3. ป้ายชื่อ 9 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม
ผู้วิจัยที่แจ้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "เลิกทาส" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เลิกทาส" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียม ไว้ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย
ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์
จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 4

เรื่อง เลิกทาส

ในห้องเรียนวิชาภาษาไทย บทเรียนเรื่องพระราชประวัติบุคคลสำคัญของไทย

ครู : ในวันนี้ครูจะให้ให้นักเรียนช่วยกันเล่าเรื่องราวพระราชประวัติบุคคลสำคัญของไทยท่านหนึ่ง โดยครูจะให้นักเรียนดูภาพแล้วช่วยกันเล่าเรื่องของท่านผู้นี้ ในตอนแรกครูจะให้นักเรียนดูภาพทั้งหมดก่อน เพื่อที่นักเรียนจะได้นึกออกว่าบุคคลที่นักเรียนจะพูดถึงนี้ ท่านเป็นใคร (ครูให้นักเรียนดูภาพทั้งหมดที่ละภาพช้า ๆ) หลังจากนักเรียนดูภาพแล้วลองช่วยกันตั้งชื่อเรื่องก่อนนะคะ

บรรจง : ทาสในเรือนเบี้ย ครับ

สุวรรณ : เรื่อง พระปิยะมหาราช ค่ะ

ศิริพงษ์ : เรื่อง พระพุทธเจ้าหลวง ครับ

ครู : ที่พวกเธอช่วยกันตั้งชื่อเรื่องทั้งหมดมาก็ถูกทั้งหมด เพราะเป็นชื่อที่เกี่ยวข้องกับท่านทั้งนั้น แต่ครูคิดว่าน่าจะหาคำสั้น ๆ กระทัดรัด ฟังแล้วชื่อเรื่องตรงกับภาพ และรู้ว่าเรากำลังจะพูดเรื่องอะไรดีกว่านะคะ ใครที่คิดไว้ยังไม่ได้ตอบครูบ้าง องอาจ...ได้ไหมคะ

องอาจ : คือ...คือ...ผม...ผม...ยังคิดไม่ออกครับ

สุรางค์ : เรื่อง เลิกทาส ค่ะคุณครู

ครู : เรื่อง เลิกทาส ฟังดูแล้วดีกว่าในตอนแรกไหมคะ

นักเรียนทุกคน : ดีกว่าค่ะ..., ดีกว่า...ครับ

ศิริพงษ์ : เป็นคำสั้น ๆ กระทัดรัด เข้าใจง่าย และผู้ฟังทราบว่าจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับอะไร ใครเป็นบุคคลสำคัญที่พวกเรา กำลังจะกล่าวถึงครับ..

- ครู : ครูเห็นด้วยจะ เป็นการตั้งชื่อเรื่องที่เหมาะสมที่สุด ต่อไปให้นักเรียน ช่วยกันเล่าเรื่องจากภาพที่ครูให้ดูทีละภาพ ถ้าใครคิดได้ตอบก่อนเลข ณะคะ นักเรียนสามารถตั้งชื่อคนที่เกี่ยวข้องกับภาพได้เลขนะคะ คนที่ เล่าเรื่องต่อจากเพื่อนก็ต้องยังคงชื่อเดิมไว้ นอกเสียจากจะเป็น คนใหม่ในภาพก็ให้ตั้งชื่อใหม่ ใครคิดได้ก่อนเริ่มได้เลขคะ (ครูชูภาพ ที่สอง)
- แววตา : นั่น บ้านขายสำลี... , ใครกันล่ะ? , ก็คุณยายที่เคยเล่าเรื่องทาส สมัยเก่าให้ฉันฟังนะ
- ครู : ภาพที่ 3 ค่ะ
- บรรจง : ทาสเรอะ ฟังดูน่ากลัวจังเลย ยายสำลีเคยมีทาสหรือ? ไม่มีหรือก ยายสำลีเล่าเรื่องสมัยเด็กให้ฟังต่างหาก
- สุวรรณ : เล่าว่าอย่างไรบ้าง, แต่ก่อนนั้นนะนับร้อย ๆ ปีมาแล้วเมืองไทย ยังมีทาสคล้าย ๆ คนรับใช้เดี๋ยวนี้ แต่ทาสนะไม่มีราคาได้ ต้อง ทำงานให้นายจนกว่าเดี๋ยว นายจะเปลี่ยนต้อยอย่างไรก็ได้ แล้วยังมีการ ขายทาสเหมือนขายสินค้าอีกด้วย, แะจังเลยนะ
- ครู : ภาพที่ 4 ภาพล่างจะเป็นภาพเล่าถึงสมัยก่อน
- ศิริพงษ์ : ดูตามหัวบันไดชายเรือนแถว ๆ นี่สิ ปลุกดอกไม้วางงามจังเลยนะ แต่สมัยก่อน ถ้าใครมีทาสแล้วต้องการจะขายทาส ก็จะให้ทาส มานั่งที่หัวบันไดริมน้ำให้คนสัญจรไปมาได้เห็น ใครต้องการทาสคนนั้น ก็มาซื้อไป
- ครู : ภาพที่ 5 ค่ะ
- สุรางค์ : การเป็นทาสเขานี่ช่างแย่งยิ่งกว่าอะไรทั้งหมดเลยนะ ทาสนี่เกิดขึ้นได้ อย่างไรกัน , ไม่มีอิสรภาพอะไรเลย , ยายสำลีว่าทาสเกิดจาก คนธรรมดาที่ต้องยอมขายตัวเองเป็นทาสเพื่อให้หนี้ก็มี เวลามีสัก สงคราม พวกเขลยถูกจับเป็นทาสก็มี

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 5

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การจัดหัวข้อในการพูดหน้าชั้น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีการวางแผนในการพูดล่วงหน้า ในการจัดหัวข้อลำดับความก่อนหลังของเรื่องที่จะพูด 2. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ทำให้คลายความประหม่า หายหวั่นเกรงผู้ฟัง
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ 3. ป้ายชื่อ 5 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม
 ผู้วิจัยที่แจ้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง
2. ขั้นดำเนินกิจกรรม
 นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียม ไว้ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย
 ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สืบเกิดจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 5

เรื่อง ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง

ฉากที่ 1 ห้องเรียนวิชาภาษาไทย

ครู : เมื่อสัปดาห์ที่แล้ว ครูสั่งงานไว้ว่าให้นักเรียนไปเตรียมเรื่อง 1 เรื่อง ออกมาพูดหน้าชั้นให้เพื่อน ๆ ฟัง เรื่องที่เตรียมมานั้นจะเป็นเรื่องอะไรก็ได้ที่ให้ประโยชน์และความรู้แก่เพื่อน ๆ นักเรียนคงเตรียมตัวมาพร้อมแล้วนะคะ คนแรกที่จะออกมาพูด ดวงเดือน ค่ะ

ดวงเดือน : (พูดด้วยความมั่นใจ เสียงดัง ฟังชัด) เรื่องที่ดิฉันจะพูดคือกรรมชาติ ในยามเช้า ทุกคนทราบดีว่าวันหนึ่งมี 24 ชั่วโมง ใน 24 ชั่วโมงนี้อาจแบ่งได้หลายช่วงหรือหลายตอนด้วยกัน แต่ละช่วงแต่ละตอนนั้น เราอาจให้คำว่า "ยาม" ก็ได้ ซึ่งมีความหมายคล้ายกัน แต่ให้ความรู้สึกที่อ่อนโยนกว่า ในภาษาไทยมีวลี เช่น ยามเช้า ยามสาย ยามบ่าย ยามเย็น ยามค่ำ และยามดึก เป็นต้น โดยเฉพาะวลี ยามเช้านั้นจะให้ความรู้สึกทั้งอ่อนโยนทั้งสดชื่น เมื่อมนุษย์ได้สัมผัสกับบรรยากาศของธรรมชาติในยามเช้า ก่อเกิดความรู้สึกเบิกบานใจ จิตใจที่เบิกบานนั้นจะช่วยทำให้ร่างกายแข็งแรง พร้อมผจญงานหนัก ทำให้ทำงานได้ทนกว่า มีประสิทธิภาพกว่าเมื่อทำงานด้วยจิตใจที่ไม่เบิกบานแจ่มใส ความจริงตามที่กล่าวนี้พิสูจน์ได้ง่าย ๆ เมื่อนึกถึงชาวชนบทที่ทำงานใกล้ชิดกับธรรมชาติ และมีโอกาสชื่นชมธรรมชาติยามเช้า จะเห็นว่ามักจะไม่เคยประสบกับอาการเครียดจากการทำงานเลยหรือจะเป็นบ้างก็น้อยมาก และหายได้อย่างรวดเร็ว ต่างจากคนในเมืองที่เกิดอาการเครียดอยู่เสมอ ๆ และมักเป็นอยู่นาน คนชนบทจึงทำงานได้นานกว่า แก่เร็วกว่า ทนกว่า คนในเมือง ที่ปกติแล้วขาดโอกาสใกล้ชิดกับธรรมชาติ ขาดโอกาส

ได้ชมธรรมชาติ โดยเฉพาะอย่างยิ่งธรรมชาติตามเขา ธรรมชาติ
ในยามเช้าเป็นสิ่งที่มนุษย์ได้มาโดยมิได้ซื้อหา มีคุณค่าเกินกว่า
ประมาณได้ ใครที่ไม่ได้ใช้ประโยชน์จากธรรมชาติในยามเช้า เร็วก
ได้ว่าทั้งโอกาสอันงามยิ่งไปอย่างน่าเสียดาย น่าขอบคุณธรรมชาติที่
มอบสิ่งมีค่านี้ให้แก่มนุษย์ทุกรูปทุกนามโดยเท่าเทียมกัน

ครู : คนต่อไป สมณิกคะ

สมณิก : (พูดววน จำเรื่องสืบสน พูดตะกุกตะกัก) ผมจะพูดเรื่อง บุญบั้งไฟ
บุญบั้งไฟ เป็นงานประเพณีสำคัญของอีสาน เป็นการทำบุญวันวิสาขบูชา
และเป็นการบูชาเทวดา ถือว่าเป็นงานมงคล ชาวบ้านแต่ละหมู่บ้าน
จะต้องช่วยกันเตรียมงานล่วงหน้ากันเป็นเดือน ๆ นอกจากจะมีการ
เตรียมการละเล่นต่าง ๆ แล้ว แต่ละหมู่บ้านจะทำบั้งไฟมาจุดแข่งกัน
กัน บั้งไฟที่หมู่บ้านต่าง ๆ ทำจะพยายามทำให้มีขนาดใหญ่ เพื่อ
จะได้ขึ้นให้สูงที่สุด เพราะถ้าบั้งไฟของหมู่บ้านใดขึ้นได้สูงที่สุดจะ
ถือว่าชนะ ในการแข่งขึ้นบั้งไฟชาวบ้านจะแห่บั้งไฟที่ตกแต่งอย่าง
สวยงามไปยังสถานที่จุดคือ บนร้านหรือฐานแล้วจุดไฟ ถ้าบั้งไฟของ
ใครไม่ขึ้นก็จะช่วยกันจับเจ้าของโชนลงไปในน้ำหรือโคลน และขณะที่
บั้งไฟขึ้นก็มีการส่งเสียงเชียร์กันอย่างสนุกสนาน

ครู : คนต่อไป แก้วตาคะ

แก้วตา : (พูดด้วยความเชื่อมั่นในตนเอง ตามลำดับหัวข้อ)

ดิฉัน แก้วตาคะ เรื่องที่จะพูดคือ หน้าร้อนระว่างโรคพิษสุนัขบ้าคะ
เพื่อน ๆ ค่ะ หน้าร้อนปีนี้ก็คงจะร้อนไม่แพ้ปีก่อน ๆ อย่างแน่นอน
หน้าร้อนนอกจากร้อนจนดับแทบแตกแล้ว ยังมีโรคพิษสุนัขบ้าหรือโรค
กลัวน้ำในหน้านี้ด้วย โดยเฉพาะระหว่างเดือนเมษายนและเดือน
พฤษภาคม เวลาเดินตามถนน ตรอก ซอก ซอย ตามวัด ควรวะวัง
สุนัข สุนัขที่บ้านก็ควรวะวัง อาจถูกกัดเป็นโรคนี้ก็ได้ โรคพิษสุนัขบ้านี้

เกิดกับสุนัขและแมว เกิดจากน้ำลายสุนัขและแมว ปีหนึ่ง ๆ มีคนตายเพราะพิษสุนัขบ้าถึง 300 คน หรือเฉลี่ยแล้วมีคนตายวันละ 1 คนที่เดิซว ระยะแรกคนเป็นโรคนี้จะมีไข้ต่ำ 2-3 วันแรกจะเจ็บคอ เบื่ออาหาร อ่อนเพลีย จะมีอาการคันบริเวณที่ถูกสุนัขกัด คันมาก จะกระสับกระส่ายไม่ชอบลมและเสียงดัง ๆ กลืนอะไรลำบาก และมักจะตายภายใน 72 ชั่วโมง สุนัขมี 3 แบบ แบบดุร้ายจะมีอาการตื่นเต้น หางตก หลังแข็ง เวลาวิ่งไม่มีจุดหมาท จะอะอะไรกัดไม่เลือก หากกรรไกรตก ลื่นห้อย สุนัขจะตายใน 1 อาทิตย์ แบบขี้ม สุนัขแบบนี้ชอบนอนที่มืด กลัวแสงสว่าง ม่านตาขยายกว้าง จะตายใน 2 อาทิตย์ และแบบไม่แน่นอน สุนัขแบบนี้จะล้มเจ็บทันที หลังจากมีอาการผิดปกติ 2-3 ชั่วโมง จะชัก น้ำลายไหลแล้วตาย ถ้าเพื่อน ๆ เกิดถูกสุนัขบ้ากัดละก็ ทางที่ดีรีบล้างแผล บริเวณที่ถูกกัด หรือถูกเลียด้วยน้ำสะอาด ฟอกสบู่เบา ๆ ถ้าฟอกแรงจะทำให้แผลซ้ำ เช็ดแผลด้วยแอลกอฮอล์ 40-70 เปอร์เซ็นต์ ทาถึงเจอร์ไอโอดีนแล้วรีบไปหาหมอ พร้อมกับจับสุนัขตัวนั้นทิ้งไว้ดูอาการ ถ้าสุนัขตายภายใน 10 วัน ต้องฉีดเซรุ่ม หรือวัคซีนทันที ที่สถานเสาวภา หรือไปปรึกษาหมอที่สถานอนามัยใกล้ที่สุด

ครู : คนต่อไป กรองทองคะ

กรองทอง : (พูดเขินเขื่อ ทอดน้ำเสียงตามเนื้อหาไปด้วย)

ดิฉัน กรองทองจะพูดเรื่อง รีมฝั่งบางปะกงคะ ที่ศนีภาพของแม่น้ำบางปะกงขามสนทยา คำฉัน เดือนหงาย เป็นภาพที่ประทับใจประทับใจดิฉันอย่างยิ่งवाद ดวงอาทิตย์ลับทิวไม้ไปแล้ว ลมเย็น ๆ พัดเอื่อย ๆ มาเบา ๆ ดิฉันรู้สึกที่นอกขึ้นใจอย่างบอกไม่ถูก ดิฉันได้สุดอากาศอันแสนจะบริสุทธิ์อย่างเต็มที่ อากาศที่นี้ไร้สิ่งมีพิษและมลพิษใด ๆ เจือปนอยู่ ซึ่งต่างจากกรุงเทพฯ ที่เคยอยู่เป็นอันมาก

น้ำในแม่น้ำไหลเอื่อย ๆ เบา ๆ ไม่มีคลื่นโชนไปโชนมาอย่าง
 ผาดโผนเหมือนแม่น้ำเจ้าพระยา สองฟากฝั่งแม่น้ำเต็มไปด้วย
 ต้นลำพู และกอจาก มองดูเขียวสดชื่น ทำให้จิตใจของดิฉันสงบ
 เบิกบาน กระแสลมเย็นจากแม่น้ำบางปะกงแผ่พล้วทโลมกายของ
 ดิฉันได้ดีกว่าเครื่องปรับอากาศในเมืองหลวงอันแออัดขัดเคือง ซาก
 วัชกลางคนพาขเรือลำน้อยลอยเลื่อนเคลื่อนผ่านท่าหน้าบ้านคุณไผ่
 ดิฉันไปอย่างช้า ๆ ไม่รีบเร่ง ใบหน้าสดชื่นไร้กังวล กลัวยกเรือ
 งาม ๆ ในลำเรือคงจะเป็นผลผลิตอันน่าภูมิใจจากน้ำพักน้ำแรงที่
 เเทลงทุนลงแรงปลูก และรดน้ำพรวนดินมา ดิฉันอดทราบดีทั้งใจกับ
 ที่วัดความเป็นอยู่ง่าย ๆ ในชนบทไม่ได้ จึงนำมาเล่าให้เพื่อนฟังค่ะ

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 6

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การพุดจูงใจ
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	เจ้าโพนเอ๋ย
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เทคนิคการพุดจูงใจ เพื่อโน้มน้าวจิตใจผู้ฟังให้เกิดความสนใจ ฟังพอใจ เชื่อถือ คล้อยตามและปฏิบัติตามด้วย ซึ่งจะช่วยขจัดและลดความตึงเครียดอาการด้านทางร่างกาย เช่น อาการชาสั่น มือสั่น ยืนไม่อยู่นิ่ง
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง "เจ้าโพนเอ๋ย" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น กล้องโพน ขวดลิโพ กระทงใบทอง ไม้ตะ 3. ป้ายชื่อ 6 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ เล่าเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "เจ้าโพนเอ๋ย" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "เจ้าโพนเอ๋ย" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม แลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์
จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สิ่งเกิดจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 6

เรื่อง เจ้าโพนเฒ่า

ฉากที่ 1 หน้าชั้นเรียนเป็นบริเวณตลาดน้ำ

ต้อย : ตลาดน้ำคนแน่นจังเลยนะ

แดง : ของก็เยอะแยะเลย

ต้อย : เดี่ยวเราค่อยย้อนกลับมาซื้อผลไม้ที่นี่นะ

แดง : ก็ดีเหมือนกัน

หน้อย : คุณูกเปิดพวกนี้ถือว่าน้ำเป็นแถวเป็นระเบียบเชียว

พร : น่ารักจังเลยนะ...อ๊ะ! คุณันที

ต้อย : มีอะไรริ?

แดง : กล้องโพนเฒ่า ว่า...แย่งชิงกันแบบนี้ ต้องเก็บมาใส่ถุงหหะ
ที่ฉันเตรียมมาด้วย

ต้อย : (ชี้ที่โพน) เจ้านะต้องใช้เวลาถึง 500 ปีเชียวนะกว่าจะทอดสลากะ

แดง : พวกขอชากำลังนี้ก็อีก ทั้งกันเกลื่อนกลาดไปทั่วเลย

หน้อย : ฉันจำได้ว่าเมื่อก่อนเราใช้ใบตองเป็นภาชนะใส่อาหารกัน

แดง : ทานข้าวสักจานยังได้ประโยชน์กว่าดื่มน้ำประเทนี้เสียอีก

พร : เดี่ยวนี้คงนึกถึงแต่ความสะดวกและสวยงามกัน

ต้อย : ถึงจะต้องการความสะดวกก็ต้องนึกถึงผลกระทบต่อสุขภาพแวดล้อม
ด้วย อะไรที่ใช้เพียงครั้งเดียวแล้วทิ้ง ควรจะทอดสลากะได้โดยเร็ว

พร : จริงด้วย พวกเราไปซื้อของแห่งในตลาดกันเถอะ

แดง : เดี่ยวแะไปบ้าน "ลูกไก่" ด้วยไหม?

พร : ไปที่ จะได้ชวนไปกินข้าวด้วยกัน

ฉากที่ 2 หน้าชั้นเรียนตั้งโต๊ะเป็นร้านขายของ

ป้า : หนู "ลูกไก่" ป้าขอซื้อขนมกุยจ่ายสัก 10 บาททีจะ

- ลูกไก่ : ใต้ค่ะ คุณป้า
- ป้า : อ้าว...ให้กระตังใบตองหรือ? หนูไม่ใช่กล่องโฟมเหมือนบางร้าน
เธอจะ
- ลูกไก่ : ไม่ค่ะ เพราะโฟมเป็นของที่ทำลายซากมาก ถ้าเผาก็ต้องให้ความ
ร้อนสูง เเผาแล้วจะมีสารซีเอฟซีที่เป็นตัวทำลาย บรรยากาศชั้น
โอโซนของโลกที่คอยกรองรังสีจากดวงอาทิตย์ให้ลดความเข้มข้นลง
จนสิ่งมีชีวิตอาศัยอยู่ได้อย่างปลอดภัย
- ป้า : อ้อ... ป้าเคยฟังข่าวเหมือนกัน เจ้าสารนี้ทำให้ชั้นโอโซนบางลง
หรือทะลุเป็นช่องแล้วจะเกิดอันตรายอะไรนะ?
- ลูกไก่ : จะมีรังสีที่เป็นอันตรายต่อสิ่งมีชีวิต ผ่านทะลุช่องโหว่นั้นลงมาได้ ซึ่ง
จะทำให้เราเป็นมะเร็งที่ผิวหนังค่ะ
- ป้า : โอ... งั้นป้าก็ต้องขอรณรงค์การใช้ใบตองด้วยคนแล้วละ ป้าจำได้
ว่าแต่ก่อนมีอาหารชนิดที่ห่อด้วยใบตองแห้ง อย่างเช่น ขนมก้วยฉ่าง
ขนมแข่ง ขนมเทียนคนแก่นั่นไง ป้าไปก่อนนะ
- ลูกไก่ : ขอขอบคุณค่ะ
(พวกเด็ก ๆ คือ ต้อย, แดง, หน้อย, พรเดินมาถึงร้านพอดี)
- ต้อย : ส่วนขนมที่ห่อด้วยใบตองสดก็มีเยอะ เช่น ขนมตาล ขนมกล้วย
ขนมเทียน ข้าวต้มมัด ขนมสอไส้และขนมหวานอื่น ๆ ทุกชนิด
แหม! พูดแล้วน้ำลายไหล
- ลูกไก่ : อ้าว! มาซื้ออะไรกันเธอ พวกเรา?
- แดง : ซื้อขนมปingsiksongแฉวชิ "ลูกไก่" วันนี้คุณแม่ของหน้อย จะทำอาหาร
เลี้ยง เราเลขาสามาซื้อทองให้ ไปกินด้วยกันนะลูกไก่
- ลูกไก่ : ได้สิ...ร้านเดี๋ยวให้แม่ออกมาติดต่อ
- ต้อย : พวกเราเป็นเด็กยุคใหม่ สนับสนุนการใช้วัสดุธรรมชาติค่ะ

- ลูกไก่ : เพราะวัสดุธรรมชาติย่อยสลายง่าย ไม่ทำให้เกิดผลเสียต่อ
สภาพแวดล้อม ช่วยกันคนละไม้คนละมือ นะคะ
- แดง : อย่าลืมใช้โฟมให้น้อยลงเริ่มต้นวันนี้เลยนะคะ

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 7

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การพูดหน้าชั้นแนะนำตัวเอง
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	การเปิดตัว
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสำรวจเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนเรียนรู้การเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและสามารถเสนอรายงานตนเอง ด้วยวิธีพูดหน้าชั้นเรียน โดยให้ถ้อยคำสำนวนที่เหมาะสม สั้น กระชับรัดกุม ชัดเจน เข้าใจง่าย และพอเหมาะกับเวลาที่กำหนดให้
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "การเปิดตัว" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โฉม แก้ว 3. ป้ายชื่อ 6 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "การเปิดตัว" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "การเปิดตัว" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์
จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สืบเกิดจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 7

เรื่อง การเปิดตัว

ให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น แนะนำตัวเองให้เวลาคนละ 2-3 นาที
มีสาระในการพูดตามลำดับดังนี้

1. พูดทักทายครูและเพื่อนร่วมชั้น
2. บอกชื่อ ชื่อสกุลของตนเอง
3. พูดเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง เช่น การเรียน ประสบการณ์
งานอดิเรก ความสนใจ ฯลฯ
4. ลงท้ายการพูดอย่างเหมาะสม

สุขสันต์ : สวัสดีครับคุณครูที่เคารพ สวัสดีเพื่อน ๆ ร่วมชั้นทุกคน
ผมชื่อสุขสันต์ครับ นามสกุลกสิรักษ์

ผมเลือกเรียนวิชาเสริมทักษะภาษา เพราะผมมีความคิดว่า
คนไทยควรจะมีความสามารถในการใช้ภาษาไทยได้ค่อนข้างดี
เพราะเป็นภาษาของเราเอง และผมมีความสนใจหนักไปทางด้าน
การพูดเป็นพิเศษ คงจะเป็นเพราะผมได้มีโอกาสไปฟังการพูดหา
เสียงเพื่อสมัครเข้ารับเลือกตั้งเป็นสมาชิกสภาผู้แทนอยู่บ่อย ๆ ผม
ติดใจการพูดของผู้สมัครบางคนที่พูดเก่งมาก จนผมอยากจะทำพูดเก่ง
อย่างเขาบ้าง ผมคิดว่าเพื่อน ๆ หลายคนอาจจะคิดอย่างเดียวกับ
ผมก็เป็นได้ ผมยินดีมากครับที่ผมได้มีโอกาสมาเรียนวิชาเสริมทักษะ
ภาษาร่วมกับเพื่อน ๆ และเป็นลูกศิษย์ของคุณครูชนิดา ผมจะตั้งใจ
เรียนวิชานี้ให้ดีที่สุดครับ

แถมทอง : สวัสดีค่ะคุณครูที่เคารพ สวัสดีเพื่อน ๆ ที่รักทุกคน

ดิฉัน แถมทอง เพชรไพจิตร ค่ะ

ดิฉันเป็นศิษย์หน้าใหม่ของคุณครู และเป็นเพื่อนใหม่ของเพื่อน

ร่วมกัน ดิฉันพึ่งมาเข้าเรียนโรงเรียนนี้เพราะคุณพ่อพึ่งจะย้ายมารับราชการเป็นผู้พิพากษาที่นี้ค่ะ ดิฉันคิดว่าดิฉันเป็นคนโชคดีที่ได้มีโอกาสเข้าเรียนในโรงเรียนที่มีชื่อเสียงที่สุดของจังหวัดนี้ ดิฉันชอบอ่านหนังสือมากค่ะ และขณะนี้กำลังสนใจสะสมแสตมป์ เพื่อน ๆ ที่สนใจจะแลกเปลี่ยนหรือต้องการชมก็ได้นะคะ

ดิฉันจะเป็นศิษย์ที่ดีของคุณครู และเป็นเพื่อนที่ดีของเพื่อน ๆ ทุกคนค่ะ

อุทุมพร : สวัสดีค่ะคุณครูที่เคารพ สวัสดีเพื่อน ๆ ร่วมห้องทุกคน ดิฉันชื่ออุทุมพร แยมกลิ่น ค่ะ ดิฉันเป็นคนจังหวัดราชบุรี ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีชื่อเสียงด้านการทำโอ่ง จังหวัดราชบุรีมีสถานที่เที่ยวหลากหลายแห่งนะคะ ถ้าเพื่อน ๆ สนใจ ดิฉันยินดีเป็นผู้นำเที่ยวให้ทั่วจังหวัดราชบุรีค่ะ ปัจจุบันนี้ดิฉันมาอาศัยอยู่กับคุณน้าเพราะต้องมาเรียนที่กรุงเทพฯ การเดินทางไป-กลับไม่สะดวก ค่าใช้จ่ายค่อนข้างสูงและทำให้อ่อนเพลียต่อการเดินทาง ดิฉันเกรงว่าจะทำให้ไม่มีเวลาอ่านหนังสือ จึงขออนุญาตคุณพ่อ คุณแม่ อยู่บ้านคุณน้า ซึ่งจะทำให้สะดวกหลาย ๆ อย่าง ดิฉันยินดีมากที่ได้มาเรียนร่วมห้องกับเพื่อน ๆ ที่น่ารักทุกคน

ศักดิ์สิทธิ์ : สวัสดีรับคุณครูที่เคารพ สวัสดีรับเพื่อน ๆ ที่รักทุกคน ผมชื่อศักดิ์สิทธิ์ ไผ่สีทอง ครับ ผมเป็นนักเรียนมาจากโรงเรียนวัดใหม่ช่องลมครับ เมื่อตอนที่ผมอยู่โรงเรียนเดิมนั้นผมเป็นนักกีฬาของโรงเรียน คือ ผมเป็นนักฟุตบอล ทำหน้าที่กองหน้า ผมเคยเป็นดาวซันโว เตะลูกฟุตบอลเข้า 5 ประตู เมื่อตอนที่แข่งกีฬาพร้อมกับโรงเรียนภายในเขต ได้รับถ้วยรางวัล และเหรียญทอง เมื่อผมเข้ามาศึกษาที่โรงเรียนนี้ ผมก็ตั้งใจไว้ว่า จะเป็นนักกีฬาของโรงเรียน และจะพยายามทำชื่อเสียงให้ได้ครับ ทอให้เพื่อน ๆ

ช่วยเป็นกำลังใจให้ผมด้วย และผมขอสัญญาว่าจะตั้งใจและมีความ
เพียรพยายามจนสุดความสามารถครับ

อรอนงค์ : สวัสดีค่ะคุณครูที่เคารพ และเพื่อน ๆ ทุกคน ดิฉันชื่อ อรอนงค์
บัวขาว ดิฉันเป็นคนกรุงเทพฯ โดยกำเนิด คุณพ่อคุณแม่รับราชการครู
ดิฉันมีพี่น้อง 3 คน ดิฉันเป็นคนโต มีน้องชาย และน้องสาวอย่างละ
1 คน ครอบครัวของดิฉันเป็นครอบครัวที่มีความสุขมาก คุณพ่อคุณแม่
จะคอยดูแลเอาใจใส่ลูก ๆ ทั้ง 3 ตลอดเวลา วันหยุดสุดสัปดาห์
คุณพ่อคุณแม่จะพาไปเที่ยวเสมอ ๆ บางครั้งก็พาไปรับประทานอาหาร
นอกบ้าน ไปเที่ยวสวนสนุกหรือไปหาญาติพี่น้อง ตอนนี้น้องคนเล็ก
ของดิฉันกำลังซนมาก ทำให้ครอบครัวของดิฉันต้องคอยระมัดระวัง
เป็นพิเศษ งานอดิเรกของดิฉันนอกจากจะคอยช่วยคุณพ่อคุณแม่ดูแลน้อง
แล้ว ดิฉันยังช่วยงานบ้านด้วยค่ะ เช่น กวาดบ้าน ถูบ้าน และช่วย
คุณแม่เก็บข้าวของพี่น้อง ๆ เล่นเกมที่เดิม คุณแม่ของดิฉันยังไม่ให้
ดิฉันช่วยล้างจาน เพราะกลัวว่าดิฉันจะทำงานแตก อยู่บ้านเพื่อน ๆ
ช่วยงานบ้านบ้างหรือเปล่าคะ คุณพ่อคุณแม่ของเราจะได้เห็นรอยยิ้ม
ลงหน้าคุณแม่คะ

พรทิพย์ : สวัสดีค่ะคุณครูที่เคารพ และสวัสดีค่ะเพื่อนทุกคน ดิฉันชื่อพรทิพย์
แก้วมีแสง ดิฉันมีนิสัยร่าเริง สุกสนาน ขiang ขiang ดิฉันมักจะถูกคุณครูดุ
เสมอ ๆ ว่า ขiang ขiang ปล่อยให้เพื่อนคุย ที่ถูกคุณครูดุ เพราะคุยใน
เวลาเรียนค่ะ แต่ตอนนี้ดิฉันปรับปรุงเรื่องการคุยในเวลาเรียนดีขึ้น
แล้วค่ะ นอกจากนี้แล้วดิฉันยังมีความสามารถพิเศษด้านรำไทพด้วยค่ะ
เมื่อตอนอยู่ที่ประถมเคยเรียนพิเศษรำไทพที่โรงเรียนมาโดยตลอด
ปัจจุบันนี้ก็ยังเรียนรำไทพอยู่นะคะ ปีนี้ก็ยังเรียนอยู่ค่ะ เรียนมาทั้งหมด
7 ปีแล้วค่ะ ถ้าเพื่อน ๆ สนใจรำไทพ ซึ่งเป็นการอนุรักษ์วัฒนธรรม
ของชาติ ดิฉันยินดีที่จะถ่ายทอดด้วยความเต็มใจเป็นอย่างยิ่งค่ะ

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 8

- ชื่อเรื่อง การใช้สายตาขณะที่กำลังสนทนากับผู้อื่น
- ชื่อกิจกรรม สายตาเป็นหน้าต่างใจ
- เวลา 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกการใช้สายตาขณะที่กำลังสนทนากับผู้อื่น
- สื่อที่ใช้ 1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "สายตาเป็นหน้าต่างใจ"
2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดงบทบาท เช่น โต๊ะ เก้าอี้
3. ป้ายชื่อ 4 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยที่แจ้งจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "สายตาเป็นหน้าต่างใจ" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "สายตาเป็นหน้าต่างใจ" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาทีสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรมและแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 8

เรื่อง สายตาเป็นหน้าต่างใจ

ฉากที่ 1 ภายในห้องเรียนวิชาภาษาไทย

- วิภา : สมศรี , อนันต์... เธอช่วยแนะนำฉันหน่อย ว่าจะทำอย่างไรดี
ในขณะที่เรากำลังพูดอยู่หน้าชั้น ฉันไม่รู้ว่าจะมองตรงไหนดี
- สมศรี : ในการพูดหน้าชั้นไม่ว่าจะพูดในลักษณะการอภิปราย หรือรายงาน
หน้าชั้น การใช้สายตานั้นสำคัญมากนะ เธอ
- วิภา : สำคัญอย่างไรละ สมศรี
- สมศรี : สายตาเป็นเครื่องสื่อสารทางความคิดที่สำคัญ เมื่อใดก็ตามที่ผู้พูด
หลบสายตาไปจากผู้ฟัง ก็เท่ากับว่าโยนเครื่องมือสื่อสารที่สำคัญที่สุด
ทิ้งไปอย่างน่าเสียดาย
- อนันต์ : ใช่... เราจึงควรพูดไปพร้อมกับมองไปยังผู้ฟังแต่ละคน แต่ละกลุ่ม
ให้ทั่วถึง เป็นวิธีเดียวเท่านั้นที่จะบังคับให้ผู้ฟังต้องฟังเราพูดอย่าง
หลักเลียงไม่ได้
- สมศรี : เริ่มแรก...นะวิภา เธอจะต้องเงยหน้ามองคนฟังรวม ๆ กัน
ตำแหน่งที่ดีที่สุด คือ มองไปที่ผู้ฟังอยู่จุดกึ่งกลางของแถวหลังสุด
- วิภา : ให้มองไปที่ผู้ฟัง อยู่จุดกึ่งกลางของแถวหลังสุด อย่างนี้ใช่หรือเปล่า
...สมศรี, อนันต์
- สมศรี : ใช่...
- อนันต์ : ถูกต้อง.... ค่อย ๆ ฝึกการใช้สายตา การมองไปที่จุดกึ่งกลางของ
แถวหลังสุด จะทำให้ผู้ฟังรู้สึกว่าคุณกำลังมองผู้ฟังทั้งห้อง และใน
ขณะพูดให้เปลี่ยนจุดมองไปทั่ว ๆ เธอลองกวาดสายตาตามองจากขวา
ไปซ้าย ค่อย ๆ กวาดสายตาแบบนี้นะ

(วิภาค่อย ๆ กวาดสายตาจากขวาไปซ้าย อย่างที่อนันต์ทำให้ดูเป็นตัวอย่าง)

สมศรี : ใช่...แล้ว เวลาให้สายตามองให้มองไปทั่ว ๆ จากจุดนั้นไปจุดนี้
อย่ากวาดสายตารวดเร็วนะ มองดูแล้วไม่เป็นธรรมชาติ จะ
ทำให้เหมือนคนที่กระสับกระส่ายวิตกกังวล

อนันต์ : เธอต้องพยายามกวาดสายตาไปยังผู้ฟังให้ทั่ว ๆ เพื่อให้ผู้ฟังมีความ
รู้สึกว่าคุณสนใจเขา กำลังพูดกับเขา เป็นการสร้างความสัมพันธ์
ระหว่างผู้พูดกับผู้ฟัง

สมศรี : ข้อควรระวังก็คือ อย่ามองไปที่อื่นนอกจากผู้ฟัง เช่น มองดูพื้น
หน้าต่าง ประตู มองที่ามตีระหะผู้ฟังไปนอกห้อง หรือมองเฉพาะผู้ฟัง
คนเดียว หรือกลุ่มใดกลุ่มหนึ่งเท่านั้น

อนันต์ : ถ้ามีผู้ฟังน้อยจึงพยายามมองให้ครบทุกคน แต่ถ้าผู้ฟังมาก จงมอง
เป็นกลุ่ม ๆ เหมือนกับว่าคุณกำลังพูดกับเขาเหล่านั้นเป็นส่วนตัว
การฝึกสายตาแบบนี้จะทำให้เธอพูดและใช้สายตาได้เป็นธรรมชาติ

ครู : เป็นไงจ๊ะ วันนี้ คนที่จะต้องออกมาพูดหน้าชั้นคนต่อไป เตรียมตัวมา
พร้อมหรือยังอี คนต่อไปใครจ๊ะ

อรัญ : หนูเองค่ะ คุณครู (ยกมือขึ้น)

ครู : มา...ออกมาหน้าห้องได้แล้วจ๊ะ

วิภา : (เดินออกไปหน้าห้อง แล้วชูภาพให้เพื่อนดู พูดพร้อมกับใช้สายตา
มองไปทั่ว ๆ)

ผู้ส่งจดหมายและสิ่งของเรียกว่าไปรษณีย์บุรุษ ผู้ส่งโทรเลข เรียกว่า
โทรเลขบุรุษ ต่อมาจึงเรียกรวมกันว่า บุรุษไปรษณีย์โทรเลข
เครื่องแบบของบุรุษไปรษณีย์โทรเลขแต่เดิมคือ นุ่งผ้าโจงกระเบน
ใส่เสื้อนอกคอปิด มีอินทรีบนอกและบังใหญ่ที่ปลายแขน สวมหมวกมี
กระบังและผ้าพันหมวก ไม่สวมใส่ถุงน่องรองเท้า ต่อมาในปี
พ.ศ. 2455 จึงเปลี่ยนเป็นนุ่งกางเกงรัดใต้เท้า ใส่เสื้อนอกคอปิด
มีอินทรีบนอกและปลอกแขน สวมหมวกกับมีผ้าพัน สวมถุงเท้า

สักหลาดสีดำยาว รองเท้าหุ้มส้น สะพายย่ามติดตราครุฑตัวโต
เครื่องแบบของบุรุษไปรษณีย์ไทยมีการเปลี่ยนแปลงตามยุคสมัยตลอดมา
จนถึงปัจจุบัน

อรรถ : (ในขณะที่พูดให้หลบสายตาผู้ฟัง มองออกไปนอกหน้าต่าง มองพื้น
หรือเพดาน) ในบรรดาของเล่นต่าง ๆ ที่เพื่อนมีอยู่นั้น ตุ๊กตาดูเหมือน
จะเป็นของเล่นชิ้นโปรดที่สุดใช่ไหมคะ การเล่นตุ๊กตานอกจากจะได้
รับความสนุกสนานเพลิดเพลินแล้ว ตุ๊กตายังมีคุณค่าด้านต่าง ๆ อีก
มากมาย ดังที่สมเด็จพระมหาสมณเจ้า กรมพระยาวชิรญาณวโรรส
ทรงนิพนธ์ไว้ในหนังสือ "พระประวัติตรัสเล่า" ตอนหนึ่งว่า "การ
เล่นตุ๊กตาทำให้ความรู้ได้เหมือนกัน เล่นตุ๊กตาตัวใหญ่เรารักตุ๊กตา
เป็นลูก เราได้ความรู้สึกว่าผู้ใหญ่ของเราทำนรักเราอย่างไร และ
เรายังรู้จักเก็บผ้า ผสมสีย้อมผ้า เครื่องแต่งตุ๊กตา นอกจากคุณค่า
ดังกล่าวแล้ว ตุ๊กตายังให้ความรู้ด้านชีวิตความเป็นอยู่ของคนในอดีต
อีกด้วย

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 9

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การใช้คำพูดให้เหมาะสม
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ถ้อยคำนั้นสำคัญไฉน
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนออกเสียงการพูด ร ล คำควบค้ำกล้ำให้ถูกต้อง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้คำพูดของตนเองในเรื่อง การออกเสียง ร ล คำควบค้ำกล้ำ การใช้คำให้เหมาะสมได้ถูกต้อง 3. เพื่อฝึกให้นักเรียนเลือกสรรคำที่พูดแล้วไม่เย็นหิ่ล วกวนคลุมเครือ 4. เพื่อให้นักเรียนได้ข้อเปรียบเทียบการใช้คำพูดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม

<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง "ถ้อยคำนั้นสำคัญไฉน" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ บัตรคำ 3. ป้ายชื่อ 10 ชื่อ
-------------------	---

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "ถ้อยคำนั้นสำคัญไฉน" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยทบทวนเลือกผู้แสดง

2. ขั้นตอนกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ถ้อยคำนั้นสำคัญไฉน" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สืบเนื่องจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 9

เรื่อง ถ้อยคำนั้นสำคัญไฉน

ฉากที่ 1 บริเวณนอกห้องเรียน

- สมสมร : สวัสดีค่ะ... พงษ์พันธ์ สบายดีหรือคะ
 พงษ์พันธ์ : สวัสดีครับ สมสมร ผมสบายดีครับ แล้วเธอล่ะ
 สมสมร : สบายดีค่ะ ดีใจด้วยจริง ๆ ที่เธอเรียงความได้รับรางวัลที่ 1
 พงษ์พันธ์ : ขอบคุณครับ
 สมสมร : คราวหน้า ฉันจะพยายามทำให้ดีกว่าครั้งนี้ ฉันอาจจะได้รับรางวัลอย่างเธอบ้าง

พงษ์พันธ์ : ผมขอเอาใจช่วยนะ ผมคงต้องรีบเข้าห้องเรียนก่อนนะ สมสมร
 อาจารย์เข้าห้องเรียนแล้ว

สมสมร : ฉันก็ต้องเข้าห้องเรียน เหมือนกัน แล้วค่อยคุยกันใหม่นะ

ฉากที่ 2 ในห้องเรียนวิชาภาษาไทย ครูกำลังยืนหน้าห้อง

- ครู : นักเรียนคะ คาบเรียนนี้ เราจะมาฝึกการออกเสียงพูดให้ถูกต้อง
 ชัยชนะ : คุณครูครับ การออกเสียงในภาษาไทยยากไหมครับ
 ครู : ไม่ยากหรอกค่ะ ถ้าเราฝึกบ่อย ๆ เราก็สามารถออกเสียงพูดได้
 ถูกต้อง ที่สำคัญเธออย่าไปกังวลว่าเพื่อน ๆ จะหัวเราะเขา

นักเรียนทุกคน : (ตอบ) ค่ะ... , ครับ...

ครู : (ชูบัตรคำออกเสียงนำนักเรียน) ออกเสียง ร ก่อนนะ เรือ
 รถ รีด ร้าง เรไร รุกราน เรียวแรง รุ่งรัง

นักเรียนทุกคน : (ออกเสียงตามครูทีละคำ) เรือ...รถ...รีด...ร้าง...เรไร
 ...รุกราน...เรียวแรง...รุ่งรัง

ครู : (ชูบัตรคำออกเสียงนำนักเรียน) ออกเสียง ล... ลา ลง
 เล้ง ล้าง ลวดลาย และ เล็ม เลี้ยวลด

นักเรียนทุกคน : (ออกเสียงตามครูทีละคำ) ลา...ลง....เล้ง...ล่าง....
ลวดลาย...และเล็ม...เลี้ยวลด

ครู : ต่อไปออกเสียงทั้ง ร ล เล่าเรื่อง...ลงโรง...เรียนเลข
ร้อยล้าน เลือดร้อน หลายรส หลงรูป เลวร้าย

นักเรียนทุกคน : (ออกเสียงตามครูทีละคำ) เล่าเรื่อง...ลงโรง...เรียนเลข
...ร้อยล้าน...เลือดร้อน...หลายรส...หลงรูป...เลวร้าย..

ครู : (ชูบัตรคำและออกเสียงนำนักเรียน)
กริดกราย...ตรากรว้า...ครึกครื้น...ร้องคราง...แพรวพราว...

นักเรียนทุกคน : (ออกเสียงตามครูทีละคำ) กริดกราย...ตรากรว้า...ครึกครื้น
...ร้องคราง...แพรวพราว

ครู : นักเรียนกลับไปฝึกทำที่บ้านนะคะ เวล่านักเรียนไปไหนมองเห็น
ป้ายโฆษณา ก็ให้ลองฝึกออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ รวมทั้ง
การพูดคุยกับคนอื่นก็ให้ระวังในการพูดนะคะ

นักเรียนทุกคน : ค่ะ...ครับ...

ครู : ครึ่งต่อไปให้นักเรียนเตรียมตัวออกมาอภิปราย หัวข้อเรื่อง
"ถ้าฉันจะเป็นผู้พูดที่ดี ฉันควรใช้คำพูดอย่างไร" นักเรียน
แต่ละคนไปเตรียมตัวมา แล้วครูจะเรียกให้ออกไปอภิปรายเป็น
กลุ่ม ๆ ละ 4 คน คาบนี้พอแค่นี้ก่อนค่ะ

หัวหน้าห้อง : นักเรียนทำความเคารพ

นักเรียนทุกคน : (ยกมือไหว้) ขอขอบคุณค่ะ

ฉากที่ 3 ในห้องเรียน สุดาไม่เข้าไปห้องน้ำ ดวงใจซึ่งเป็นเพื่อนของ
สุดาจึงถามสำลีซึ่งอยู่ในห้อง

ดวงใจ : สำลี...ดวงใจไปไหน เกรงหรือเปล่า

สำลี : (ตอบเสียงเรียบ ๆ) ไม่รู้สิ แล้วเธอล่ะ มาทำไม

ดวงใจ : เปล่า เดินผ่านมาก็แหวะเรื่อยเปื่อยมาอย่างนั้นแหละ (พูดหน้าเฉย
ยักไหล่เล็กน้อย)

สาลี : อ้อ! นึกว่ามาทอximสมุดจดงานของสุดาเสียอีก

ดวงใจ : (จ้องหน้าสาลีเหมิ่งขึ้นเสียงเล็กน้อย) ฉันทะหรือจะมาxim ไม่มีวัน
เสียละ มีแต่สุดาจะมาximของฉัน

สาลี : (ขึ้นเสียงอย่างไม่ลดละ) ไม่จริงหรอก สุดาขันทะตายไป

ดวงใจ : ทยันหรือ จริงขันทะ ทนาคขันทะยังเรียนได้ผลอย่างนี้ ถ้าไม่ขันทะก็
น่าดูละ (พูดและหัวเราะผสมไปด้วย) ไม่เอาละ กลับห้องดีกว่า
ที่เกียจพุดกับเธอ

ฉากที่ 4 ห้องเรียนวิชาภาษาไทย ครูเดินเข้าห้อง

หัวหน้าห้อง : นักเรียนทำความเคารพ

นักเรียนทุกคน : สวัสดีค่ะ...สวัสดีครับ...คุณครู

ครู : สวัสดีจะนักเรียนทุกคน วันนี้นักเรียนคงเตรียมตัวพร้อมที่จะอภิปราย
หน้าชั้นแล้วสินะ กลุ่มของสมจิต ฤทัย สายสุนีย์ รุ่งโรจน์ ออกมา
อภิปรายหัวข้อ "ถ้าฉันจะเป็นผู้พูดที่ดี ฉันควรให้คำพูดอย่างไร" ได้
แล้วค่ะ

(สมจิต ฤทัย สายสุนีย์ รุ่งโรจน์ เดินออกไปหน้าชั้นเรียน)

สมจิต : การใช้ถ้อยคำให้เหมาะสมในการพูดมีหลัก 10 ประการ นะคะ

ข้อ 1. ใช้คำให้ถูกหลักภาษาไทย ภาษาไทยเป็นภาษาที่ละเอียดอ่อน
มาก โดยเฉพาะที่ไม่เหมือนภาษาอื่น ๆ คือ "ลักษณะนาม" มีารณ
คชสาร ห่อหุ้ม ฟู ปล่า ต่างก็มีลักษณะของตนเองทั้งสิ้น ที่เรา
เรียกว่า ตัว เชือก

ข้อ 2. ออกเสียงตัว ร ล และคำควบกล้ำให้ถูกต้อง ชัดเจน
ที่คุณครูเคยสอนให้พวกเราฝึกไปเมื่อคาบที่แล้ว

ข้อ 3. ใช้ราชาศัพท์ให้ถูกต้องตั้งแต่พระราชา, ราหิณี, พระภิกษุ,

ขุนนาง, ข้าราชการชั้นสูง และสุภาพชน

สายสุณีย์ : ข้อ 4. ห้ามใช้คำต่ำ คำสแลง คำภาษาถิ่น คำตลาด คำข่อ ข้อนี้ให้ยกเว้นถ้อยคำที่พอฟังได้ ถ้าเป็นที่ยอมรับและเข้าใจกันดีในหมู่ผู้ฟังก็ถือว่าใช้ได้ ไม่ถือเป็นกฎเกณฑ์ตายตัวนัก เพียงแต่ให้ระวังเลือกสรรบ้าง อย่าให้เลยเถิดจนเกินไป

ข้อ 5. ใช้คำหรือประโยคที่กินความหมายกว้างเพื่อประหยัดเวลา ตัวอย่างเช่น กระแสพระราชดำรัสของพระบาทสมเด็จพระเจ้าอยู่หัวที่ว่า "เราจะครองแผ่นดินโดยธรรม" เพียง 6 คำเท่านั้นแต่กินความหมายกว้างและลึกซึ้ง

ฤทัย : ข้อ 6. ตัดคำที่ฟุ่มเฟือยออก เช่น คำว่าใหญ่โตมหึมา ใช้คำใดคำหนึ่งก็พอ

ข้อ 7. ใช้คำให้ตรงความหมาย คำในภาษาไทยที่มีความหมายใกล้เคียงกันมีมากมายเหลือเกิน เช่น กิน รับประทาน เสวย เขมือบ ต้องเลือกใช้ให้เหมาะสม คำแปลอาจเหมือนกัน แต่ความหมายแตกต่างกันมาก

ข้อ 8. หลีกเลี่ยงศัพท์ทางวิชาการที่ต้องแปลเป็นไทยอีก เช่น

รุ่งโรจน์ : ข้อ 9. ไม่ใช้คำต่างประเทศโดยไม่จำเป็น คำที่ใช้ในภาษาไทยอยู่แล้วก็ไม่ควรพูดภาษาต่างประเทศให้น่ารำคาญ เช่น ตกลง โอ-เค ซึ่งจะทำให้ผู้ฟังบางส่วนไม่เข้าใจ

ข้อ 10. ใช้คำให้เหมาะกับบุคคล คำนึงถึงเพศ วัย การศึกษาของผู้ฟัง อย่าให้แข็งกระด้างเกินไปและไม่จำเป็นต้องอ่อนโยนจนเกินไปจนจำเป็น

โปรแกรมการให้สถานการณ์จำลอง
การทดลองครั้งที่ 10

- ชื่อเรื่อง** การสร้างความเชื่อมั่นในการพูด
- ชื่อกิจกรรม** คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย
- เวลา** 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย**
1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะที่พูดอภิปรายหน้าชั้น
 2. เพื่อฝึกทักษะการพูด อภิปราย
- สื่อที่ใช้**
1. เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลองเรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย"
 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้
 3. ใยมือ 3 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม

ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง

2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม

นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาทีสำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู

3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย

ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับการให้สถานการณ์
จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สืบเกิดจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การ
อภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการให้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 10

เรื่อง คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย

ให้นักเรียนอภิปรายเป็นคณะ ในหัวข้อเรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย"

โดยตั้งโต๊ะลักษณะครึ่งวงกลม อภิปรายโดยประธานอยู่กลาง

ประธาน : ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ผมขอเริ่มการอภิปรายเรื่อง คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย ท่านผู้ร่วมการอภิปรายท่านแรก คือ คุณลิขิต เสี่ยงเพราะที่นั่งทางขวามือของผมท่านเป็นนิติศาสตร์บัณฑิต ปัจจุบันท่านทำงานธุรกิจส่วนตัวและมีความสนใจในเรื่องดนตรีไทย ส่วนท่านที่สองนั่งทางซ้ายมือของผม คือ คุณสมบัติ รักดนตรี ท่านผู้นี้ทำงานอยู่ที่ธนาคารกรุงเทพ จำกัด มีความสามารถในการเล่นดนตรีไทยได้หลายอย่าง ผมขอเข้าเรื่องคนรุ่นใหม่กับดนตรีไทยนะครับ ผมใคร่ขอเชิญคุณลิขิตได้แสดงทรรศนะเรื่อง คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทยครับ

ลิขิต : สวัสดีครับ ท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ เรื่อง คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทยนี้ผมอยากจะชี้ให้เห็นประเด็นสำคัญประเด็นหนึ่ง คือ ชีวิตคนไทยตั้งแต่โบราณกาลมานั้นเป็นชีวิตที่เต็มไปด้วยดนตรีไทย เพราะคนไทยเป็นชนชาติที่มีความสนุกและความรื่นเริง และความสนุกสนานรื่นเริงนี้เองเป็นเหตุให้ชีวิตสมบูรณ์และเป็นชีวิตที่ดี ดนตรีไทยจึงเข้ามามีบทบาทนับแต่การทำบุญและการฉลอง ตั้งแต่เกิดมีการทำขวัญเดือน การโกนผมไฟ โกนจุก อุปสมบท มีพิธีบวชนาค พิธีสมรส พิธีงานศพ ล้วนแต่จะมีดนตรีไทยประกอบทั้งสิ้น การทำบุญเลี้ยงพระจะต้องมีปี่พาทย์บรรเลงรับพระที่มาเจริญพระพุทธรูปด้วยเพลงโหมโรง ระหว่างพระฉันจะบรรเลงเพลงต่าง ๆ และเมื่อพระจะกลับก็จะให้เพลงกราวรำเป็นการแสดงความปิติรื่นเริงที่ได้บุญกุศล ดังนั้นดนตรีไทยจึงเป็นดนตรีที่ใช้ในชีวิตคนไทยตลอดมาและใช้ในพิธีการ

ต่าง ๆ และดนตรีไทยเป็นเครื่องหมายของความสนุก ที่แสดงถึงบ้านเมืองที่ไม่มีภัยสงคราม ปัจจุบันดนตรีไทยกำลังจะลบเลือนไปจากชีวิตของคนไทย เพราะชีวิตของคนไทยกำลังเผชิญกับวัฒนธรรมตะวันตก ดนตรีไทยถูกดนตรีตะวันตกเข้ามาแทนที่ คนรุ่นใหม่จึงไม่คุ้นเคยกับดนตรีไทยเหมือนแต่ก่อน ทำอย่างไรจะให้คนรุ่นใหม่ฟังดนตรีไทยอย่างมีอารมณ์และเข้าใจในดนตรีไทย

ประธาน : คุณลิขิตได้ปรารภถึงคนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย โดยกล่าวถึงชีวิตคนไทย แต่ก่อนว่ามีความสุขสนุกสนานรื่นเริง จึงนำดนตรีไทยมาบรรเลงตั้งแต่เกิดจนตายและใช้ในพิธีการต่าง ๆ แต่ปัจจุบันคนรุ่นใหม่ไม่คุ้นเคยกับดนตรีไทยเหมือนแต่ก่อน เนื่องจากมีดนตรีตะวันตกเข้ามาแทนที่ ผมอยากให้คุณสมบัติได้แสดงความเห็นในประเด็นเดียวกันนี้ในฐานะที่คุณสมบัติเป็นนักดนตรีไทย ขอเชิญครับ

สมบัติ : ท่านประธานและท่านผู้มีเกียรติที่เคารพ ผมในฐานะที่เป็นนักดนตรีไทย ผมเห็นด้วยกับคุณลิขิตที่คนรุ่นใหม่ไม่คุ้นเคยกับดนตรีไทย แต่ก่อนนั้นไม่ว่าจะไปงานพิธีการใดจะมีดนตรีไทยบรรเลงในงานพิธีเหล่านั้น ผู้ไปงานก็ฟังดนตรีไทยจนคุ้นหู ปัจจุบันงานพิธีต่าง ๆ งานวัดก็จะเปิดเพลงสากล เพลงไทยจึงไม่มีโอกาสได้บรรเลงในงานต่าง ๆ แต่ก่อนวงดนตรีไทยจะได้รับการสนับสนุนจากคนชั้นสูงในสังคม บ้านใครมีวงปี่พาทย์บรรเลง แสดงถึงเป็นผู้มีบุญวาสนา การบรรเลงเป็นการสนุกสนานทั้งผู้เล่นดนตรีและผู้ฟัง ปัจจุบันสภาพสังคมเปลี่ยนไป สื่อมวลชนก็มีแต่ดนตรีสากล ผู้ที่จะฟังดนตรีไทยนาน ๆ ฟังสักครั้ง ย่อมไม่คุ้นหู ไม่เกิดความซาบซึ้ง คนรุ่นใหม่ จึงฟังดนตรีไทยไม่เป็น เพราะไม่มีโอกาสมากนักในการฟัง ดังนั้นตามโรงเรียนต่าง ๆ สื่อมวลชน โดยเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ น่าจะมีรายการดนตรีไทยให้มาก เพื่อให้คนรุ่นใหม่ได้ฟังดนตรีไทยอยู่เสมอ

ดนตรีไทยก็จะได้เป็นสมบัติของคนไทยต่อไป

ประธาน : คุณสมบัติในฐานะนักดนตรี ได้ให้ทรรศนะเกี่ยวกับคนรุ่นใหม่กับดนตรีไทยไว้อย่างน่าคิดว่า ดนตรีไทยแต่ก่อนได้รับการสนับสนุน โดยเฉพาะคนชั้นสูงในสังคมจะมีวงดนตรีไทยเป็นเครื่องเล่นอย่างหนึ่ง มีการบรรเลงในงานต่าง ๆ ผู้คนก็คุ้นหูกับดนตรีไทย แต่ปัจจุบันดนตรีไทยได้ขาดหายไปจากสังคม ทำให้คนรุ่นใหม่ฟังดนตรีไทยไม่เป็น คุณสมบัติได้เสนอแนะให้สื่อมวลชนโดยเฉพาะวิทยุ โทรทัศน์ น่าจะจัดรายการดนตรีไทยให้มากขึ้น ก่อนจบรายการผมใคร่ขอนำบทเพลงบทหนึ่งเป็นเครื่องเตือนใจไว้ว่า

"อันเพลงไทยไพเราะไรในคุณค่า

หรือด้อยกว่าเขาล้านนั้นหาไม่

เพลงของเราที่เสนาะเพราะจับใจ

ทั้งยังเป็นสมบัติไทยสืบเนื่องมาก"

ผมใคร่ขอเชิญชวนท่านผู้ฟังโปรดได้รักษาสมบัติชิ้นนี้ไว้ด้วยเถิด เพื่อความเป็นเอกลักษณ์และความเป็นไทยของคนไทยทั้งชาติ สวัสดิ์ศรี

โปรแกรมการใช้สถานการณ์จำลอง

การทดลองครั้งที่ 11

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การพูดรายงานหน้าชั้น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ระเด่นลันได
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะการพูด เพื่อสื่อความหมาย 3. เพื่อฝึกให้นักเรียนพูดรายงานหน้าชั้น ซึ่งต้องเตรียมเนื้อหาของเรื่องที่จะพูด เลือกเอาแต่สิ่งที่สำคัญ ๆ ส่วนข้อปลีกย่อยตัดออกไป แล้วเรียบเรียงคำพูดใหม่ให้สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย
<u>สื่อที่ใช้</u>	1. เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลองเรื่อง "ระเด่นลันได" 2. วัสดุที่ใช้ประกอบการแสดง เช่น โต๊ะ เก้าอี้ 3. ป้ายชื่อ 7 ชื่อ

วิธีดำเนินการ

1. ขั้นเตรียม
 ผู้วิจัยชี้แจงจุดมุ่งหมายที่ต้องการให้นักเรียนเรียนรู้ แล้วเรื่องสถานการณ์จำลองเรื่อง "ระเด่นลันได" จากนั้นนักเรียนและผู้วิจัยช่วยกันเลือกผู้แสดง
2. ขั้นดำเนินการกิจกรรม
 นักเรียนแสดงบทบาทไปตามสถานการณ์จำลองเรื่อง "ระเด่นลันได" ตามลำดับเหตุการณ์ที่เตรียมไว้ ใช้เวลาประมาณ 10-15 นาที สำหรับนักเรียนที่ไม่ได้แสดงให้ตั้งใจดู
3. ขั้นวิเคราะห์และอภิปราย
 ผู้วิจัยให้นักเรียนวิเคราะห์บทบาทที่แสดงในขณะปฏิบัติกิจกรรม และแลกเปลี่ยนประสบการณ์

4. ขั้นสรุป

นักเรียนช่วยกันสรุปสาระและข้อคิดที่ได้รับจากการใช้สถานการณ์จำลองแล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล สังเกตจากการแสดงของนักเรียน การตอบคำถาม การอภิปราย และการสรุป

เอกสารประกอบการใช้สถานการณ์จำลอง ครั้งที่ 11

เรื่อง ระเด่นลันได

การพูดรายงานหน้าชั้น การอ่านหนังสือเลือกอ่านนอกเวลา เรื่อง
ระเด่นลันได

ทุกคนออกมาขึ้นหน้าชั้นเพื่อรายงาน เมื่อถูกแนะนำชื่อให้เดินก้าว
ออกมาแล้วขึ้นเข้าที่เดิม

บรรยาย : เรียน ท่านอาจารย์ที่เคารพและเพื่อนทุกคน ดิฉันกลุ่ม 3 มารายงาน
การอ่านหนังสือนอกเวลา เรื่องระเด่นลันได กลุ่มที่ 3 มีสมาชิก
7 คน ได้แก่ ทรงวิทย์ รักร่าง, วิจิตร งามพร้อม, เปรมฤดี
เทพแสน, กัลยา สิงห์สวัสดิ์, พิระพร ทองหนู, ปราณี เพือกอุดม
และกระผมบรรจง บุญเทพ ซึ่งได้ไปอ่านหนังสือเรื่องนี้มาทุกคน
พวกเราได้รับความสนุกสนานเพลิดเพลินมาก กลุ่มของเราได้นำ
เรื่องราวที่น่าสนใจมาอภิปราย แล้วรวบรวมสิ่งที่น่าสนใจมารายงาน
ให้ท่านอาจารย์และเพื่อน ๆ ได้ทราบ จะขอรายงานถึงเนื้อหาสาระ
ที่ควรทราบอย่างย่อ ๆ และข้อสังเกตที่น่าสนใจ ดังต่อไปนี้

ทรงวิทย์ : เรื่องระเด่นลันได มีลักษณะเป็นจดหมายเหตุ เพราะเป็นเรื่องจริง
เกิดขึ้นในสมัยรัชกาลที่ 3 มหามนตรี (ทรัพย์) ประสงค์จะเขียน
ให้ขบขัน จึงแต่งเป็นบทละครสำหรับอ่านกันเล่น เป็นเรื่อง
ซึ่งรักหักสวาทระหว่างแขกชอทานกับแขกเลียงว้าว ท้าวบ้านโง่กัน
แพร่หลาย พระมหามนตรี (ทรัพย์) ทราบเรื่อง จึงนำมาแต่งเป็น
ตลกขบขัน แต่เนื่องจากพระมหามนตรี (ทรัพย์) เป็นกวีมีความ
สามารถในการแต่งกลอนแปด หนังสือเล่มนี้จึงเป็นหนังสือกลอนขึ้นเอก
เล่มหนึ่ง

วิจิตร : คำเรื่องเดิม มีอยู่ว่ามีแขกคนหนึ่งชื่อ ลันได หัดเทพเนจรมายอยู่ที่
 กรุงเทพฯ แถว ๆ โปสภพราหมณ์เสาสึงช้า เทวสีหคททาน
 เลี้ยงชีพ พุคไทยไม่ค่อยได้ ร้องเพลงขอทานได้เนื้อร้องเพียง
 "สุวรรณหงส์ลูกหอกอย่าบอกใคร บอกใครก็บอกใคร" ร้องกลับไป
 กลับมาได้แค่นี้ ลันไดเทวร้องขอทานไปจนคนรู้จักทั่ว วันหนึ่งไป
 ขอทานที่บ้านแขกประดู่ ซึ่งมีอาชีพเลี้ยงวัวนม รีดนมวัวตกเกิดไป
 ชอบพอรักใคร่กับนางประดู่ เมียของแขกประดู่ ลันไดกับแขกประดู่
 จึงวิวาทกัน ด้วยเรื่องแย่งผู้หญิงคือ นางประดู่ และต่อมานาง
 ประดู่ก็ทะเลาะกับนางกระแอถึงขั้นตบตีกันเพราะหึงหวงแขกลันได

เปรมฤดี : (พูดพร้อมกับเปิด) พระมหามนตรี (ทวิชัย) นำมาแต่งเป็นบทละคร
 ตลกขบขัน ตามคำเรื่องเดิมมีตัวละครอยู่ 4 ตัวคือ 1. ระเด่น
 ลันได หมายถึง แขกลันได ซึ่งเป็นแขกอินเดีย 2. ท้าวประดู่
 หมายถึง แขกประดู่เป็นแขกอินเดีย เลี้ยงวัวไว้รีदन้ามนาย 3. นาง
 ประดู่ หมายถึง เมียแขกประดู่ เป็นหญิงสาวมาเลเซีย 4. นาง
 กระแอ หมายถึง แม่ค้าขายข้าวเหนียวเหลือง เป็นหญิงสาวทวาย
 คือ พม่าปธนียเบต

กัลยา : การดำเนินเรื่องเป็นไปตามคำเรื่องจริง แต่มีวิธี่แต่งให้เป็นเรื่อง
 สนุกสนานตลกขบขัน และระคนกับความตื้นเต้น สุดยอดของเรื่อง
 ก็คือ ตอนที่ระเด่นลันไดลอดช่องแมวขึ้นไปโผล่หน้านางประดู่ แต่ผิด
 ตัวกลายเป็นท้าวประดู่ ระเด่นลันไดจึงต้องแผ่นหนีออกมา การ
 บรรยายในตอนนี้นำให้ถึงสภาพของระเด่นลันได ทั้งตื้นเต้นและ
 ตลกขบขัน

"มหาหมกรูไล่ไม่มีชวัญ ปล่อยขึ้นสามทาเหมือนม้าหัล
 เต็มประดาหน้ามีดหัดขึ้นคอ ต้องหยุดยั้งรั้งรอมตามทาง..."

พระพร : (พูดพร้อมกับเปิดบัตรคำ) สิ่งที่ได้รับจากการอ่านเรื่อง ระเด่นลันได มีอยู่หลายประการด้วยกันคือ ข้อ 1. ได้รับความเพลิดเพลินสนุกสนาน ช่วยผ่อนคลายอารมณ์ เป็นการพักผ่อนในยามว่างได้ดี ข้อ 2. กระบวนกลอนราบรื่น เข้าใจง่าย ตลกขบขัน ท่องจำติดปากได้ง่าย ข้อ 3. ได้ทราบสภาพความเจริญของกรุงเทพฯ ในขณะนั้นว่ายังอยู่ในวงแคบ ๆ ถัดจากพระบรมมหาราชวังออกมาไม่กี่ไกลนัก แถว ๆ กระทรวงยุติธรรมในปัจจุบัน เป็นที่อยู่ของแขกเลี้ยงวัว ข้อ 4. สนทนาต่าง ๆ ที่เข้ามาฟังพระบรมโฆสีสมภารนั้น ไม่ได้มีแต่พ่อค้าเท่านั้น ยังมีคนยากจนขัดเซพเนจรเข้ามาอาศัยอยู่ และมีอาชีพต่าง ๆ กัน

ปราวณ : (พูดพร้อมกับเปิดบัตรคำ)

ข้อ 5. คนไทยเป็นคนใจดี เลื้อยเพื่อเผื่อแผ่ แม้แต่คนชาติอื่นเข้ามาเป็นขอทานก็ยังไม่อดตาย ข้อ 6. สังคมไทยในสมัยนั้นแคบ แม้แต่เรื่องแขกเลี้ยงวัว ทะเลาะวิวาทกับแขกขอทานก็รู้กันไปทั่ว ข้อ 7. ได้อ่านหนังสือกลอนที่ดีเยี่ยมเล่มหนึ่ง ที่ดีทั้งกระบวนกลอนและเนื้อเรื่อง มีข้อสังเกตอยู่อย่างหนึ่งว่าเรื่องระเด่นลันไดนี้แต่งล้อเลียนเรื่องอิเหนา ถ้าจะอ่านเรื่อง ระเด่นลันไดให้สนุกยิ่งขึ้น ควรอ่านเรื่องอิเหนามาก่อน กลุ่มที่ 3 หวังว่าเมื่อเพื่อน ๆ ได้ฟังรายงานเรื่องระเด่นลันได หนังสือเล่าอ่าน ที่กลุ่มเราได้เลือกสรรแล้ว คงจะเกิดความสนใจไปหาอ่านบ้าง หรือมีความสนใจรายละเอียด ต้องการซักถามเพิ่มเติม กลุ่มของเรายินดีอย่างยิ่งที่จะให้ความกระจ่างแก่เพื่อน ๆ การรายงานเกี่ยวกับเนื้อหาสาระของเรื่องระเด่นลันได ของกลุ่มที่ 3 ขอยุติลงเพียงเท่านี้ สวัสดีค่ะ

โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
1	ปฐมนิเทศ	ปฐมนิเทศ	1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบ 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญในการพูดและสื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนี้ให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะพูด	1. ผู้วิจัยแนะนำตนเอง แล้วให้นักเรียนทบทวนสลากซึ่งประกอบด้วยชื่อ เครื่องดนตรี และเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ 2. ให้นักเรียนจับคู่ที่ถนัดกับเสียงร้องของดนตรีชนิดเดียวกัน โดยให้นักเรียนทำท่าเล่นเครื่องดนตรีชนิดนั้น พร้อมทั้งส่งเสียงการเล่นดนตรีชนิดนั้นด้วย 3. ให้เวลาคู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถาม ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน 4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย 5. นักเรียนร่วมกันสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้และครูสรุปเพิ่มเติมว่า กิจกรรมนี้

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
				มีความมุ่งหมาย เพื่อให้ นักเรียน ที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนได้ทำ ความรู้จักกันเอง และแนะนำ เพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย 6. ครูอธิบายรายละเอียด เกี่ยวกับความมุ่งหมาย วัน เวลา และวิธีดำเนินการของ การใช้เทคนิคแม่แบบ บทบาทหน้าที่ของนักเรียน ในการเข้าร่วมกิจกรรม 7. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับ ความสำคัญในการพูด และ การสื่อสารกับบุคคลอื่น นอกจากนั้นให้นักเรียน ตระหนักถึงผลเสียของการ เกิดความวิตกกังวลในขณะ ที่พูดและเปิดโอกาสให้ นักเรียนซักถามข้อสงสัย 8. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วม กิจกรรมครั้งต่อไป

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
2-6	การใช้ น้ำเสียง ในการ พูด หน้าชั้น เรียนด้าน อาการ ที่เกิดทาง ร่างกาย	สำเนียง เสียง ไพเราะ	1. เพื่อให้นักเรียน ฝึกการใช้เสียง ประกอบการพูดให้ เหมาะสมกับเรื่อง มีระดับเสียงหนัก เบา สูง ต่ำ ตามแต่ใจความ 2. เพื่อฝึกให้ นักเรียนรู้จักเว้น จังหวะ และวรรค ตอน พูดไม่ตะกุก ตะกัก มีอัตราซ้ำ เร็วพอเหมาะ 3. เพื่อให้ นักเรียนพูดแสดง ความรู้สึกตาม ธรรมชาติออกมา ในน้ำเสียง	ตั้งแต่ครั้งที่ 2-11 ผู้วิจัย ดำเนินการใช้เทคนิคแม่แบบ ตามขั้นตอนดังนี้ การใช้เทคนิคแม่แบบ 1. <u>ขั้นนำ</u> ผู้วิจัยสนทนาซักถาม นักเรียนเกี่ยวกับเรื่องที่ ต้องการให้นักเรียนสังเกต ในแต่ละครั้ง 2. <u>ขั้นเสนอแม่แบบ</u> ผู้วิจัยฉายวิดีโอที่ เป็นเรื่องเกี่ยวกับความ วิตกกังวลในการพูดหน้า ชั้นเรียนที่สอดคล้องกับ จุดมุ่งหมายในแต่ละครั้ง โดยให้นักเรียนสังเกต วิเคราะห์ และอภิปราย พฤติกรรมที่ดีและไม่ดี เพื่อให้เกิดความคิดที่จะ เลียนแบบพฤติกรรมของ แม่แบบที่ดี และปฏิบัติตาม แม่แบบนั้น
3	เล่าเหตุ การณ์ที่ น่าสนใจ	รู้เฟื่อง เรื่องไทย	1. เพื่อฝึกให้ นักเรียนพูดหน้าชั้น ได้ตามที่ผู้สอนกำหนด	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			2. เพื่อฝึกให้นักเรียนไม่พูดไร้จุดหมาย ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นว่าพูดได้โดยตลอด เป็นผลให้คลายความประหม่าในการพูดได้ส่วนหนึ่ง	3. <u>ขั้นสรุป</u> นักเรียนทบทวนสรุปสาระและข้อคิด ที่ได้รับจากการสังเกตแม่แบบในแต่ละครั้ง แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม
4	การสร้าง ความกล้า หาญและ การเป็น ผู้นำ	เลิกลาสน	1. เพื่อให้นักเรียนสร้างความกล้าหาญในตนเอง และฝึกลักษณะความเป็นผู้นำ 2. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นความสามารถและคุณค่าของตนเอง ในด้านการพูด	
5	การจัด หัวข้อใน การพูด	ความสำคัญ ของการจัด ลำดับเรื่อง	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีการวางแผนในการพูดล่วงหน้า ในการ	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
6	หน้าชั้น การพูด จูงใจ	เจ้าโพน เอ๋ย	จัดหัวข้อลำดับ ความ ก่อนหลังของเรื่องที่จะพูด 2. เพื่อสร้างความ เชื่อมั่นให้นักเรียน ทำให้คลายความ ประหม่า หายหวั่น เกรงผู้ฟัง เพื่อฝึกให้นักเรียน รู้จักเทคนิคการพูด จูงใจ เพื่อจัดและลด ความตึงเครียดอาการ ด้านทางร่างกาย เช่น อาการชาสัน มือสั่น สิ้นไม่อยู่นิ่ง	
7-11	การพูด ความวิตก กังวลใน การพูด หน้าชั้น เรียนด้าน	การเปิดตัว	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน สำรวจเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียน เรียนรู้การเก็บสาระ สำคัญของเรื่องที่เกี่ยว	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
อาการที่ เกิดทาง อารมณ์ และจิตใจ			กับตนเอง และสามารถ เสนอรายงานตนเอง ด้วยวิธีพูดหน้าชั้นเรียน โดยใช้ถ้อยคำส่วนวนที่ เหมาะสม สั้น กระตัด รัด ชัดเจน เข้าใจง่าย และพอเหมาะกับเวลา ที่กำหนดให้	
8	การใช้ สายตา ขณะที่กำลัง สนทนากับ ผู้อื่น	สายตาเป็น หน้าต่างใจ	เพื่อฝึกการใช้สายตา ขณะที่กำลังสนทนากับ ผู้อื่น	
9	การใช้ คำพูดให้ เหมาะสม	ถ้อยคำนั้น สำคัญไฉน	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน ออกเสียงการพูด ร ล คำควบกล้ำให้ ถูกต้อง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียน สามารถบอกได้ว่าจะ ต้องแก้ไขข้อบกพร่อง	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			เกี่ยวกับการใช้คำพูด ของตนเองในเรื่อง การออกเสียง ร ล คำควบกล้ำ การใช้ คำให้เหมาะสมได้ ถูกต้อง 3. เพื่อฝึกให้นักเรียน เลือกสรรคำที่ พูดแล้วไม่เินยื้อ วากวน คลุมเครือ 4. เพื่อให้นักเรียน ได้ข้อเปรียบเทียบ การใช้คำพูดที่เหมาะสม และไม่เหมาะสม	
10	การสร้าง ความเชื่อ มั่นในการ พูด	คนรุ่นใหม่ กับดนตรีไทย	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน สร้างความเชื่อมั่นใน ตนเอง ขณะที่พูด อภิปรายหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกทักษะการ พูดอภิปราย	

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
11	การพูด รายงาน หน้าชั้น	ระเด่นลันได	1. เพื่อฝึกให้นักเรียน ออกมาพูดหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกทักษะการ พูดเพื่อสื่อความหมาย 3. เพื่อฝึกนักเรียนพูด รายงานหน้าชั้น ซึ่ง ต้องเตรียมเนื้อหาของ เรื่องที่จะพูด เลือก เอาแต่สิ่งที่สำคัญ ๆ ส่วนหัวข้อปลีกย่อยตัด ออกไปแล้วเรียบเรียง คำพูดใหม่ให้สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย	
12	ปัจฉิมนิเทศ	ปัจฉิมนิเทศ	1. เพื่อให้นักเรียน ได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับ การเข้าร่วมการ ทดลองเกี่ยวกับการ ใช้เทคนิคแม่แบบ 2. เพื่อให้นักเรียน สรุป ทบทวนสิ่งที่ได้ เรียนรู้จากการใช้	การใช้เทคนิคแม่แบบ ครั้งที่ 12 ผู้วิจัยดำเนินการ เป็นขั้นตอนดังนี้ 1. ผู้วิจัยให้นักเรียน ออกมากล่าวถึง "ความ วิตกกังวลในการพูด หน้าชั้นเรียน" โดย กำหนดให้พูดคนละ 3 นาที

ครั้งที่	ชื่อเรื่อง	ชื่อกิจกรรม	จุดมุ่งหมาย	วิธีดำเนินการ
			เทคนิคแม่แบบ	2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ 3. ให้ตัวแทนของทั้ง 2 กลุ่มออกมารายงานผลการสรุปให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม 4. ผู้วิจัยกล่าวขอบใจนักเรียน และปิดการทดลอง <u>การประเมินผล</u> 1. สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม 2. สังเกตจากการแสดงความรู้สึก การอภิปรายและการสรุป

หมายเหตุ : การทดลองแต่ละครั้งใช้เวลา 50 นาที

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 1

ชื่อเรื่อง ปรุมนิเทศ

เวลา 50 นาที

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อสร้างความคุ้นเคยระหว่างครูกับนักเรียนและนักเรียนกับนักเรียน
 2. เพื่อให้นักเรียนทราบจุดมุ่งหมายและวิธีการของการใช้เทคนิคแม่แบบ
 3. เพื่อให้นักเรียนเข้าใจถึงความสำคัญในการพูด และสื่อสารกับบุคคลอื่น ซึ่งเป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งในการติดต่อ และสร้างความสัมพันธ์กับผู้อื่น นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวลในขณะที่จะพูด

สื่อที่ใช้ ป้ายชื่อเครื่องดนตรี

กิจกรรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

1. ผู้วิจัยแนะนำตนเองแล้วให้นักเรียนหยิบสลาก ซึ่งประกอบด้วยชื่อ เครื่องดนตรี และเสียงของเครื่องดนตรีชนิดนั้น ๆ
2. ให้นักเรียนจับคู่ชื่อดนตรีกับเสียงร้องของดนตรีชนิดเดียวกัน โดยให้นักเรียนทำท่าเล่นเครื่องดนตรีชนิดนั้น พร้อมทั้งส่งเสียงการเล่นดนตรีชนิดนั้นด้วย
3. ให้เวลาคู่ละ 5 นาที เพื่อพูดคุยซักถาม ข้อมูลส่วนตัวซึ่งกันและกัน
4. ให้นักเรียนแต่ละคู่ผลัดกันแนะนำเพื่อนที่เป็นคู่ของตนให้นักเรียนคนอื่น ๆ รู้จักด้วย
5. นักเรียนร่วมกันสรุปจุดมุ่งหมายของกิจกรรมนี้ และครูสรุปเพิ่มเติมว่ากิจกรรมนี้มีความมุ่งหมายเพื่อให้นักเรียนที่ไม่เคยรู้จักกันมาก่อนได้ทำความรู้จักกันเอง และแนะนำเพื่อนให้คนอื่น ๆ รู้จักด้วย

6. ผู้วิจัยอธิบายรายละเอียดเกี่ยวกับความมุ่งหมาย วันเวลา และ วัตถุประสงค์ของการใช้เทคนิคแม่แบบ บทบาทหน้าที่ของนักเรียนในการเข้าร่วม กิจกรรม

7. ผู้วิจัยอธิบายเกี่ยวกับความสำคัญในการพูด และการสื่อสารกับ บุคคลอื่น นอกจากนั้นให้นักเรียนตระหนักถึงผลเสียของการเกิดความวิตกกังวล ในขณะพูด

และเปิดโอกาสให้นักเรียนถามข้อสงสัย

8. ผู้วิจัยนัดหมาย วัน เวลา สถานที่ ที่จะพบกันเพื่อเข้าร่วมกิจกรรม ครั้งต่อไป

การประเมินผล

สังเกตจากการเข้าร่วมกิจกรรมของนักเรียน

โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 2

ชื่อเรื่อง การใช้น้ำเสียงในการพูด

ชื่อกิจกรรม สำเนียง เสียงไพเราะ

เวลา 50 นาที

- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อให้นักเรียนฝึกการใช้เสียงประกอบการพูดให้เหมาะสมกับเรื่อง มีระดับเสียงหนัก เบา สูง ต่ำ ตามแต่ใจความ
 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักเว้นจังหวะและวรรคตอน พูดไม่ตะกุกตะกัก มีอัตราช้าเร็วพอเหมาะ
 3. เพื่อให้นักเรียนพูดแสดงความรู้สึกตามธรรมชาติออกมาในน้ำเสียง

สื่อที่ใช้ วัตถุประสงค์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "สำเนียง เสียงไพเราะ"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงการใช้น้ำเสียงในการพูดให้พอเหมาะ ควรจะให้น้ำเสียงอย่างไร ลักษณะเสียงที่ดีที่ถูกต้องเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวัตถุประสงค์ เรื่อง "สำเนียง เสียงไพเราะ" ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ

ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศนแม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 3

<u>ชื่อเรื่อง</u>	เล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจ
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	รู้เฟื่องเรื่องไทย
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนพูดหน้าชั้นได้ตามที่ผู้อื่นกำหนด 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนไม่ให้พูดไร้จุดหมาย ทำให้นักเรียนมีความเชื่อมั่นว่าพูดได้โดยตลอด เป็นผลให้คลายความประหม่าในการพูดได้ส่วนหนึ่ง
<u>สื่อที่ใช้</u>	วิธีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบเรื่อง "รู้เฟื่องเรื่องไทย"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับประสบการณ์ในการเล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจ และผู้วิจัยได้เล่าเหตุการณ์ที่น่าสนใจเป็นตัวอย่างให้นักเรียนฟัง

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวิธีทัศน์ เรื่อง "รู้เฟื่องเรื่องไทย"

ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สืบเกิดจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สืบเกิดจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 4

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การสร้างความกล้าหาญและการเป็นผู้นำ
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	เลิกทาส
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อให้นักเรียนรู้จักสร้างความกล้าหาญในตนเอง และฝึกลักษณะ ความเป็นผู้นำ 2. เพื่อให้นักเรียนมองเห็นความสามารถและคุณค่าของตนเองใน ด้านการพูด

สื่อที่ใช้ วัสดุทัศนประกอบการให้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "เลิกทาส"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์เกี่ยวกับความกล้าหาญ และการเป็นผู้นำว่านักเรียนคนใดเคยมีบทบาทบ้าง ลักษณะความกล้าหาญและการเป็นผู้นำที่เคยมีมากนั้นเป็นอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบทัศน เรื่อง "การเลิกทาส" ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ
ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอธิบายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 5

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การจัดหัวข้อในการพูดหน้าชั้น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีการวางแผนในการพูดล่วงหน้า ในการจัดหัวข้อลำดับความก่อนหลังของเรื่องที่จะพูด 2. เพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่นักเรียน ทำให้คลายความประหม่า หายหวั่นเกรงผู้ฟัง
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์การพูดหน้าชั้นเรียนว่าเป็นอย่างไรบ้าง และในการพูดหน้าชั้นเรียนที่ผ่านมา มีการวางแผนในการจัดลำดับหัวข้ออย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์ เรื่อง "ความสำคัญของการจัดลำดับเรื่อง" ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและ เมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่ที่บ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ

ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศนแม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 6

ชื่อเรื่อง การพูดจูงใจ

ชื่อกิจกรรม เจ้าโพนเอย

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย เพื่อฝึกให้นักเรียนรู้จักใช้เทคนิคการพูดจูงใจ เพื่อจัดและลดความ
ความตึงเครียดด้านทางร่างกาย เช่น อากาศทาสั้น มีกลิ่น ยืนอยู่
ไม่นิ่ง

สื่อที่ใช้ วัตถุประสงค์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "เจ้าโพนเอย"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนเกี่ยวกับการพูดจูงใจว่าเคยมีประสบการณ์
ในการพูดแบบนั้นที่ไหน พูดอย่างไร และซักถามนักเรียนเกี่ยวกับความหมายการพูด
จูงใจ

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวัตถุประสงค์ เรื่อง "เจ้าโพนเอย" ทั้งทางบวก
และทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความ
รู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและ
แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียน
เลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ
ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 7

- ชื่อเรื่อง การพูดหน้าชั้นแนะนำตัวเอง
- ชื่อกิจกรรม การเปิดตัว
- เวลา 50 นาที
- จุดมุ่งหมาย
1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสำรวจเรื่องราวเกี่ยวกับตนเอง
 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนเรียนรู้การเก็บสาระสำคัญของเรื่องที่เกี่ยวกับตนเองและสามารถเสนอรายงานตนเอง ด้วยวิธีพูดหน้าชั้นเรียน โดยใช้ถ้อยคำส่วนวนที่เหมาะสม สั้น กระชับรัด คัดเจน เข้าใจง่าย และพอเหมาะกับเวลาที่กำหนดให้

สื่อที่ใช้ วัสดุทัศนประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "การเปิดตัว"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียน ถึงการแนะนำตัวเองในการพูดหน้าชั้นว่า สิ่งที่ดีควรจะนำมาพูดแนะนำเรื่องที่เกี่ยวกับตนเอง ควรจะมีอะไรบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวัสดุทัศน เรื่อง "การเปิดตัว" ทั้งทางบวก และทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและ แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียน เลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ

ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 8

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การใช้สายตาขณะที่กำลังสนทนากับผู้อื่น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	สายตาเป็นหน้าต่างใจ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	เพื่อฝึกการใช้สายตาขณะที่กำลังสนทนากับผู้อื่น
<u>สื่อที่ใช้</u>	วีดิทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "สายตาเป็นหน้าต่างใจ"
<u>วิธีดำเนินการ</u>	

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์ในการใช้สายตาขณะที่กำลังสนทนากับผู้อื่นอย่างไรบ้าง มีความรู้สึกอย่างไร และแก้ไขตนเองอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวีดิทัศน์ เรื่อง "สายตาเป็นหน้าต่างใจ"

ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

- สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวีดิทัศน์แม่แบบ
- สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 9

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การใช้คำพูดให้เหมาะสม
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ถ้อยคำนั้น สำคัญไฉน
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนออกเสียงการพูด ร ล คำควบค้ำกล้ำ ให้ถูกต้อง 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนสามารถบอกได้ว่าจะต้องแก้ไขข้อบกพร่องเกี่ยวกับการใช้คำพูดของตนเองในเรื่อง การออกเสียง ร ล คำควบค้ำกล้ำ การใช้คำให้เหมาะสมได้ถูกต้อง 3. เพื่อฝึกให้นักเรียนเลือกสรรถ้อยคำที่พูดแล้วไม่เย็นเยือก วกวน คลุมเครือ 4. เพื่อให้นักเรียนได้ข้อเปรียบเทียบการใช้คำพูดที่เหมาะสมและไม่เหมาะสม

สื่อที่ใช้ วัสดุทัศนประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "ถ้อยคำนั้น สำคัญไฉน"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนว่าเคยมีประสบการณ์ในการใช้คำพูด อย่างไรบ้าง การใช้คำพูดให้เหมาะสม ควรจะใช้อย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบทัศน เรื่อง "ถ้อยคำนั้น สำคัญไฉน"

ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความ

รู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเขียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเขียนแบบและเมื่อนักเรียนเขียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 10

ชื่อเรื่อง การสร้างความเชื่อมั่นในการพูด

ชื่อกิจกรรม คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย

เวลา 50 นาที

จุดมุ่งหมาย 1. เพื่อฝึกให้นักเรียนสร้างความเชื่อมั่นในตนเอง ขณะที่พูดอภิปรายหน้าชั้น

2. เพื่อฝึกทักษะการพูด อภิปราย

สื่อที่ใช้ วิดีทัศน์ประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนในด้านการสร้างความเชื่อมั่นให้กับตนเองด้านการพูด การพูดที่ดีเป็นอย่างไร และความวิตกกังวล กลัว ประหม่าในการพูดจะมีผลเสียอย่างไร

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบวิดีทัศน์ เรื่อง "คนรุ่นใหม่กับดนตรีไทย"

ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมกาพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติที่บ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สืบเกิดจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอที่คัดสรรมาแล้ว
2. สืบเกิดจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการให้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 11

<u>ชื่อเรื่อง</u>	การพูดรายงานหน้าชั้น
<u>ชื่อกิจกรรม</u>	ระเด่นลันได
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อฝึกให้นักเรียนออกมาพูดหน้าชั้น 2. เพื่อฝึกให้นักเรียนมีทักษะการพูด เพื่อสื่อความหมาย 3. เพื่อฝึกให้นักเรียนพูดรายงานหน้าชั้น ทั้งต้องเตรียมเนื้อหาของเรื่องที่จะพูด เลือกเอาแต่สิ่งที่สำคัญ ๆ ส่วนข้อปลีกย่อยตัดออกไป แล้วเรียบเรียงคำพูดใหม่ให้สั้น ชัดเจน เข้าใจง่าย

สื่อที่ใช้ วัสดุทัศนประกอบการใช้เทคนิคแม่แบบ เรื่อง "ระเด่นลันได"

วิธีดำเนินการ

ขั้นที่ 1 ขั้นนำ

ผู้วิจัยสนทนากับนักเรียนถึงประสบการณ์ในการออกไปพูดรายงานหน้าชั้นเรียนมีอาการ ความรู้สึกอย่างไรบ้าง และเนื้อหาที่เตรียมออกมาพูดควรคำนึงสิ่งไหนออกมาพูดรายงานหน้าชั้นบ้าง

ขั้นที่ 2 ขั้นเสนอแม่แบบ

2.1 ผู้วิจัยเสนอแม่แบบทัศน เรื่อง "ระเด่นลันได" ทั้งทางบวกและทางลบ ให้นักเรียนสังเกตพฤติกรรมจากตัวแบบ

2.2 ผู้วิจัยให้นักเรียนร่วมกันอภิปราย แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับตัวแบบว่าเป็นอย่างไรบ้าง

2.3 ผู้วิจัยให้นักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมของตัวแบบทางบวกและแสดงความคิด ความรู้สึกเกี่ยวกับพฤติกรรมที่นักเรียนเลียนแบบและเมื่อนักเรียนเลียนแบบพฤติกรรมการพูดหน้าชั้นเรียนที่ดีแล้วก็ให้ไปปฏิบัติต่อยังบ้าน

ขั้นที่ 3 ขั้นสรุป

ผู้วิจัยให้นักเรียนสรุปข้อคิดและประโยชน์ที่ได้จากเทคนิคแม่แบบ และ
ผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจของนักเรียนในการดูวิดีโอทัศน์แม่แบบ
2. สังเกตจากการตอบคำถาม การอภิปรายและการสรุป

โปรแกรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

การทดลองครั้งที่ 12

<u>ชื่อเรื่อง</u>	ปัจจัยนิเทศ
<u>เวลา</u>	50 นาที
<u>จุดมุ่งหมาย</u>	1. เพื่อให้นักเรียนได้แสดงความคิดเห็น ความรู้สึกเกี่ยวกับการเข้าร่วมการทดลองการใช้เทคนิคแม่แบบ 2. เพื่อให้นักเรียนสรุป ทบทวนสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ

สื่อที่ใช้ กระดาษ ปากกา

กิจกรรมการใช้เทคนิคแม่แบบ

1. ผู้วิจัยให้นักเรียนออกมากล่าวถึง "ความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนและวิธีลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน "โดยกำหนดให้พูดคนละ 3 นาที

2. แบ่งนักเรียนออกเป็น 2 กลุ่ม ให้นักเรียนแต่ละกลุ่มช่วยกันสรุปสิ่งที่ได้เรียนรู้จากการใช้เทคนิคแม่แบบ

3. ให้ตัวแทนของทั้ง 2 กลุ่มออกมารายงานผลการสรุปให้สมาชิกทุกคนทราบ แล้วผู้วิจัยสรุปเพิ่มเติม

4. ผู้วิจัยกล่าวทบทวนใจนักเรียน และปิดการทดลอง

การประเมินผล

1. สังเกตจากความสนใจในการเข้าร่วมกิจกรรม
2. สังเกตจากการแสดงความรู้สึก การอภิปรายและการสรุป

ประวัติย่อของผู้วิจัย

- ชื่อ - สกุล นางสาววิริษา พันธุ์คง
- เกิดวันที่ 27 เมษายน 2507
- สถานที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ 303 หมู่ 8 ถ.บรมราชชนนี แขวงศาลาธรรมสพน์
เขตตลิ่งชัน กรุงเทพมหานคร 10170
- ตำแหน่งปัจจุบัน อาจารย์ 1 ระดับ 3
- สถานที่ทำงานปัจจุบัน โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย ถ.ศรีอยุธยา แขวงทุ่งพญาไท
เขตราชวิถี กรุงเทพมหานคร 10400
- ประวัติการศึกษา
- พ.ศ. 2518 ขึ้นประถมศึกษาปีที่ 4 โรงเรียนอนุบาลนครปฐม อำเภอเมือง
จังหวัดนครปฐม
- พ.ศ. 2529 ประกาศนียบัตรนาฏศิลป์ชั้นสูง (วิชาเอกละคร) วิทยาลัย
นาฏศิลป์ กรมศิลปากร กรุงเทพมหานคร
- พ.ศ. 2531 การศึกษามัธยมศึกษา (กศ.บ) วิชาเอกการแนะแนว มหาวิทยาลัย
ศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร
- พ.ศ. 2539 การศึกษามหาบัณฑิต (กศ.ม) วิชาเอกจิตวิทยาการแนะแนว
มหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร

การเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบเพื่อ
ลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1
โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร

บทคัดย่อ

ทอง

วิริษา พันธุ์คง

เสนอต่อมหาวิทยาลัยศรีนครินทรวิโรฒ ประสานมิตร เพื่อเป็นส่วนหนึ่งของการศึกษา
ตามหลักสูตรปริญญาการศึกษามหาบัณฑิต วิชาเอกจิตวิทยาและการแนะแนว

พฤษภาคม 2539

การวิจัยครั้งนี้มีจุดมุ่งหมายเพื่อเปรียบเทียบผลของการใช้สถานการณ์จำลองและการใช้เทคนิคแม่แบบ เพื่อลดความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียน ของนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 โรงเรียนสันติราษฎร์วิทยาลัย กรุงเทพมหานคร ปีการศึกษา 2538

กลุ่มตัวอย่างเป็นนักเรียนชั้นมัธยมศึกษาปีที่ 1 ที่มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนสูงกว่าเปอร์เซ็นต์ไทล์ที่ 75 ขึ้นไป จำนวน 20 คน แบ่งออกเป็นกลุ่มทดลอง 2 กลุ่ม กลุ่มละ 10 คน กลุ่มทดลองที่ 1 ได้รับการใช้สถานการณ์จำลอง และกลุ่มทดลองที่ 2 ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ เครื่องมือที่ใช้คือแบบสอบถามความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนของนักเรียน สถิติที่วิเคราะห์ข้อมูลคือ t-test

ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้

1. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังจากได้รับการใช้สถานการณ์จำลองอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
2. นักเรียนมีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนลดลงหลังจากได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01
3. นักเรียนที่ได้รับการใช้สถานการณ์จำลองและนักเรียนที่ได้รับการใช้เทคนิคแม่แบบ มีความวิตกกังวลในการพูดหน้าชั้นเรียนไม่แตกต่างกัน

A COMPARISON OF THE EFFECTS OF SIMULATION AND MODELING TECHNIQUE
ON THE REDUCTION OF CLASSROOM SPEAKING ANXIETY OF MATHAYOM
SUKSA I STUDENTS OF SANTIRAJ VITHAYALAI SCHOOL
IN BANGKOK

AN ABSTRACT
BY
VIRIYA PUNKONG

Presented in partial fulfillment of the requirements for the Master
of Education degree in Guidance and Counseling Psychology
at Srinakharinwirot University

May 1996

The purposes of this experimental research were to compare the effects of simulation and modeling techniques on the reduction of classroom speaking anxiety of mathayom suksa I students of Santiraj Vithayalai School in Bangkok in the academic year 1995.

The subjects were 20 mathayom suksa I students whose classroom speaking anxiety were higher than the percentile rank of seventy-five. They were randomly divided into experimental group I and II , each group was consisted of 10 students. The experimental group I was exposed to the simulation while the experimental group II was exposed to the modeling technique. The instrument was the classroom speaking anxiety questionnaire. The data was analyzed by t-test.

The results were as follows :

1. The classroom speaking anxiety of the students who were exposed to the simulations was significantly decreased than before the experiment at .01 level.

2. The classroom speaking anxiety of the students who were exposed to the modeling techniques was significantly decreased than before the experiment at .01 level.

3. There was no significantly difference of the classroom speaking anxiety between the students who were exposed to the simulations and the others who were exposed to the modeling techniques.